

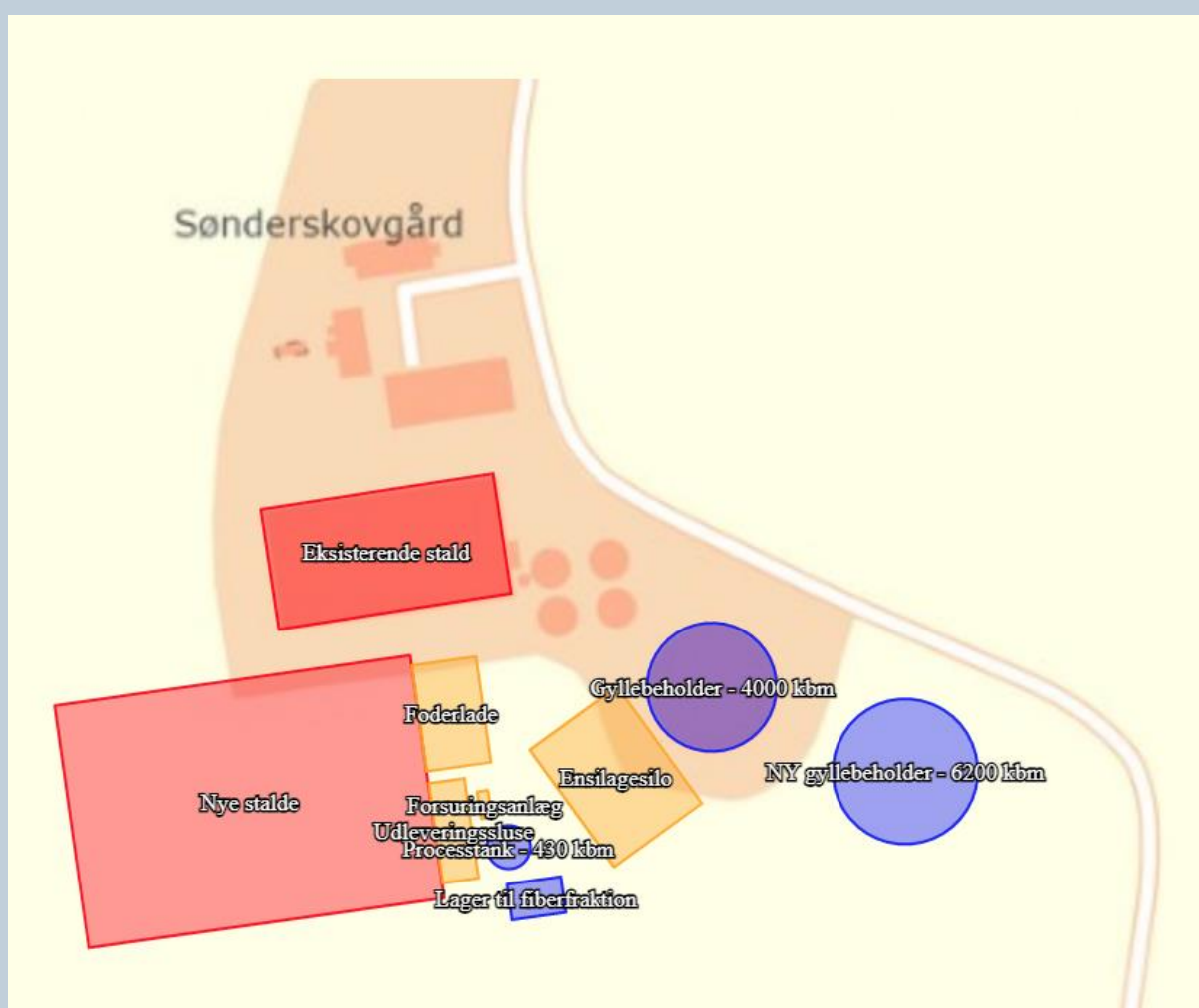
§ 16 a godkendelse efter husdyrbrugloven

Sønderskovgård

Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær

IE-brug

Afgjort den 14. november 2023



Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm Korsvej 3 5953 Tranekær Tlf. 2020 1285 ulrik@bremholm.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Sønderskovgård Sønderskovvej 2 5953 Tranekær
Ejer af ejendommen	Rubenlund Agro A/S Korsvej 3 5953 Tranekær
Ejendomsnummer	4820007984
Matrikelnummer	9l, Bøstrup By, Bøstrup
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	98511
CVR-nummer	28864353
Virksomhedstype	Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år IE-brug - Slagtesvin
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Natur og Miljø, Miljø, Erhverv og Teknik Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	232331
Godkendt produktionsareal	6.208 m ²
Journal nummer	21/21852
Øvrige afgørelser	Der er tidligere givet byggetilladelse, udledningstilladelse 2 afgørelser efter anmeldeordningen til 3 ensilagesiloer, foderlade og udleveringsrampe
Konsulent	SvineRådgivningen I/S, v/Heidi Brich Wentzlau Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf.: 70151200 hbw@sraad.dk CVR: 25399781

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.



Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm

Korsvej 3

5953 Tranekær

ulrik@bremholm.dk

Miljø og Teknik

Natur og Miljø

Svendborgvej 135

5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 34 00

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 2 til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse igen efter den reviderede husdyrbruglov fra 2017, og efter at en tidligere godkendelse efter husdyrbruglovens § 16a er blevet hjemvist fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 14. november 2023

Godkendt: Lene Jultved
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langeland Kommuners hjemmesider den 14. november 2023.

Klagefristen udløber den 12. december 2023.

Søgsmålsfristen udløber den 14. maj 2024 eller 6 mdr. efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

Revurderes inden den 14. november 2031 eller 6 mdr. efter en eventuel klagenævnsafgørelse.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Resumé

Ejer af husdyrbrugsejendommen på Sønderskovgård, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær har søgt Langeland/Svendborg kommune om godkendelse efter den nye husdyrbruglov fra 2017 efter at en tidligere godkendelse fra 2019 er blevet hjemvist af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Med ændringen af husdyrbrugloven i 2017 skete der et skifte i grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug. Indtil den 1. august 2017 var grundlaget for vurderingen antallet af dyreenheder på husdyrbruget. Efter den 1. august 2017 er dette erstattet med et produktionsareal, der er til rådighed for dyrene. Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.

Der søges om at ombygge den eksisterende stald, at bygge en ny stald, samt at bygge en ny gyllebeholder foruden et hus til fiberfraktion fra forsøringsanlægget.

Nedenstående billede viser bygningernes placeringer, markering med gult er nye bygninger:



Der ansøges om et produktionsareal til smågrise i den eksisterende slagtesvinestald på 1.631 m², og et produktionsareal på 4.577 m² i den nye slagtesvinestald, i alt 6.208 m². Den nye bygning opføres i tilknytning til den eksisterende stald, og syd/syd vest for de eksisterende bygninger. Den nye gyllebeholder opføres i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder, og etableres med teltoverdækning.

Der er den 20. december 2019 givet en miljøgodkendelse til ejendommen, hvor der blev godkendt en foderlade og en ny stald, svarende til et produktionsareal på 6.900 m²:



Miljøgodkendelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet og hjemvist til fornyet behandling 10. marts 2021. Ansøgningen er tilrettet i forhold til Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger samt nyeste viden indenfor staldsystemer (Bedste Anvendelige Teknologi (BAT)), og indsendt til genbehandling.

Der er i mellemtiden anmeldt og godkendt 3 ensilagesiloer, en foderlade og en udleveringssluse.

Ved ansøgning om miljøgodkendelse, er der en række krav der skal være overholdt m.h.t. udledning af ammoniak og lugt, foruden en række afstandskrav.

Husdyrgødning

Husdyrgødningen fra ejendommens staldanlæg håndteres som gylle, og der er opbevaringskapacitet på ejendommen til cirka 9 måneder. Som en del af den nye teknologi bliver gyllen separeret i en fiberdel og en flydende del. Den flydende del bliver forsuret.

Ammoniak

Ammoniakfordampningen stiger fra 3.850 kg NH₃-N/år til 6.833 kg NH₃-N/år. Ammoniakfordampningen er reduceret ved følgende teknologier:

- Gulvprofil i staldene
- Forsuring og separation af gyllen
- Overdækning af gyllebeholder

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Der er speciel fokus på den nærved liggende ammoniakfølsomme skov, Sønderskov.

Lugt

Husdyrbruglovens lugtgenegrænser er overholdt til nærmeste byzone, men ikke til nærmeste nabo eller samlede bebyggelse ud fra de generelle beregningsmetoder. Der er derfor lavet en supplerende OML-beregning til dokumentation for overholdelse af lugtgenegrænserne, hvor der tages højde for de reelle forhold. Der er brugt forsøringsanlæg og separation af gyllen som lugtreducerende virkemiddel.

Støj, støv og transport

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne kan overholdes med visse tiltag.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige støvgener i forbindelse med den ønskede produktion.

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges fra 393 til 1053 transporter pr. år. Størstedelen af transporterne (65 %) afvikles i kortere perioder i forår og efterår, og foregår primært i dagtimerne.

Samlet vurdering

Det vurderes, at udvidelsen ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	7
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	10
<i>Lovgrundlag</i>	10
<i>Afgørelse med vilkår</i>	10
<i>Generelle forhold</i>	16
<i>Retsbeskyttelse</i>	16
<i>Revurdering af godkendelse</i>	16
<i>Klagevejledning</i>	17
<i>Søgsmål</i>	18
Miljøteknisk redegørelse	19
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport</i>	20
<i>Ejendomsforhold</i>	20
Ansøger og ejerforhold	20
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	20
Erhvervsmæssig nødvendighed.....	23
Biaktiviteter.....	23
<i>Placering</i>	24
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	24
Afstandskrav	26
Placering i tilknytning til eksisterende byggeri.....	29
Beskyttelseslinier og planmæssige forhold	29
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	34
Produktionsareal.....	34
Drift af staldanlæg.....	36
Ventilation.....	40
Rengøring.....	40
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	41
Ammoniakdeposition til naturområder	41
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	48
Lugt.....	49
Støj.....	56

Rystelser	65
Transport	66
Støv	67
Lys	67
Skadedyr	67
Medicin	68
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	68
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	72
<i>IE-husdyrbrug</i>	72
Energi- og Ressourceforbrug	73
Substitution af skadelige stoffer	75
Optimering af produktionsprocesser	75
Affald	75
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).....	76
Forebyggelse af uheld	77
<i>Offentlig høring</i>	77
<i>Konklusion</i>	78
BILAG	79
Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport	80
Bilag 2. Oversigtskort og snitfladetegninger af ny stald	81
Bilag 3. Beredskabsplan	84
Bilag 4. Vurderingsskema til ammoniakfølsom skov - Sønderskovvej 2 (Sønderskov)	88
Bilag 5. OML-beregning, Notat fra SWECO, juni 2023	94
Bilag 6. Lugt – Vurdering af OML-beregning.....	119
Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis	129
Bilag 7a. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis, tabelværdier.....	131
Bilag 8. Støj	132
Bilag 9. Notat – støjmåling fra BP Støjmåling, januar 2020.....	144
Bilag 10. Svendborg Kommunes behandling af 15 hørings svar	151

Indledning

Svendborg Kommune har via Svinerådgivningen I/S den 17. januar 2022 modtaget ansøgning om genbehandling af husdyrproduktionen på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 232331. Der er søgt om et produktionsareal på 6.208 m², ved at ændre den eksisterende slagtesvinestald til smågrise, og at bygge en ny slagtesvinestald. Der er desuden søgt om en ny gyllebeholder samt et hus til fiberfraktion. Ansøgningen er tilrettet i forhold til § 16 miljøgodkendelsen fra 2019 ud fra Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser/tilladelser efter husdyrbrugloven:

- VVM screening i **1999**
- Miljøgodkendelse **den 28. december 2006**
- Anmeldelse efter anmeldeordningens § 19f i husdyrbrugloven den **13. april 2012**.
- § 12 miljøgodkendelse den **27. maj 2016**.
- § 16a miljøgodkendelse den **20. december 2019**.
- § 16a miljøgodkendelsen blev hjemvist fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet den **10. marts 2021** til fornyet sagsbehandling.
- Afgørelse om "ikke godkendelsespligt" vedr. ændring af staldenes dimensioner i § 12 miljøgodkendelsen, den **23. april 2021**
- § 11 afgørelse efter anmeldeordningen, tilladelse til etablering af 3 plansiloer til majsensilage den **30. september 2021**.
- § 10 afgørelse efter anmeldeordningen, tilladelse til etablering af foderlade og udleveringsrampe den **30. september 2021**.

Denne godkendelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøkonsekvens rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK 446 af 8. april 2022.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelse⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside i perioden 19/1 til 2/2 2022. Der var ingen personer har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt eller havde bemærkninger til ansøgningen.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelsen i perioden 11/7 til 17/8 2023 af parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet 15 høringssvar.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, 9l, Bøstrup By, Bøstrup, i henhold til § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Korsvej 3, 5953 Tranekær, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 443 af 26. april 2023 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Husdyrbrugets byggeri

1. De nye staldbygninger, gyllebeholderen, procestank og fiberhus lager skal placeres som vist på oversigtskort i bilag 2
2. Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder	1.259 m ²	-	6.200 m ³ Diameter 40 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

3. Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.
4. Der skal etableres en to-rækket beplantning af egnskarakteristiske store til mellemstore træer. Hegnet skal etableres syd og vest for bygningsmassen.

Produktionsstørrelse og staldindretning

5. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 6.208 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Eksisterende stald	Smågrise	2.180	131 + 1.500	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)
Nye stalde	Slagtesvin	6.733	4.577	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv
Ialt		8.913	6.208	

Teknologier

Vilkår for Smellfighter

Indretning og drift

6. JH Smellfighter skal installeres sammen med et JH forsøringsanlæg eller tilsluttes et eksisterende anlæg.
7. Containeren som JH Smellfighter leveres i, skal stå på betonfundament.

8. Ved hver behandling af gyllen som JH forsøringsanlægget foretager, skal JH Smellfighter være i samtidig drift. Der udløses en alarm, hvis JH Smellfighter ikke er i samtidig drift.
9. Væskefraktionen fra JH Smellfighter skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen føres til Fiberhal.
10. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

11. For hver behandling med JH Smellfighter skal start- og sluttidspunkt, samt driftstimer registreres med elektronisk logning i styringen.
12. Den ansvarlige for driften skal sikre at JH Smellfighter dagligt kontrolleres for alarmer.
13. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af JH Smellfighter. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
14. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
15. Registreringen fra den elektroniske logning, logbog over driftsstop, den skriftlige serviceaftale, producentens vedligeholdelsesvejledning samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår for Forsøringsanlæg

16. Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gylle fra de nye stalde.

Vilkår for overdækning af gyllebeholder

Indretning og drift

17. Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
20. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

21. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

22. Der skal etableres i alt 20 afkast på den eksisterende stald og 37 afkast på nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af bilag 5. Notat fra Sweco.

23. Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkast nr.	Afkast-højde over terræn (m)	Indre diameter (m) ^{***}	Ydre diameter (m) ^{***}	Maksimal Ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eks. stald	Smågrise, To-Klimastald, delvist spaltegulv*	20	1-20	7,0	0,55	0,65	10.000
Ny stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv**	37	21-47 48-57	8,5 8,5	1,085 0,915	1,191 1,02	23.800 (21-46) 28.200 (47) 12.960 (48) 13.000 (49-57)

* 50/50% drænet gulv og spalter gulv. 25/49% fast gulv^{***}. Diameter er angivet i top af afkastene

24. I den nye stald skal 20% af luften sendes gennem afkastene nr. 48-57.

25. Alle afkast skal have etableret miljøkryds senest samtidig med, at denne godkendelse udnyttes.

26. Miljøkryds og ventilator (motor) skal placeres i forlængelse af hinanden. Vilåret kan bortfalde, hvis ny viden f.eks. fra Miljøstyrelsen eller retspraksis fastlægger, at placering af miljøkrydset i forhold til ventilationsmotoren er uden betydning for miljøkrydsets effekt.

27. Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:

- Antal ventilationsafkast på den nye stald.
- Afksthøjde for alle afkast.
- Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
- Maksimal ventilationskapacitet
- Placering og etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandørplysninger.

Gødning – opbevaring og håndtering

28. Gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller alternativt skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Støj

29. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

30. Foderladen skal være lukket, når støjkilder (- kompressor, foderanlæg mv.) er i drift.
31. Der skal monteres blæserhus på alle blæsere senest d. 1. februar 2024.
32. Der skal senest d. 1. januar 2025 foretages en akkrediteret støjdokumentation af kildestyrken af en fyldt redler/kopelvator. Dokumentationen skal udføres i henhold til Miljøstyrelsens støjvejledninger og gældende lovgivning på området.
33. Omrøring af gylle må foregå indenfor nedenstående perioder og med følgende maksimale driftstider:
- 90 min på hverdage fra kl. 07.00-18.00 og på lørdage fra kl. 07.00-14.00.
 - 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00
 - 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00
 - 10 min pr. time alle dage i perioden fra 18.00-22.00
34. Påfyldning af gyllevogn må foregå alle dage fra kl. 07.00-22.00
35. Drift af kopelevator/redler må ikke foregå:
- i perioden fra 22.00-07.00 og
 - i perioderne 18.00-22.00 alle dage, 14.00-18.00 lørdage og 07.00-18.00 søn- og helligdage, når der indenfor disse perioder foregår omrøring af gylle eller påfyldning af gyllevogn.
36. Der skal føres journal for omrøring af gylle og drift af redler/kopelevator indenfor følgende perioder:
- Aften 18.00-22.00
 - Lørdage 14.00-18.00
 - Søn- og helligdage 07.00-18.00

Journal for drift af redler/kopelevator skal vise dato og, at der ikke indenfor samme periode er drift af omrøring af gylle og påfyldning af gyllevogn.

Journal for omrøring af gylle skal indeholde en angivelse af dato samt start- og sluttidspunkt for aktiviteten.

Journalerne skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

37. Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

38. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

39. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
40. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Rengøring

41. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Skadedyr og fluer

42. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
43. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for plansiloanlæg samt fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagevand m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Langeland kommune.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 44 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Uanset disse frister skal godkendelsen dog revurderes ved offentliggørelse af en BAT-konklusion.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk, og klagefristen er dermed **den 12. december 2023**.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

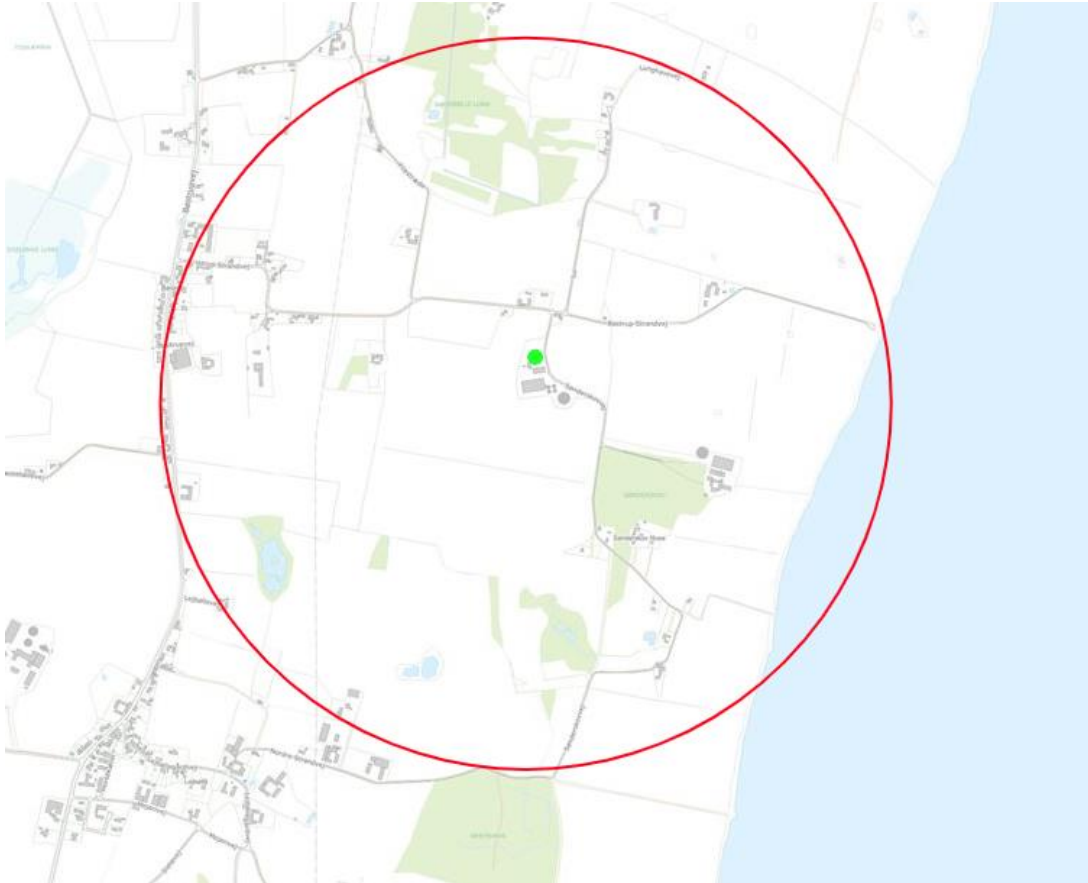
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Rubenlund Agro A/S, Korsvej 3, 5953 Tranekær, cvr nr: 28864353

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 1068 m (rød cirkel) og tilstødende matrikler:



Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace, info.dk@greenpeace.org
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Orientering om denne afgørelse er sendt til alle ovenstående samt til ansøgers konsulent Heidi Birch Wentzlau v/SvineRådgivningen og Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 14. maj 2024 (6 måneder efter godkendelsen er meddelt, eller efter en eventuel klagenævnsafgørelse).

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget, der er en genbehandling af § 16a miljøgodkendelsen fra 20. december 2019.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 232331) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Desuden er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I rapporten er desuden redegjort for hvorledes ansøgningen er tilrettet Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 10. marts 2021.

Svendborg Kommune vurderer, at klagenævnets bemærkninger er inddraget på følgende vis:

➤ **Ammoniakpåvirkning af nærliggende ammoniakfølsomme skov, Sønderskov**

- Der skal laves en konkret vurdering af Sønderskavs tålegrænseinterval
 - Dette er gennemført af Svendborg Kommune
- Baggrundsbelastningen skal være et gennemsnit af grid-niveau over de forudgående 3 år for kommunens afgørelse
 - Dette er inddraget

➤ **OML-model**

- Projekttilpasningen er tilstrækkelig til at opnå overholdelse af de gældende lugtgenekriterier
 - Projekttilpasning afleder stor reduktion på lugtudledningen.
- Der skal fastsætte vilkår om den faktiske indre diameter
 - Dette er gjort

➤ **Gyllekøling**

- Der skal stilles vilkår om varmepumpens specifikke køleydelse, gyllekummens areal samt en driftstid på 8.760 timer, svarende til et helt år.
 - Gyllekøling er ikke en del af den nye ansøgning

➤ **BAT – eksisterende stald kontra ny stald**

- Den eksisterende stald ændrer gulvprofil, og skal derfor betegnes som ny stald i BAT beregningerne
 - Den eksisterende stald ændrer ikke gulv profil i det ansøgte materiale, og dermed kan der beregnes på BAT for eksisterende stalde.

➤ **Gylleopbevaringskapacitet**

- Der skal være 6 måneders opbevaringskapacitet som minimum, og tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil normalt svare til 9 måneder
 - Opbevaringskapaciteten er 9,2 måneder i det ansøgte materiale, idet der søges om en ekstra gyllebeholder

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningen og vurderer, at oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten er opfyldt, idet den indeholder:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet,
 - e) alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1c, 1d og 1e er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Ansøger og ejer pt. er Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm, Korsvej 3, 5953 Tranekær. Der er ikke andre husdyranlæg under ejendommen, der skal inddrages i ansøgningen.

Rubenlund Agro A/S v. Ulrik Bremholm er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Der er ikke andre husdyrbrug knyttet til ejendommen på Sønderskovvej 2 via sammatrikulering.

Ansøger har oplyst, at Rubenlund Agro A/S ejer/driver en række andre ejendomme, men at bedriften på Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær fungerer produktions teknisk som en selvstændig enhed.

Husdyrbruget drives under cvr nr. 28864353. Der drives en række andre anlæg (husdyrbrug) under dette cvr nr.:

- Korsvej 3, 5953 Tranekær
- Nedergårdsvej 2, 5953 Tranekær
- Sdr. Vornæsvej 13, 5700 Svendborg
- Knudsbøllevej 29, 5700 Svendborg
- Bjernemarksvej 70, 5700 Svendborg
- Sømærksvej 31, 5762 Ø Skerninge
- Snødevej 6, 5953 Tranekær
- Skovballevej 52, 5700 Svendborg

På anlæggene er der sohold eller slagtesvinehold.

Da der er tale om flere anlæg, skal kommunen lave en vurdering, af om der er tale om separate anlæg eller om de skal behandles samlet, jf. husdyrbrugloven.

Der er en fastlagt en præcis definition på samdrift jf. husdyrbrugloven (§ 16c) og klagenævnsafgørelser (MFKN klagenævnsafgørelse 20/11190 samt 21/12752), der siger at nedenstående 3 kriterier alle skal være opfyldt:

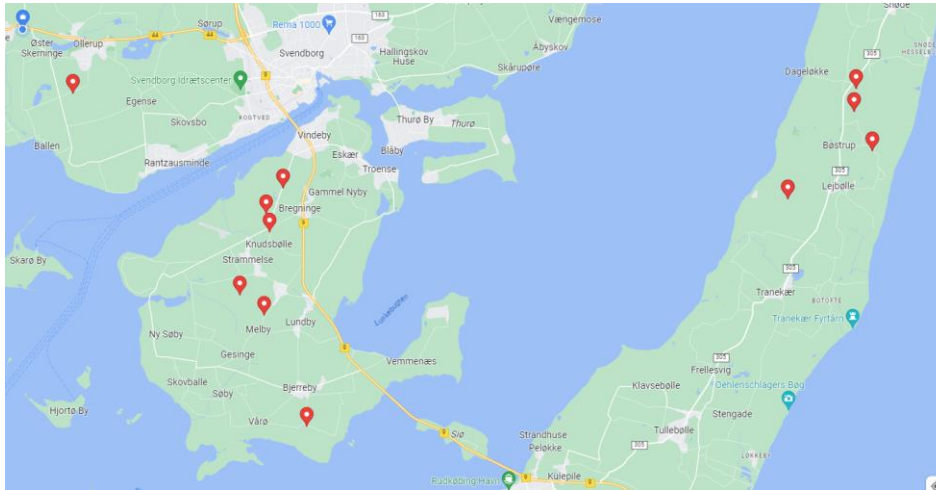
- Teknisk forbundet
- Forureningsmæssigt forbundet
- Driftsmæssigt forbundet (hvis de 2 ovenstående kriterier er opfyldt)

Vedr. Teknisk forbundet:

- Det ansøgte husdyrbrug har egen opbevaring af tilskudsfoder og korn der blandes på stedet, og dermed ikke teknisk er afhængig af de andre anlæg
- Der er eget anlæg til opbevaring af husdyrgødning, og husdyrgødningsproduktionen (gylle samt fiberfraktion) kan afsættes til andre bedrifter, hvis det ikke kan bruges på egne bedrifter
- At smågrise til slagtesvineproduktionen eventuelt kan indkøbes fra anden besætning, og besætningen/anlægget ikke er afhængigt, af at skulle aftage smågrise fra andre dele af produktionen

Vedr. Forureningsmæssigt forbundet:

- Mht lugtpåvirkning, så overlapper visse af lugtkonsekvenszonerne hinanden for visse af naboerne i tidligere godkendelser til Snødevej 6 og Nedergårdsvej 2:



Svendborg Kommune konkluderer at anlæggene under Rubenlund Agro ikke er teknisk forbundet. Visse af naturområderne eller naboerne kan være påvirket af ansøgers anlæg på Nedergårdsvej 2 eller Snødevej 6, og dermed være forureningsmæssigt forbundne, men at husdyrbruglovens grænseværdier ikke er overskredet.

Svendborg Kommune vurderer, at idet husdyrbruget ikke er teknisk forbundet med andre husdyrbrug under samme driftsherre, er de det ikke driftsmæssigt forbundet med ansøgers andre husdyrbrug/anlæg, og der skal dermed ikke vurderes på flere ejendomme i samme godkendelse.

Erhvervsmæssig nødvendighed.

Ansøger har beskrevet, at for at fortsætte udviklingen af bedriften kan der bygges nye og tidssvarende stalde, samt at staldene erstatter lejemaal i mindre og nedslidte stalde på Tåsinge/Langeland. Produktionen herfra flyttes til de nye meget miljøvenlige og energieffektive stalde der forventes opført på ejendommen.

I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Svendborg Kommune vurderer at der er en eksisterende stald til grise der bruges i fremtiden. Der er ikke andre af ejendommens bygninger der kan bruges til opstaldning af dyr.

Svendborg Kommune vurderer, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen som landbrugsbedrift, og at bedriften ikke antager industriel karakter, da produktionsarealet ikke overskrider 20.000 m².

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

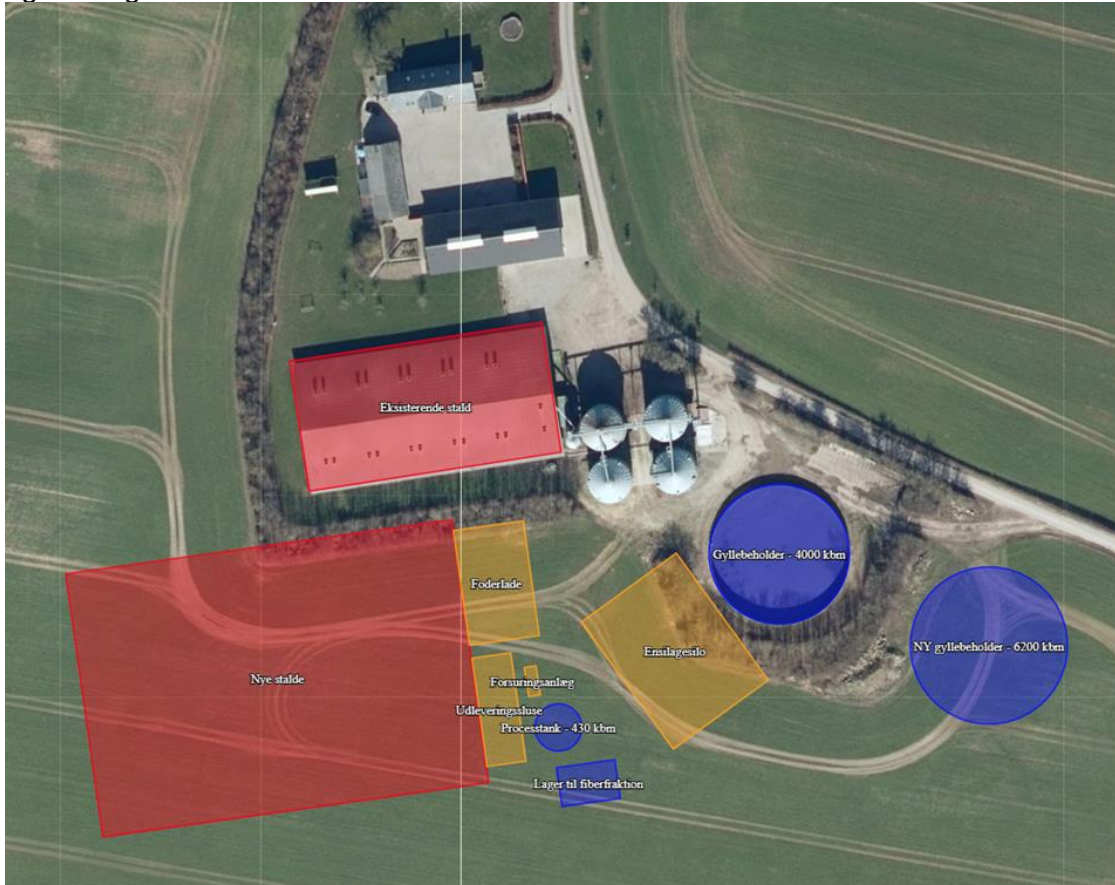
Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at dette ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger 1 km nordøst for Lejbølle på det nordlige Langeland.

Placeringen af husdyranlæggets eksisterende og nye bygninger fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:



Figur 1. Kort over planlagt staldanlæg fra ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk

Ansøger har beskrevet det ansøgte staldanlæg i miljøkonsekvensrapporten. Der er desuden behandlet en byggeansøgning i Langeland Kommune, hvor anlægget er godkendt, og detaljerede tegninger indleveret. Ansøgers oplysninger vurderes at være fyldestgørende.

Der er søgt om følgende:

- Nye slagtesvinestalde: 2 stalde der er forbundet med en langsgående gang. Bygningerne opføres i betonelementer, og får eternittag med en taghældning på 15°. Staldene har en maksimumshøjde på 8 m.
- Ny gyllebeholder på 6.200 m³. Beholderen overdækkes med teltdug
- Procestank på 430 m³. Graves ned i jorden, hvor cirka 40-50 cm er over jordoverfladen.
- Fiberhus på 150 m². Opføres med stålkonstruktion. Vægge med betonelement til en højde på 1,4 m derover stålplader. Kiphøjden er 8 m. Tag bygges med cementbølgeplader i en hældning på 35°.
- I forbindelse med ovenstående opføres et forsøringsanlæg og et udleveringsrum med tilhørende sluse.

- Den viste foderlade, udleveringsrampe og plansiloer er godkendt tidligere.

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- De nye staldbygninger, gyllebeholderen, procestank og fiberhus lager skal placeres som vist på oversigtskort i bilag 2
- Nyt byggeri må etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde (kip)	Yderligere oplysninger
Stald 1	2.981 m ²	8 m	15° taghældning
Stald 2	2.482 m ²	8 m	15° taghældning
Udleveringsrum	419 m ²	7,5 m	15° taghældning
Gyllebeholder	1.259 m ²	-	6.200 m ³ Diameter 40 m Teltoverdækning
Fiberhal	150 m ²	8 m	Lukket hal 35° taghældning
Procestank	113 m ²	-	Betonlåg 430 m ³

Afstandskrav

Svendborg Kommunes bemærkninger og vurdering

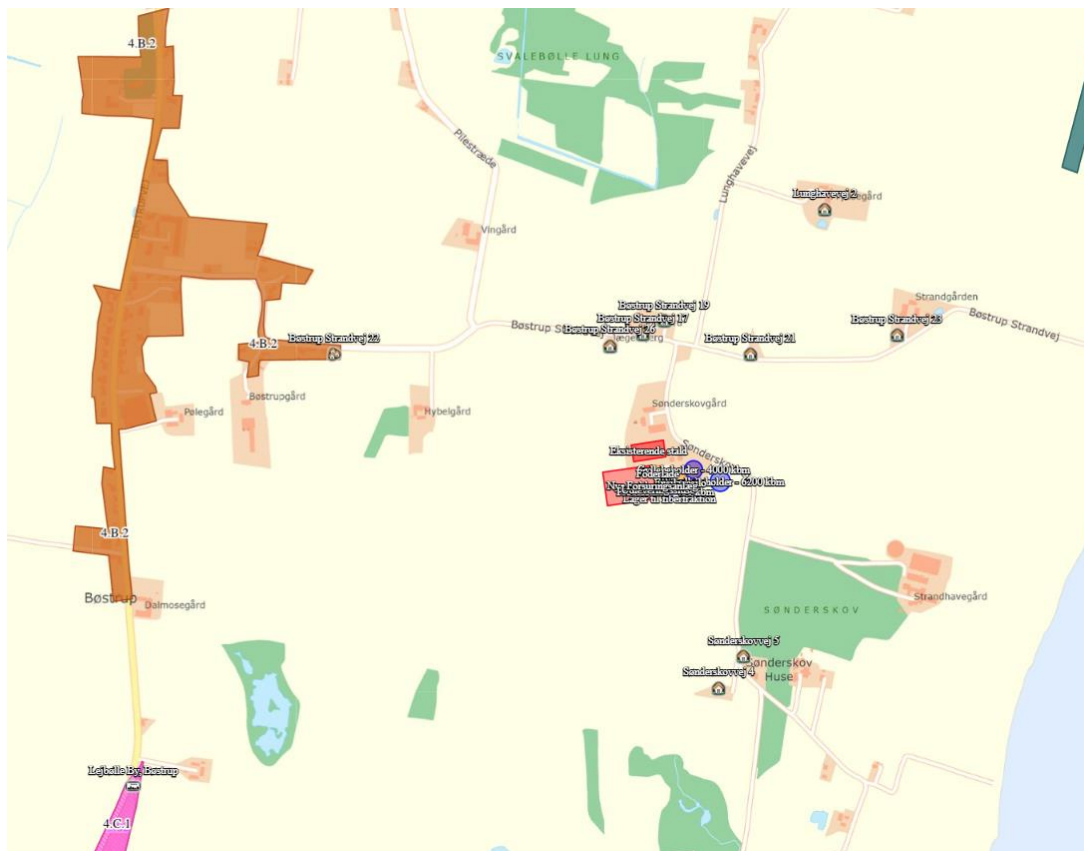
Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven.

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder.

Ansøger har beskrevet afstandene til de enkelte områder ift. de nye stalde, der ligger nærmest de beskrevne områder, og afstandskravene er overholdt. I forhold til ny gyllebeholder, fiberhal, procestank og udleveringrum så er afstandene også overholdt – se nedenstående.

Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:



Figur 2. Udklip fra husdyrgodkedelse.dk med markering af nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Område	Afstandskrav	Nærmeste afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	1,1 km (Lejbølle By, Bøstrup)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	3,1 km (lokalplan 17.04 for Område i Drageløkke)
Nabobeboelse	50 m	202 m (Bøstrup strandvej 26)

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

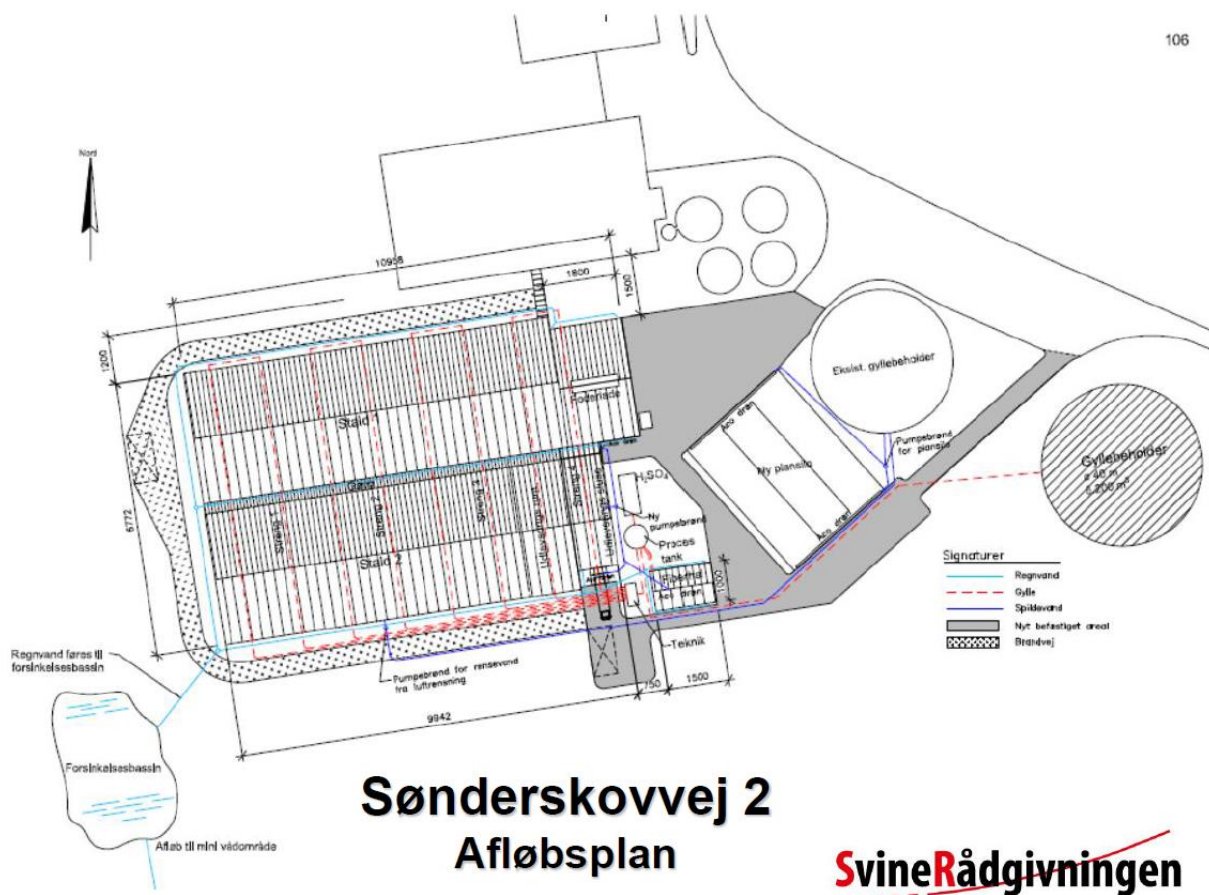
Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder er vurderet af ansøger i miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ansøger har vist følgende afvanding af staldområdet:



Figur 3. Ansøgers afløbsplan fra ansøgningsmaterialet.

Ansøger har oplyst, at der kan være dræn på marken, hvor byggefeltet er angivet. Hvis der i forbindelse med gravearbejdet, opdages drænrør, følges disse 15 m fra bygningen og omlægges herfra så afstandskrav på 15 m kan overholdes.

Ifølge husdyrloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af staldene. Der stilles derfor vilkår til, at hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Langeland Kommune har meddelt tilladelse efter vandløbsloven.

Fastsættelse af vilkår:

- Hvis man under byggeriet støder på dræn, skal disse lægges i faste rør eller fjernes, så det sikres at afstandskravet på 15 meter overholdes.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

De ansøgte stalde er placeres 12 m fra den eksisterende stald og den nye gyllebeholder placeres 20 m fra eksisterende gyllebeholder. Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed. Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at det nye byggeri placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Beskyttelseslinier og planmæssige forhold

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt

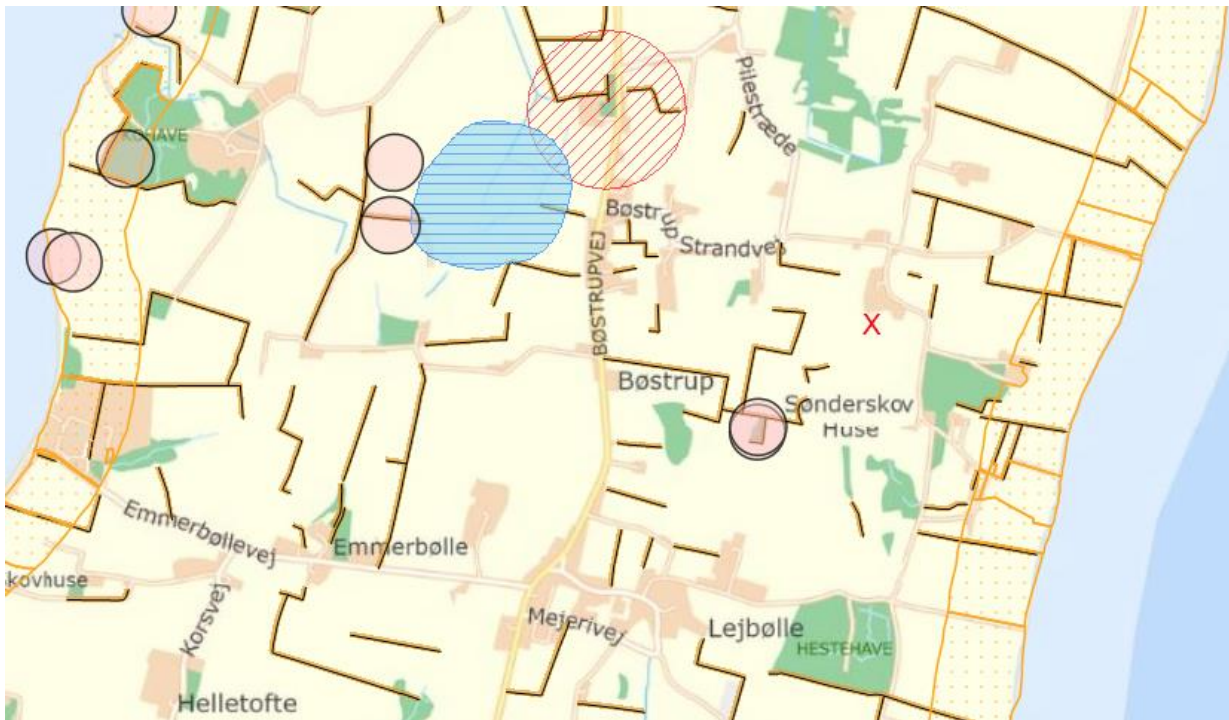
Ansøger har beskrevet landskabet og planforholdene i ansøgningen.

I Langeland Kommunes Kommuneplan 2021-2033 er der bl.a. beskrevet en række forhold omkring de planmæssige forhold for Langeland Kommune. Nedenstående vurderinger er foretaget med baggrund i Kommuneplanen.

Beskyttelseslinier

Svendborg Kommune vurderer at placeringen af den nye bygning og gyllebeholder, ikke er beliggende indenfor eller i nærheden af nedenstående, hvilket fremgår af efterfølgende figur:

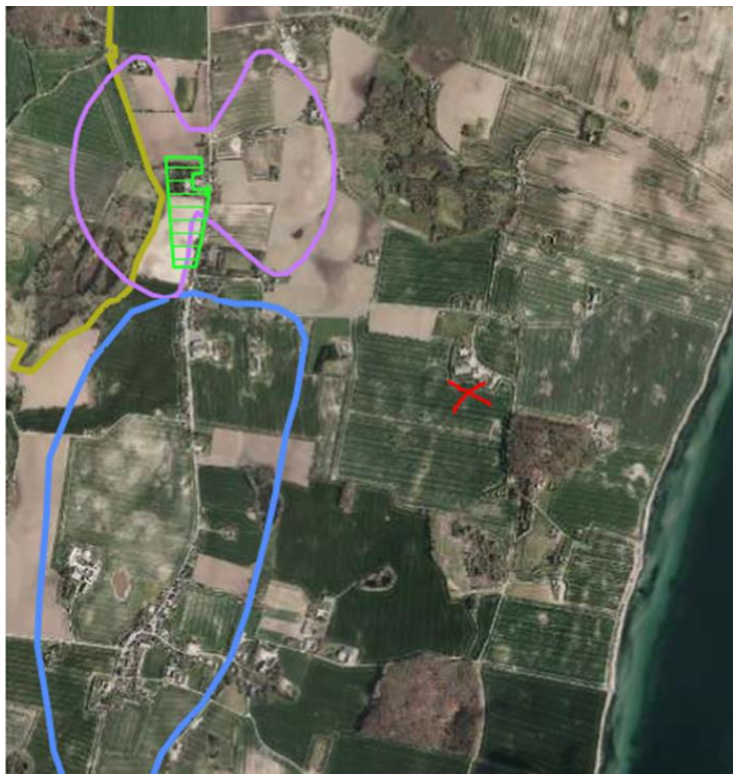
- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger



Figur 4. Udklip fra kommuneplanen. Ejendommen på Sønderkovvej 2 er markeret med et rødt kryds. På figuren er vist beskyttede sten- og jorddiger, kirkebyggelinjer, skovbyggelinjer, søbeskyttelseslinjer, åbeskyttelseslinjer, strandbeskyttelse og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Kulturmiljø

I Kommuneplanen er beskrevet de kulturhistoriske miljøer, og hvilke retningslinjer der skal følges. For området omkring ejendommen gælder:



Fredede områder	
Kirkebeskyttelsesområder	
Kystkulturmiljøer	
Kystzoneafgrænsning	
Særlige kulturhistoriske beskyttelsesområder	
Særligt bevaringsværdige Landsbyer/Landsbyejerlav/Hovedgårdsejerlav	 

Figur 5. Udklip fra Kommuneplanen. Ejendommen på Sønderskovvej 2 er markeret med et rødt kryds. På figuren er vist at ejendommen ligger udenfor områder der er særligt bevaringsværdige men indenfor kystzoneafgrænsningen.

Ejendommen er beliggende indenfor kystnærhedszonen, hvilket er fastlagt i planloven. I kommuneplanens retningslinjer for Geologi er det besluttet at:

8.1.4

Inden for kystnærhedszonen kan der indpasses anlæg eller bebyggelse, som er erhvervmæssigt nødvendigt for den landbrugsmæssige drift eller for udøvelsen af fiskerierhvervet.

I MFKN's afgørelse (sagsnummer 21/12752 og 21/12753) beskrives der, at kystnærhedszonen ikke er en forbudszone, men et område, hvori der stilles særlige krav til planlægningen. Hensynet sikres ved administration af landzonetilladelse, hvilket er indbygget i en miljøgodkendelse på et husdyrbrug. MFKN'et konkluderer, at der kan opføres nyt byggeri indenfor en kystnærhedszone, der er erhvervmæssigt nødvendigt for driften af den pågældende landbrugsejendom, og som opføres i tilknytning til ejendommens eksisterende bebyggelsesarealer.

Det er tidligere i miljøgodkendelsen vurderet, at det ansøgte er erhvervmæssigt nødvendigt og i tilknytning til eksisterende bygninger. Dermed vil det planlagte ikke være i strid med kommuneplanen mht kystnærhedszonen.

Geologiske værdier

Ejendommen ligger indenfor det geologiske beskyttelsesområde karakterområde 2 – Nordlangelands landsbylandskab. Dette er beskrevet i landskabsvurderingen i kommuneplanen via landskabskaraktermetoden, og er dermed inddraget i nedenstående vurdering af den landskabelige påvirkning. Det vurderes derfor, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentligt påvirkning af geologiske værdier.

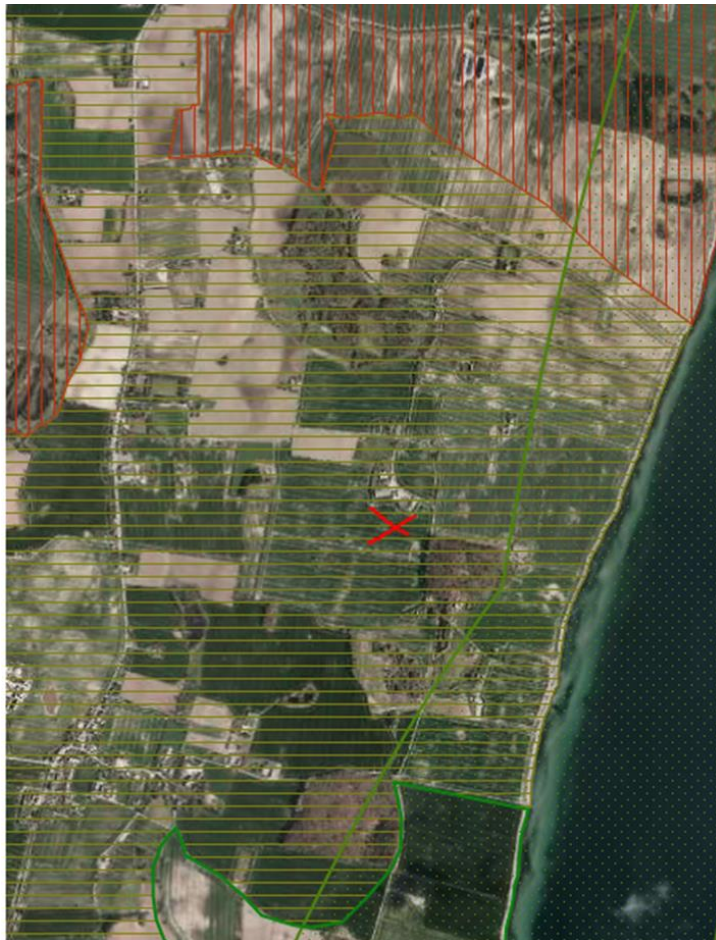
Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser er beskrevet i landskabsvurderingen i kommuneplanen via landskabskaraktermetoden, og er dermed inddraget i ovenstående vurdering af den landskabelige påvirkning. Det vurderes derfor, at det ansøgte byggeri ikke vil medføre nogen væsentligt påvirkning af bymiljøer eller værdifulde bebyggelser.

Landskab

Langeland Kommune har vedtaget Kommuneplan 2021-2033. Som en del af kommuneplanen er der foretaget en landskabsanalyse i 2012 efter landskabskaraktermetoden. Nedenstående betragtninger er med baggrund i kommuneplanen samt den bagvedliggende landskabsanalyse.

Ifølge Kommuneplanen så er der foretaget følgende udpegninger i området:



Geologiske beskyttelsesområder	
Større sammenhængende landskaber	
Særlige udsigter	
Værdifulde landskaber	
Øvrige åbne land	

Figur 6. Kortdata fra Kommuneplanen. Ejendommen på Sønderskovvej 2 er markeret med et rødt kryds. Ejendommen ligger i område med Øvrigt åbne land.

Svendborg Kommune kan konstatere, at husdyrbruget ligger indenfor Kommuneplanens landskabsatlas' "Øvrige åbne land", hvor der er beskrevet følgende:

Det øvrige åbne land

Det øvrige åbne land rummer en række generelle landskabelige værdier og karaktertræk som det er væsentligt at vedligeholde. Det gøres bedst ved altid at tilpasse nye anlæg, bebyggelse mv. til landskabets eksisterende karakter.

I kommuneplanens retningslinjer for Landskab er det besluttet at:

8.2.2

Det øvrige åbne land

I det øvrige åbne land (jf. kortet til højre) skal landskabets karakter vedligeholdes. Der kan etableres bebyggelse og anlæg. Al bebyggelse og anlæg skal tilpasses området lokale landskabskarakter og bebyggelsesstruktur, herunder bebyggelsens typiske placering i landskabet og skala.

Planlægningsmuligheder, som i øvrigt fremgår af gældende kommuneplan kan realiseres.

I landskabsanalysen ligger ejendommen indenfor karakterområde 2 – Nordlangelands landsbylandskab.

Ifølge landskabskarakteranalysen er området beskrevet som karakteristisk, og de karaktergivende landskabselementers vedligeholdelsesmæssige tilstand vurderes at være middel. Området rummer ingen større udfordringer i forhold til at bevare landskabskarakteren. Det anbefales, at nyt landbrugsbyggeri bør placeres lavt i terræn i tilknytning til eksisterende bygninger og have en lav karakter. Den samlede bygningsmasse bør tilstræbes et harmonisk udtryk og en transparent grøn afgrænsning, der er tilpasset områdets bevoksningsstruktur.

Ansøger har beskrevet at

- De nye stalde etableres som udgangspunkt i samme plan som den eksisterende stald. For udvidelsen anvendes samme niveau som nuværende bygning for at fastholde anlæggets helhedsindtryk som sammenhængende bygningsmasse og bevare indtrykket af et stort men samlet gårdanlæg.
- Det vurderes, at det ansøgte byggeri er placeret hensigtsmæssigt i landskabet, og at der kan opnås en harmonisk helhed i byggeriet, som med de beskrevne tiltag vil kunne indarbejdes i landskabet uden medføre en skadelig påvirkning af landskabet eller kulturmiljøer.

Ansøger har vurderet alternative placeringer enten på andre anlæg under bedriften eller andre placeringer på den relevante ejendom. Ansøger har valgt den ansøgte placering pga. den interne logistik ejendommene imellem og udnyttelse af eksisterende faciliteter på Sønderskovvej 2. Desuden ønskes udvidelsen etableret med størst mulig afstand til omkringboende generelt, herunder også andre svineproduktioner, og med særligt fokus på hensynet til by- og sommerhusområder.

Kommunen vurderer, at det nye byggeri sker i tilknytning til eksisterende byggeri, samt at byggeriet ikke overstiger en højde på 8 m, og er søgt tilpasset den eksisterende byggeri, så hele byggeriet fremstår som en samlet bygningsmasse. Dermed leves op til anbefalingerne i landskabskarakteranalysen om at nyt landbrugsbyggeri skal placeres lavt og i tilknytning til eksisterende byggeri, samt have et harmonisk udtryk. For at leve op til anbefalingen om en transparent grøn afgræsning, stilles der vilkår om beplantning omkring bygningsmassen.

Dermed lever ejendommens beliggenhed i det åbne land op til kommuneplanens retningslinjer om tilpasning via landskabsudpegningen.

Rekreative områder

Det nærmeste rekreative område er kystlinjen mod øst, hvor der er udpeget oplevelsesmuligheder med gode udsigter. Ejendommen ligger udenfor disse områder.

Konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at placering af den nye stald i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse er i overensstemmelse med Langeland Kommunes retningslinjer i kommuneplan 2021-2033. Det vurderes, at det er væsentligt at den nye stald og gyllebeholder placeres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Det vurderes at ansøgers bemærkninger om alternativ placering er relevante.

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående supplerende vurdering, samt det stillede vilkår, så vil det ansøgte byggeri ikke påvirke de landskabelige interesser væsentligt, og dermed lever det ansøgte op til kommuneplanen. De landskabelige værdier omfatter bl.a. naturværdier, kulturhistoriske, rekreative, geologiske værdier, samt landskabets æstetik og fortællerværdi.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal etableres en to-rækket beplantning af egnskarakteristiske store til mellemstore træer. Hegnet skal etableres syd og vest for bygningsmassen.*

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

Ansøger har foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk over 8-års drift, nudrift og ansøgt drift med følgende data:

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)			Produktionsareal (m ²)
		8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt	§16 ansøgning 2019 (Ansøgt)
Eksisterende stald	Slagtesvin. Drænet gulv og spalter (33/67)	1.500	1.500	1.631	1.500
	Smågrise. Drænet gulv og spalter (50/50) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv				
Nye stalde	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	-	-	4.577	2.446
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv				2.954
SUM		1.500	1.500	6.208	6.900

Skema fra miljøkonsekvensrapporten.

8-års driften tager udgangspunkt i den nuværende godkendte produktion, der bunder i en anmeldelse efter anmeldeordningens § 19f i husdyrbrugloven den **13. april 2012**. Det vurderer Svendborg Kommune er korrekt. Der er senere givet en § 12 miljøgodkendelse den **27. maj 2016 (udnyttelsesfrist er 27. maj 2022)**, der ikke er taget i brug på indsendelsestidspunktet for denne godkendelse, og dermed ikke udnyttet. Seneste er der givet en § 16a miljøgodkendelse den **20. december 2019**, der blev hjemvist fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet den **10. marts 2021** til fornyet sagsbehandling. Ansøger har vist data fra den tidligere §16 godkendelse i ovenstående skema. Der er desuden lavet en afgørelse om "ikke godkendelsespligt" vedr. ændring af staldenes dimensioner i § 12 miljøgodkendelsen, **den 23. april 2021**.

Den eksisterende og den nye stald jf. bilag 2 indrettes til produktion af smågrise og slagtesvin på følgende måde:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Eksisterende stald	Smågrise	2.180	131 + 1.500	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)
Nye stalde	Slagtesvin	6.733	4.577	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv
Ialt		8.913	6.208	

I ansøgers miljøkonsekvensrapport fremgår placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit.

I den eksisterende stald ændres gulvtypen fra Drænet gulv og spalter (33/67) til Drænet gulv og spalter (50/50), idet smågrise ikke må opstaldes på drænet gulv, hvor mere end 50 % er belagt med fuldspalter. BAT-forudsætningen er benævnt som Eksisterende staldafsnit for 1.500 m². Svendborg Kommune vurderer, at idet gulvet ikke ændres fysisk i opbygningen er dette korrekt. Ansøger beskriver, at udleveringsrummet indrettes til sygeafdeling i ansøgt drift. De 131 m² er opgivet som Nyt staldafsnit mht BAT, hvilket Svendborg Kommune vurderer er korrekt.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det tidligere godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften, som det er konstateret ved løbende tilsyn på bedriften.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår,

der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype, dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal på 6.208 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med staldsystem som angivet i den efterfølgende tabel, og med følgende dyretyper:

Stald	Dyretype	Total areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Eksisterende stald	Smågrise	2.180	131 + 1.500	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)
Nye stalde	Slagtesvin	6.733	4.577	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv
Ialt		8.913	6.208	

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg N/ha/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Det er vurderet i afsnittet "produktionsareal", at det er korrekt at stalden Eksisterende Stald beregnes med BAT for eksisterende stald selvom gulvtypen ændres, da de ikke vil kræve en fysisk omlægning af gulvprofilen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5783,6	1049,1	6832,7
Nudrift	3450,0	399,6	3849,6
8 års-drift	3450,0	399,6	3849,6

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningsystemet beregnet til:

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6728	1324	8051
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5784	1049	6833
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1219
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
6728				

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission på 6.833 kg NH₃-N/år ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse af følgende teknologier:

1. Delvist fast gulv 25/49 % til slagtesvin
2. Fast overdækning af ny gyllebeholder (effekt på 50%)
3. Forsuring af husdyrgødning i stalden til slagtesvin (effekt på 56%)

Forsuring af husdyrgødningen sker via systemet JH Smellfighter, hvor der sker en forsuring af gyllen samt en separation i fast og i en flydende fraktion. Der er derfor søgt om en procestank samt en bygning til behandling og opbevaring af fiberfraktionen. Systemet er optaget på teknologilisten og er beskrevet som:

Teknologien er en kombineret gylleforsurings- og gyllesepareringsteknologi, der kan anvendes i svinestalde til slagtesvin, søer og smågrise og hvor husdyrgødningen håndteres som gylle. Smellfighter kan integreres samtidig med et forsuringsanlæg fra JH forsuring til svin eller kan tilsluttes eksisterende anlæg.

JH Smellfighter har i kombination med forsuring af gylle til pH 5,5 følgende ydeevne i stalde til slagtesvin, søer og smågrise:

- Lugtreducerende effekt på 51 %
- Ammoniakreducerende effekt på 64 % (jf. gældende effekt for JH forsuring anvendt i svinestalde uden gyllesepareringsmodul).

Ansøger har henvist til WIKI vejledningen, hvor der er beskrevet hvorledes samspillet af effekten af forskellige teknologier vurderes, og hvor Slagtesvinestalde med delvist fast gulv vurderes ud fra følgende skema mht ammoniakfordampningen:

Tabel 2. Forventet reduktion i ammoniakemissionen ved gylleforsuring i slagtesvinestalde med henholdsvis drænet gulv og delvist fast gulv.

	Ammoniak-emissionsfaktor ¹ (kg NH ₃ -N m ⁻² år ⁻¹)	Reduktionseffekt af gylleforsuring
Drænet gulv	2,3	64 %
25-49% fast gulv	1,9	56 % ²
50-75% fast gulv	1,4	41 % ²

¹ Jf. Kai og Adamsen (2016).

² Sammenlignet med drænet gulv forventes kombinationen af delvist fast gulv og gylleforsuring at have en effekt på 64 %.

Ansøger har derefter brugt følgende værdier for effekten af teknologien i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk:

Miljøteknologi ? i

Ammoniakreducerende miljøteknologi

Driftstimer pr. år. ⁱ

8760

NH₃-N effekt (%) ⁱ

56

Lugtreducerende miljøteknologi

Lugteffekt (%) ⁱ

51

Svendborg Kommune vurderer, at de anvendte værdier er korrekte ud fra teknologibladet, og der stilles vilkår ud fra vilkårsforslaget i teknologibladet vedr. Smellfighter.

Da der anvendes gylleforsuring som en del af ovenstående teknologi, stilles der vilkår til gylleforsuring. Gylleforsuring er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste som JH forsuring, NH₄⁺ Infarm i Svinestalde. Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 fastsat krav til driften af svovlsyrebehandling af gylle i svinestalde. Det er beskrevet i MFKN's afgørelse nr. 21/09131, at der kun skal stilles vilkår om at der skal være et syrebehandlingsanlæg. Det vilkår stilles af Svendborg Kommune i de nye stalde hvor ansøger har brugt teknologien.

Ansøger har brugt overdækning af den nye gyllebeholder som ammoniakreducerende tiltag og der stilles vilkår til teknologien ud fra teknologilistens vilkårsforslag til fast overdækning af gyllebeholder med telt.

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til driften af de ansøgte teknologier. Det anvendte staldsystem bidrager også til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Fastsættelse af vilkår

Vilkår for Smellfighter

Indretning og drift

- JH Smellfighter skal installeres sammen med et JH forsøringsanlæg eller tilsluttes et eksisterende anlæg.
- Containeren som JH Smellfighter leveres i, skal stå på betonfundament.

- Ved hver behandling af gyllen som JH forsøringsanlægget foretager, skal JH Smellfighter være i samtidig drift. Der udløses en alarm, hvis JH Smellfighter ikke er i samtidig drift.
- Væskefraktionen fra JH Smellfighter skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen føres til Fiberhal.
- Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- For hver behandling med JH Smellfighter skal start- og sluttidspunkt, samt driftstimer registreres med elektronisk logning i styringen.
- Den ansvarlige for driften skal sikre at JH Smellfighter dagligt kontrolleres for alarmer.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af JH Smellfighter. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
- Registreringen fra den elektroniske logning, logbog over driftsstop, den skriftlige serviceaftale, producentens vedligeholdelsesvejledning samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår for Forsøringsanlæg

- Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gylle fra de nye stalde.

Vilkår for overdækning af gyllebeholder

Indretning og drift

- Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation

Staldanlægget er indrettet med et ventilationsanlæg med 57 afkast fordelt hen over bygningerne. Der er desuden placeret et afkast i udleveringsrummet.

Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug. Ventilationen er yderligere beskrevet under afsnittet om lugt, idet der er foretaget en OML-beregning, og stillet vilkår i forhold til dette.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til indretning eller drift af ventilationsanlægget.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne, og der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Ansøger har redegjort for, hvordan staldanlægget rengøres og desinficeres efter hvert dyreskift. Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

I forhold til ammoniakdeposition til naturområder og i særlige tilfælde også i forhold til lugt vurderes belastningen i henhold til emissionen fra produktionsarealet ved nudriften og 8 års driften.

Ansøger har oplyst nedenstående som samlet emission, meremission (8 årsdrift) og meremission (nudrift):

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6832,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **2983,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **2983,1** (kg NH₃-N/år)

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Ansøger har afsat en række naturområder i ansøgningssystemet, hvortil der er beregnet husdyrbrugets påvirkning med ammoniak (se nedenstående kort under de enkelte beskrivelser af kategorier). Ansøger har desuden beskrevet og vurderet de udpegede naturområder.

Svendborg Kommune vurderer, at der ligger en række søer i nærheden af anlægget, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. I forhold til sikre, at naturbeskyttelseslovens bestemmelser overholdes også for disse områder, har Svendborg Kommune foretaget en supplerende beregning af ammoniak depositionen til 3 relevante søer/vandhuller.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af nedenstående tabel:

Oversigt af naturpunkter  

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Skov - gammel skovjordbund - NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Skov - gammel skovjordbund - SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,6	2,6	3,9
§3 vandhul Ø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,4	0,4	0,9
§3 vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,5
§3 vandhul N	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,7
Natura 2000 (Habitat)	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0
Overdrev S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Mose S II	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,6
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,7
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Natura 2000 (Fuglebeskyttelse)	Kategori 1	Ansøger	1	V	0,0	0,0	0,0

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Delvist fast gulv 25/49% til slagtesvin
- Forsuring af husdyrgødning i stalde til slagtesvin – 56% reduktionseffekt.
- Fast overdækning af ny gyllebeholder – 50% reduktionseffekt.

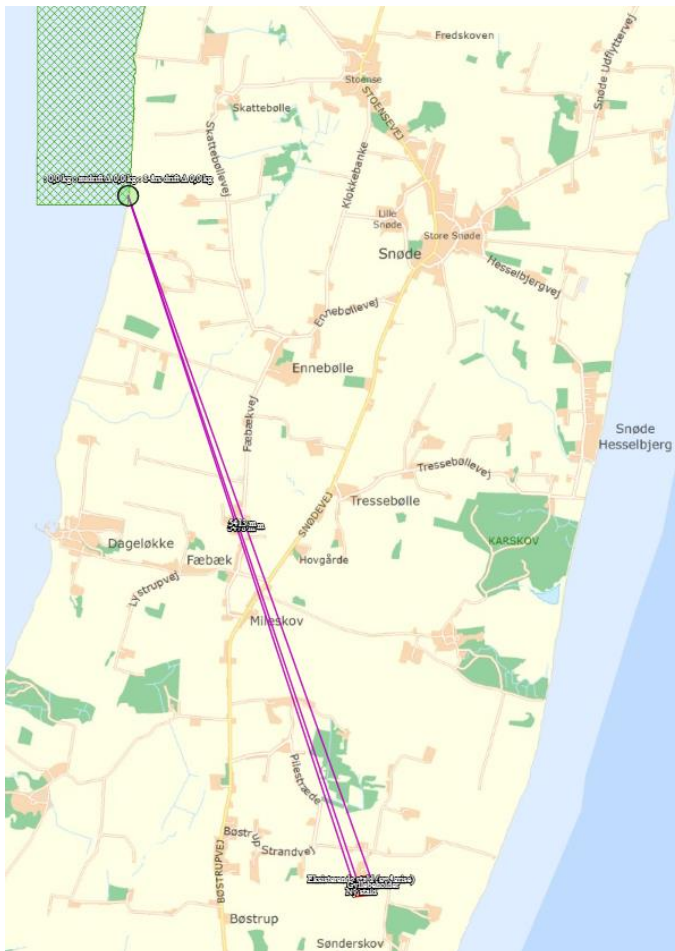
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget det nærmeste Kategori 1 naturområde (Nature 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen) i husdyrgodkendelse.dk som:



Der er regnet med kumulativ effekt fra én anden husdyrbrugsejendom beliggende Ennebøllevej 18, 5953 Tranekær.

Naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

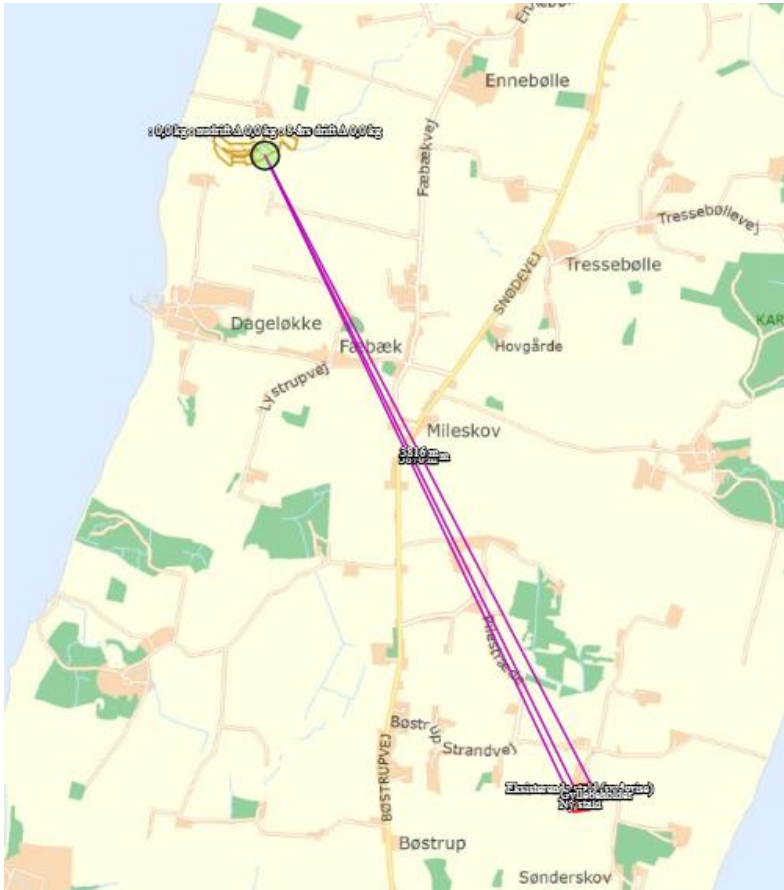
Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,4 kg N/ha/år.

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte projekt, ikke vil kunne påvirke ammoniakfølsom kategori 1-natur væsentligt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder: højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 2 naturpunkt i husdyrgodkendelse.dk:



Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev (Drageløkke) der ligger cirka 3,8 km NV for staldanlægget.

Naturområdet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Dermed overholdes husdyrbruglovens fastsatte grænse på 1,0 kg N/ha/år.

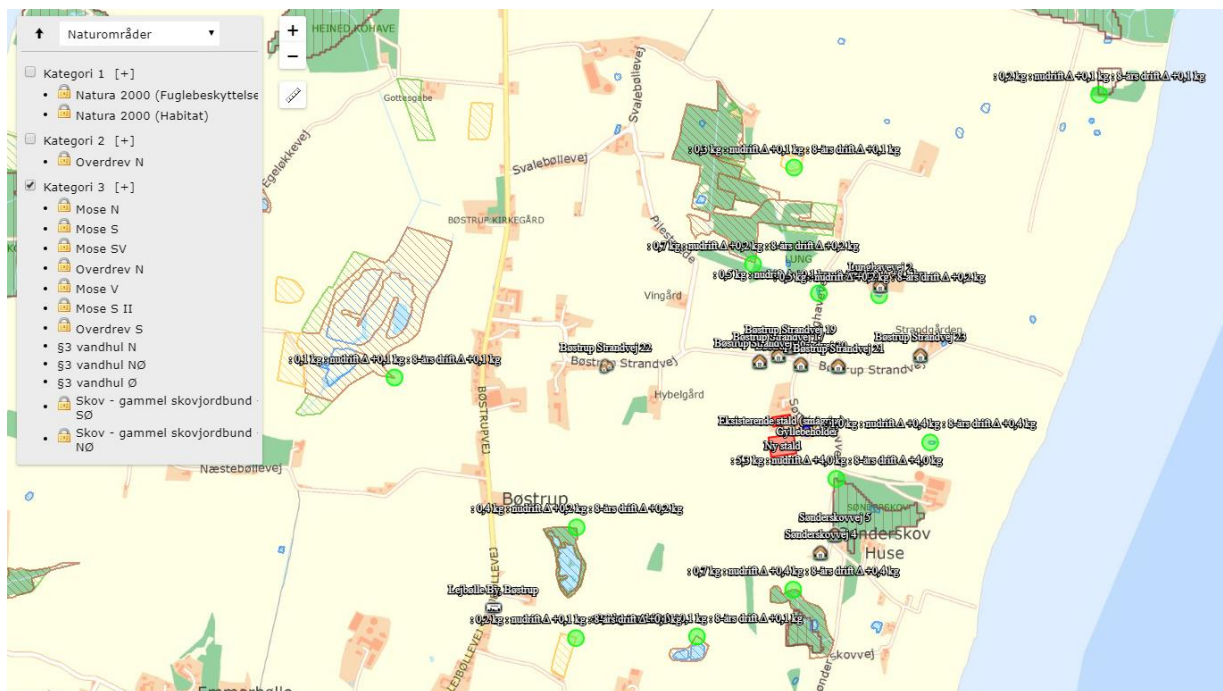
Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte projekt, ikke vil ændre tilstanden af ammoniakfølsom kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge, strandenge og søer regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget 9 Kategori 3 naturpunkter i husdyrgodkendelse.dk:



Det fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk at der for 8 af naturpunkterne er en merdeposition under 1,0 kg N/ha/år både i forhold til 8-års drift og i forhold til nudrift. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Svendborg Kommune har derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af tålegrænsen for disse områder.

Ammoniakfølsom skov (Sønderskov)

Det sidste naturpunkt er en ammoniakfølsom skov (Sønderskov) sydøst for anlægget, som også er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Sønderskov er udpeget som ammoniakfølsom skov da den er mere end 200 år gammel og derfor har gammel skovjordbund.

Skoven er indtegnet med skovsignatur på Original 1 kort, opmålt i 1799 (se udsnit af kort nedenfor, kopi fra <http://hkpn.gst.dk/>):



Skoven modtager en merdeposition (i forhold til 8-års drift og nudrift) på 2,6 kg N/ha/år og en totaldeposition på 3,9 kg N/ha/år. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Da skoven modtager mere end 1 kg N/ha/år skal Kommunen vurdere, om den totale belastning af området vil kunne ændre skovens tilstand. Svendborg Kommune har foretaget denne vurdering med udgangspunkt i flowdiagrammet fra 'Ammoniakfølsomme skove – kortlægning og vejledning – 2016 Kbh. Universitet'⁶. Det udfyldte skema er vedhæftet som bilag 4.

Områdets naturkvalitet: Skovens artsscore (ingen), HNV skov-værdi (1-5) og lokalprioritering /bioscore (1-2) er alle lave. Svendborg Kommune har ikke kendskab til forekomst af sjældne eller truede arter i skoven. De er blevet eftersøgt på arter.dk, naturdatabasen og naturbasen. Skoven ligger i et 10 x 10 km kvadrat hvor bilag IV-arterne spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander og sydflagermus har udbredelsesområde. Svendborg Kommune har ikke kendskab til konkrete fund af bilag IV-arter i eller ved skoven.

Skoven blev besøgt den 8. august 2019. Den ligger på en bakke, der også rummer et mindre næringsrigt vandhul dækket af andemad. Skoven er domineret af højstammet bøg med indslag af eg, alm. røn, sølvpoppe, kristtjørn (kristtorn) og hylde. Skoven rummer en typisk flora for løvskov med arter som bl.a. dansk ingefær (dansk arum), skovmærke, enblomstret flitteraks, miliegræs, kaprifolie (almindelig gedebled), skovstar, dunet steffensurt og knoldet brunrod.

Skoven var domineret af højstammet bøg, dele af skoven var derfor uden bevoksning pga. skygge fra de høje træer og andre dele af skoven var domineret af brombær. I skoven sås desuden skovrandøje, vinbjergsnegle og rådyr.

Skoven rummer ikke væsentlige arealer med fugtig bund og kun en lille mængde dødt ved.

⁶ Ammoniakfølsomme skove – kortlægning og vejledning, 2016, University of Copenhagen

- a. Der er fundet 2 arter fra Skovlovens § 25-liste (Kristtorn, dansk ingefær).
- b. Der er fundet 5 Wulf-gammelskovsarter (Almindelig gedeblad, enblomstret flitteraks, miliegræs, skovmærke og skovstar).
- c. Der er fundet 5 positivearter for skov (Dansk ingefær, eg, miliegræs, skovmærke og dunet steffensurt).
- d. Der er ikke fundet nøglebiotoper.

De fundne arter nævnt under punkt a., b. og c., stod spredt i skovbunden, de var ikke dominerende.

Kvælstofdeposition: Baggrundsbelastningen i området er beregnet til 9,65 kg N/ha/år (gennemsnit over 3 år _2019-2021). Totaldepositionen til skoven er 3,9 kg N/ha/år.

Status og udpegninger i kommuneplan m.m.: Skoven er ikke omfattet af særlige natur, rekreative eller fredningsudpegninger i kommuneplanen og der er ingen handleplan for området.

Det vurderes desuden, at skoven ikke drives intensivt og dermed ikke gødskes.

Tålegrænse: Skoven er en bøgeskov. Dens overordnede tålegrænse er derfor 10-20 kg N/ha/år. Skoven har lav artsscore, hvilket trækker i retning af mindre ammoniakfølsom skov. Skoven ligger mod åbent land i retning vest og sydvest, hvilket trækker i retning af mere ammoniakfølsom skov.

På baggrund af ovenstående gennemgang af skovens naturkvalitet, status i kommuneplanen og de forskellige modificerende faktorer, vurderer Svendborg Kommune at skovens konkrete tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for bøgeskov på 10-20 kg N/ha/år. Det vil sige 15-20 kg N/ha/år.

Vurdering: Da baggrundsbelastningen og totaldepositionen i alt giver 13,55 kg N/ha/år, er den samlede ammoniakbelastning til skoven under skovens konkret vurderede tålegrænse.

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at den ammoniakfølsomme skovs tilstand ikke vil ændre sig, som følge af den ansøgte drift på Sønderskovvej 2.

§3-beskyttede naturområder

Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-,2-, eller 3-natur, men de er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og deres tilstand må derfor ikke ændres. I følge husdyrbruglovens⁷ § 34 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005⁸, er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år.

⁷ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – LBK nr. 1380 af 30/11/2017

⁸ DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005 https://mst.dk/media/95275/DMU-appendiks_praksisnotat_080310.pdf

Svendborg Kommune har valgt at beregne ammoniakdeposition til de 3 nærmeste vandhuller omkring staldanlægget (vandhul N, NØ og Ø), som er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Se ovenstående skema med depositionsregninger.

Beregningerne viser, at søerne alle modtager en merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år, set i forhold til både 8-års drift og nudrift.

Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil ændre tilstanden af de beskyttede søer.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område på land er nr. 255 Stigtehave, Bræmlevænge og Mørkholm Skov, som ligger ca. 8 km nord for Sønderkovvej 2. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år. På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Se desuden tidligere afsnit med vurdering af kategori 1-natur.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.
- der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁹ Bilag IV. Disse bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde, ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Dette er for at sikre at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om den ansøgte aktivitet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter, jf. habitatbekendtgørelsen¹⁰. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen.

Padder

⁹ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag IV-arterne spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander har naturligt udbredelsesområde på denne del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring Sønderskovvej 2.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Der findes en række søer i nærheden af ejendommen, som alle vurderes at være næringsrige. Deres tålegrænse, vurderes ikke at blive overskredet som følge af det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at søernes tilstand ikke vil ændre sig. På den baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for padder som måtte være i søerne.

Flagermus

Udover paddearter har sydflagermus også naturligt udbredelsesområde på denne del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af flagermus i nærheden af Sønderskovvej 2.

Yngle- eller rasteområder for sydflagermus vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder disse elementer, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for sydflagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Det vurderes desuden at der ikke findes plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler om overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹¹.

¹¹ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1551 af 2. juli 2021 med senere ændringer

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹² og lokalplanlagt boligområde m.v.¹³ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegneede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁴ og FMK-modellen¹⁵. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

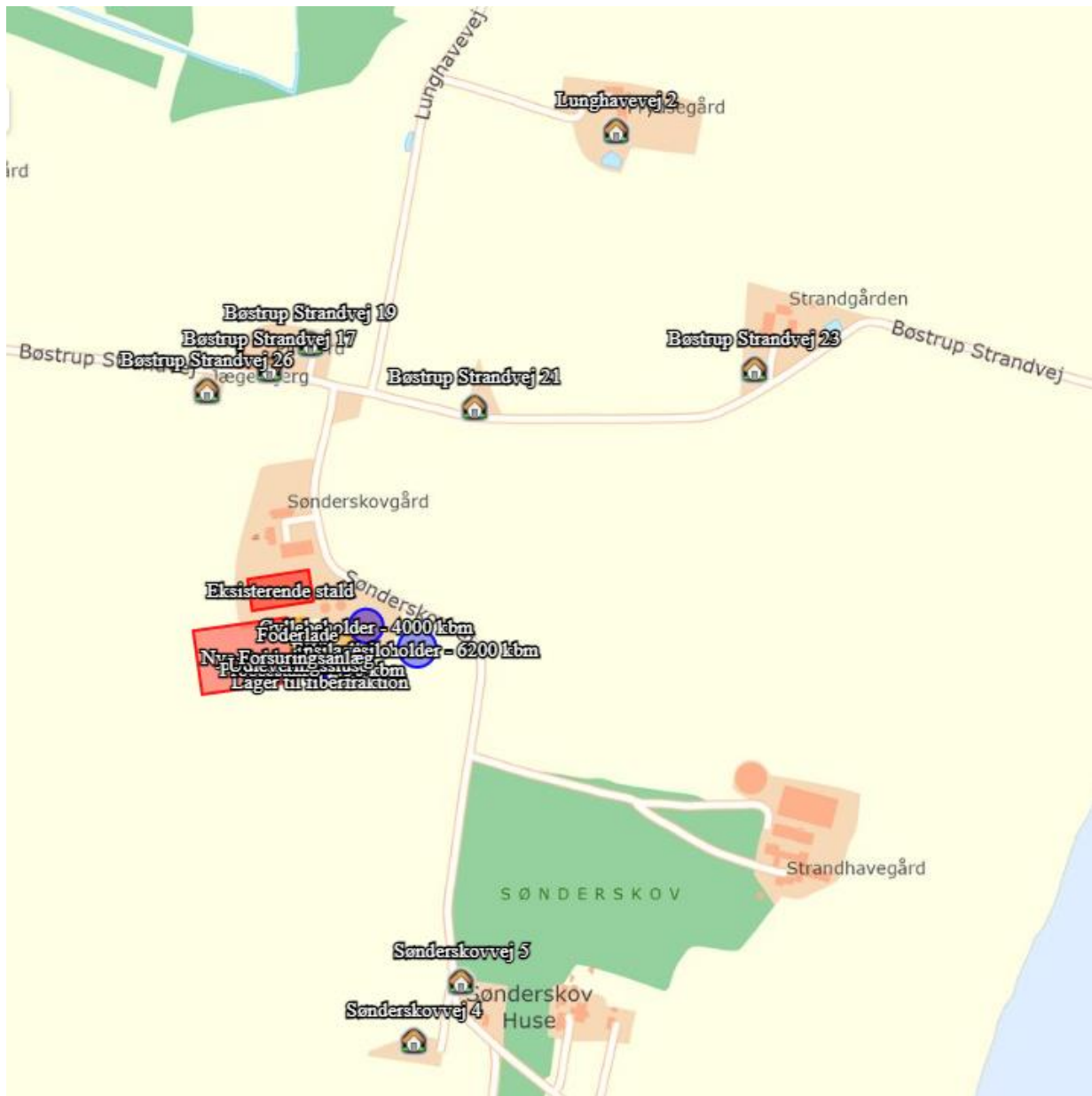
Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse/lokalplanlagte område samt byzone/sommerhusområde er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

¹² Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

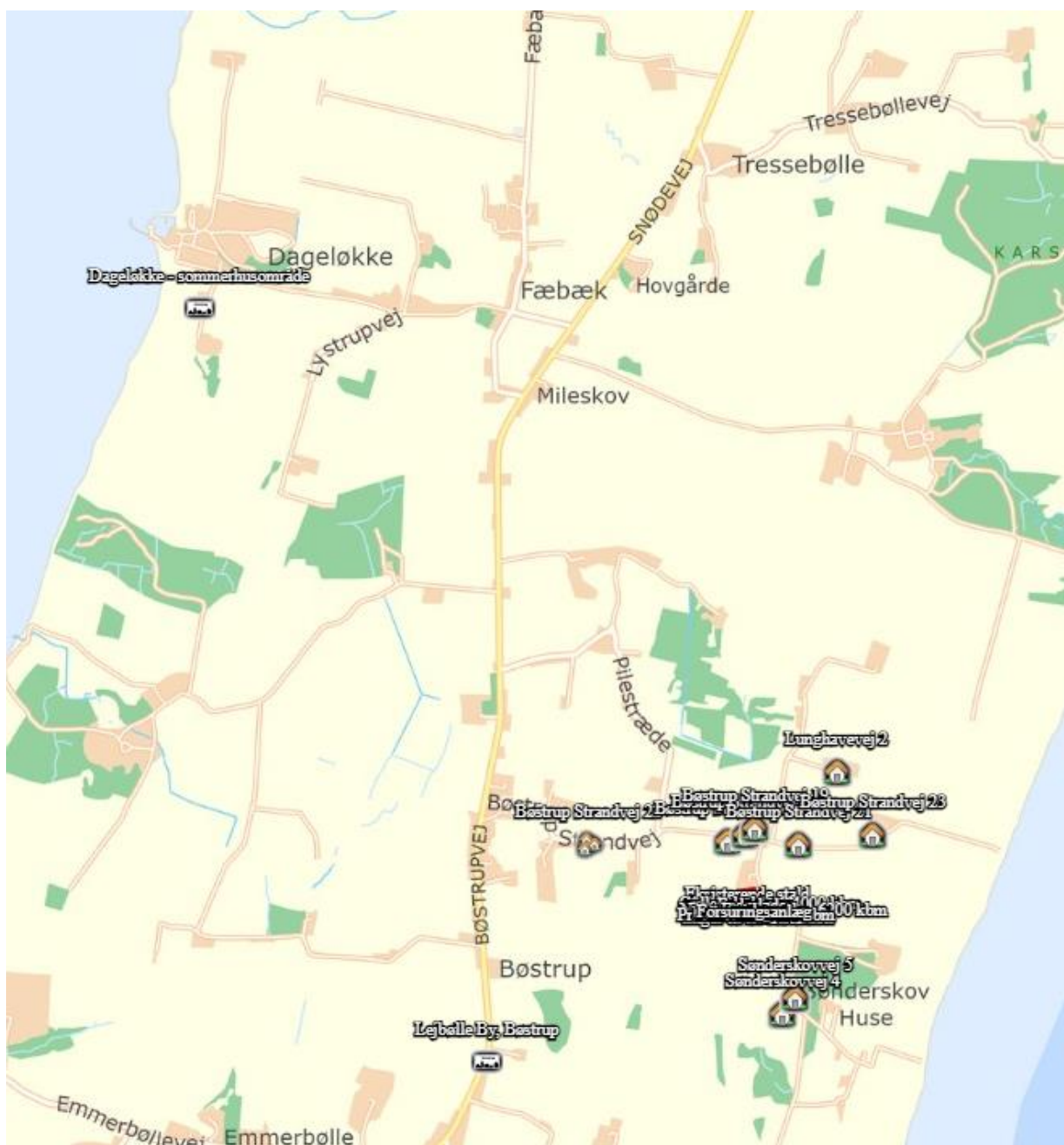
¹³ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁴ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁵ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.














Figur 7. Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af de nærmeste enkeltliggende boliger.



Figur 8. Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af den nærmeste samlede bebyggelse ved Bøstrup Strandvej 22, samt nærmeste byzone og sommerhusområde.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Bøstrup Strandvej 17	0	NY	326,4	326,4	279,5	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 19	0	NY	326,4	326,4	310,7	Nej	▼
 Bøstrup Strandvej 21	0	NY	326,4	326,4	330,9	Ja	▼
 Bøstrup Strandvej 23	0	NY	326,4	326,4	592,8	Ja	▼
 Bøstrup Strandvej 26	0	NY	326,4	326,4	262,2	Nej	▼
 Lunghavevej 2	0	NY	326,4	326,4	650,6	Ja	▼
 Sønderskovvej 4	0	NY	326,4	261,1	461,4	Ja	▼
 Sønderskovvej 5	0	NY	326,4	261,1	426,3	Ja	▼
 Bøstrup Strandvej 22	0	NY	672,7	672,7	652,2	Nej	▼
 Dageløkke - sommerhusområde	0	NY	877,9	877,9	3194,4	Ja	▼
 Lejbølle By, Bøstrup	0	NY	877,9	834	1187,2	Ja	▼

Det fremgår af ansøgningssystemets, at husdyrbruglovens lugtkriterier ikke kan overholdes ved følgende boliger: Bøstrup Strandvej 17, Bøstrup Strandvej 19, Bøstrup Strandvej 22 og Bøstrup Strandvej 26. Lugtemissionen øges i forhold til nudrift.

Når husdyrbruglovens genekriterier ikke kan overholdes, og lugtemissionen samtidig øges i forhold til nudrift, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen som udgangspunkt medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og der bør derfor meddeles afslag på ansøgningen om udvidelse af husdyrproduktionen.

Ansøger har dog mulighed for at lade ansøgningssystemets beregninger erstatte af en konkret OML-beregning (- Operationelle Meteorologiske luftkvalitetsmodel). Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningssystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en OML-beregning. Kun ved markante ændringer af ventilationsforholdene f.eks. ved etablering af centrale afkast – kan en beregning efter FMK-modellen erstattes af en konkret OML-beregning.

Lugtberegningerne i ansøgningssystemet er alle gennemført med den NY model, og beregningerne kan derfor umiddelbart erstattes af en konkret OML-beregning. Ansøger har derfor valgt at gennemføre en OML-beregning, hvor følgende lugtreducerende tiltag indgår i beregningerne:

- Etablering af miljøkryds i alle staldafsnit.
- Etablering af Smellfighter i den nye stald til slagtesvin
- Placering og afksthøjder på den nye stald

Placering af afkast, lugtcentrum, beregningsforudsætninger, beregninger, resultat mv. fremgår af ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende *Notat fra SWECO, juni 2023* jf. bilag 1 og 5. Svendborg Kommunes vurdering af den gennemførte OML-beregning og resultater fremgår af bilag 6, 7 og 7a.

OML-Beregningerne viser, at husdyrbruglovens genekriterier kan overholdes ved de nærmeste enkeltboliger og bolig i samlet bebyggelse.

På baggrund af den konkrete OML-beregning stilles der vilkår til indretning og drift af ventilationssystemets afkast og de anvendte teknologier.

Lugtberegningerne i ansøgningssystemet viser, at det ansøgte overholder FMK-modellens beregnede geneafstande i alle punkter. Hvis den konkrete OML-beregnings geneafstand er kortere end FMK-modellens, kan FMK-modellen derfor uden videre indtræde, som dokumentation for, at husdyrbruglovens lugtkriterier er overholdt. Der er derfor ikke i denne situation behov for at redegøre for, om der er markant afvigende ventilationsforhold.

En konkret OML-beregning kan give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold, og væsentlige virkemidler samt vind- og terrænforhold kan inddrages i lugtberegningen. Ifølge klagenævnets praksis¹⁶ skal kommunen vurdere, hvorvidt OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold, og det skal vurderes, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis.

Svendborg Kommune har i vedlagte bilag 7 og 7a foretaget denne vurdering, og samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningsens resultater er retvisende og kan opnås i praksis.

¹⁶ NMK-132-00750 Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af e svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af d. 27. juni 2017.

Fastsættelse af vilkår

- Der skal etableres i alt 20 afkast på den eksisterende stald og 37 afkast på nye stald, og afkastene skal placeres, som det fremgår af bilag 5. *Notat fra Sweco.*
- Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkast nr.	Afkast-højde over terræn (m)	Indre diameter (m) ^{***}	Ydre diameter (m) ^{***}	Maksimal Ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time
Eks. stald	Smågrise, To-Klimastald, delvist spaltegulv*	20	1-20	7,0	0,55	0,65	10.000
Ny stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv**	37	21-47 48-57	8,5 8,5	1,085 0,915	1,191 1,02	23.800 (21-46) 28.200 (47) 12.960 (48) 13.000 (49-57)

* 50/50% drænet gulv og spalter gulv. 25/49% fast gulv^{***} Diameter er angivet i top af afkastene

- I den nye stald skal 20% af luften sendes gennem afkastene nr. 48-57.
- Alle afkast skal have etableret miljøkryds senest samtidig med, at denne godkendelse udnyttes.
- Miljøkryds og ventilator (motor) skal placeres i forlængelse af hinanden. Vilkåret kan bortfalde, hvis ny viden f.eks. fra Miljøstyrelsen eller retspraksis fastlægger, at placering af miljøkrydset i forhold til ventilationsmotoren er uden betydning for miljøkrydsets effekt.
- Inden, der sættes dyr i det nye staldanlæg, skal der sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, med dokumentation for følgende:
 - Antal ventilationsafkast på den nye stald.
 - Afkasthøjde for alle afkast.
 - Indre og ydre diameter for alle afkast, herunder at den ydre diameter er fast i hele afkastets længde.
 - Maksimal ventilationskapacitet
 - Placering og etablering af miljøkryds i alle ventilationsafkast.

Dokumentationen kan tage udgangspunkt i leverandørplysninger.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at støj ikke vurderes at være væsentlig for omgivelserne. Svendborg Kommune har gennemført en vurdering af, om det er korrekt, at støjen ikke er væsentlig, og om Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Vurderingen tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støj-immissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 8 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Sønderkovvej 2 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er væsentlig større end 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det i støjmæssig sammenhæng kun er relevant at fastsætte støjgrænser for boliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjemission

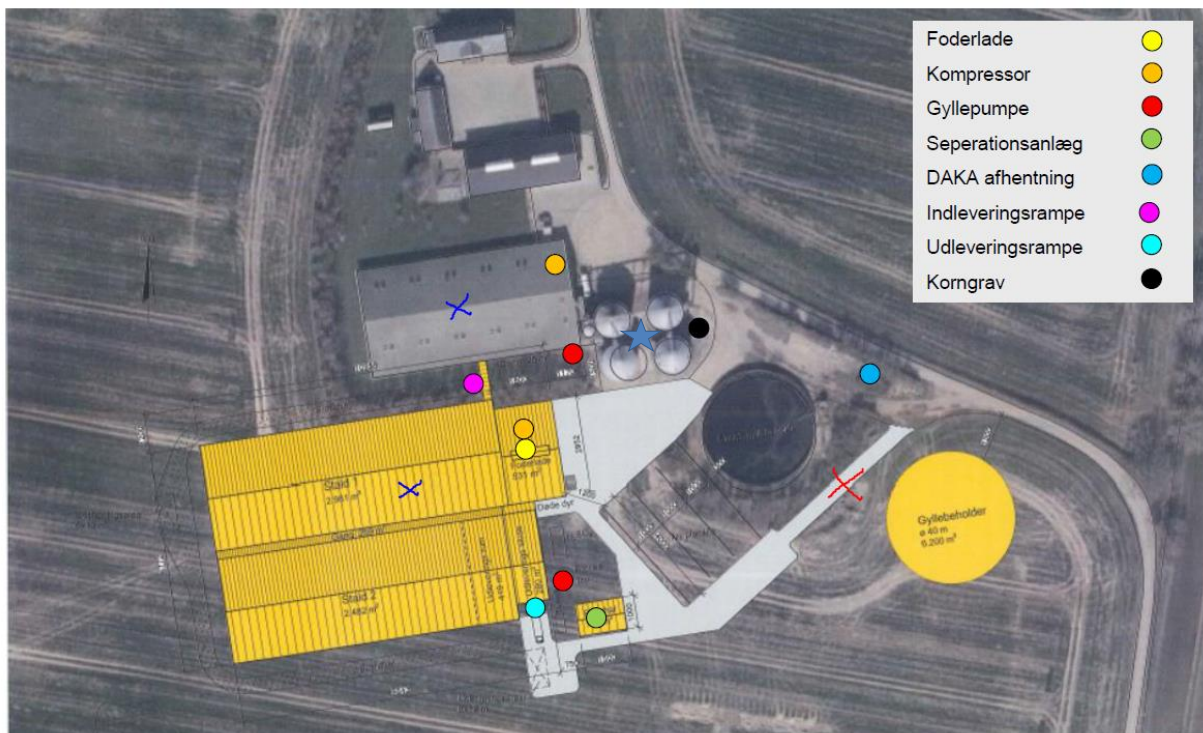
Støjemissionen fra husdyrbruget fastlægges for de relevante støjkloder ud fra placeringen af støjkloder, kildestyrken (- hvor meget støjer kilden i ca. 1 meters afstand) og den anvendte driftstid.

Ansøger har redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de relevante støjkloder og driftstid, dog er der ikke redegjort for de enkelte støjkloders kildestyrke.

Følgende støjkloder fremgår af miljøkonsekvensrapporten:

1. Kompressor til fodringsanlæg- lukket bygning
2. Kompressor i foderlade/staldbygning – lukket bygning
3. Foderanlæg i foderlade – lukket bygning
4. Fyldning af kornsiloer med eldrevet kopelevator og redler.
5. Blæser/nekøling til korntørring
6. Separationsanlæg – lukket bygning
7. Aflæsning af smågrise
8. Pålæsning af slagtesvin
9. Fodring af svin – lukket bygning
10. Pumpning af rågylle fra fortank til lager - el-drevet pumpe
11. Omrøring i gyllebeholder ved udkørsel af gylle
12. Pumpe ved gyllebeholder til påfyldning af gyllevogn/lastbil
13. Ventilation – eksisterende stald
14. Ventilation – ny stald

Placeringen af kilderne fremgår af det efterfølgende oversigtskort. Vægtet centrum for ventilationsafkast er markeret med et blå kryds. Omrøring af gylle samt pålæsning af gylle er markeret med et rødt kryds svarende til et vægtet centrum mellem de to gyllebeholdere. En vægtet placering af blæsere ved kornsiloer er markeret med en blå stjerne.



Figur 9. Ansøgers oversigt over støjkloder fra ansøgningen.

Vurdering af støjkloder

Svendborg Kommune vurderer, at støjkloder, der er placeret i lukkede bygninger ikke vil medføre et væsentligt støjbidrag. For produktionen på Sønderskovvej 2 er følgende kilder oplyst til at være placeret i lukkede bygninger:

- Kompressorer og foderanlæg i foderlade/staldbygning
- Fodring af svin

- Separationsanlæg

Svendborg Kommunes vurderer, at i støjmæssig sammenhæng kan der ses bort fra disse kilder under forudsætning af, at bygningerne holdes lukket. Det er kommunens vurdering, at for staldbygningen vil dette altid være gældende. Foderladen er ikke på samme måde en naturligt lukket bygning, og der stilles derfor vilkår om, at ved anvendelse af de oplyste støjklude, skal foderladen være lukket.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at hvis der ændres på placeringen af kilderne i de lukkede bygninger kan deres status ændres til at være en relevant kilde, der skal inddrages i en beregning/måling af støj. Dette vil bla. kontrolleres ved Svendborg Kommunes løbende tilsyn.

Pumpning af gylle fra fortank til lager foretages med en lydsvag el-drevet gyllepumpe, og Svendborg kommune vurderer derfor, at denne eldrevne støjkilde ikke vil medføre et væsentligt støjbidrag – og kilden udelades af vurderingen af støjbelastningen.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i det konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 1 transport om dagen.

Ved udkørsel af gylle har ansøger oplyst, at gyllevognen påfyldes og kører ca. 2-4 gange pr. time afhængigt af, hvilke marker, der køres til og, at aktiviteten foregår i perioden fra kl. 07.00-22.00 alle dage. Det betyder, at der forekommer ca. 32-64 transportere pr. dag, hvor der udkøres gylle. Antallet af dage, hvor gyllen køres ud, vil dermed variere fra ca. 9-18 dage fordelt i forår og efterår.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gyllekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og transporterne foregår ikke i den mest støjfølsomme periode. Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport generelt kan udelades af vurderingen af støjbelastningen i omgivelserne. Indlevering og afhentning af dyr indgår dog som punktkilder i den efterfølgende vurdering af støjbelastningen (lastbil i tomgang).

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁷ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen.

Indlevering af smågrise er oplyst til at foregå mellem kl. 06.00-18.00 – og der aflæsses 2-3 læs smågrise pr. uge, hvor hvert læs tager ca. 10 min. Det vil sige, at aflæsningen maksimalt vil vare ½ time, hvis alle grise afleveres på samme dag. Indleveringsrampen er placeret syd for den eksisterende stald. Da indleveringsrampen er beliggende mellem bygningerne, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der er tale om en effektiv afskærmning af denne kilde i

¹⁷ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](#)

forhold til de nærmeste omkringliggende boliger. Der er dermed ikke tale om en væsentlig støjkilde, og der fastsættes derfor ikke vilkår, der begrænser denne drift.

Ansøger har oplyst, at slagtesvin afhentes 1-2 gange pr. uge i perioden fra kl. 02.00-22.00. Det tager ca. 25-30 min at påfylde hvert læs dyr. Udleveringsrampen er placeret syd for den nye stald. Nærmeste bolig ligger ca. 340 m mod sydvest.

Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at pålæsning af slagtesvin kan forekomme indenfor den mest støjfølsomme periode (nattimerne), og at der derfor bør være en særlig opmærksomhed på, om støj fra dyr kan give anledning til gener. Ansøger har oplyst, at udleveringsrampen er bygget ind i en "sluse", hvor lastvognen bakker ind sådan, at grisene nærmest læsses indendørs. Der vil derfor være en effektiv afskærmning af rampen. Sammenholdt med, at afstanden til nærmeste nabo er ca. 340m, er det Svendborg Kommunes vurdering, at denne afstand er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke opstår væsentlige støjgener, og der fastsættes derfor ikke vilkår, der begrænser denne drift.

Generelt vurderer Svendborg Kommune dog, at der skal fastsættes et vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Konklusion relevante støjklider

Følgende kilder skal dermed indgå i fastlæggelsen af støjmissionen fra husdyrbruget på Sønderskovvej 2:

1. Ventilation – stald 1
2. Ventilation – stald 2
3. Omrøring i gyllebeholder ved udkørsel af gylle
4. Pumpe ved gyllebeholder til påfyldning af gyllevogn/lastbil ved gylleudbringning
5. Indlevering af smågrise (lastbil tomgang)
6. Afhentning af slagtesvin (lastbil tomgang)
7. Fyldning af kornsiloer med eldrevet kopelevator og redler samt 4 blæsere ved korntørringsanlæg

For de relevante støjklider har Svendborg Kommune vurderet kildestyrkerne på baggrund af katalogværdier mv. Ansøger har i januar 2020 fået gennemført en akkreditret støjmåling for blandt andet de 4 blæsere og redler. Svendborg Kommune vurderer, at målingen kan indgå i den samlede vurdering af støjbelastningen. Støjmålingen fra 2020 og vurderingen heraf fremgår af bilag 8 og 9.

Med udgangspunkt i de væsentligste støjklider, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.



Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver. Beregningen anvender den fælles nordiske beregningsmetode og tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledninger for beregning af støj¹⁸.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og Miljøstyrelsens gældende vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes.

¹⁸ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og vejledning nr. 5/1993

Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 8 og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Bøstrup Strandvej 26	36 (41)	37 (42)	35 (40)
R3	Bøstrup Strandvej 21	44 ¹⁹ /45 ²⁰ (49/50)	47 (53)	42 (47)
R4	Sønderskovvej 5	40 (45)	43 (48)	38 (43)
R5	Bøstrup Strandvej 24	27 (32)	27 (32)	28 (33)

Resultat for perioden lørdag 14.00-18.00, samt søn- og helligdage er lavere eller lig med resultatet for aftenperioden 18.00-22.00, og derfor vises kun resultatet for aftenperioden.

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden, og rød skrift viser, at støjgrænserne ikke umiddelbart kan overholdes.

Vurdering af resultat

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at støjgrænserne kan overholdes i dagperioden og lørdage fra kl. 07.00-14.00. Det vil sige, at i disse perioder vil de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed være overholdt, og støjklenderne kan være i drift som ansøgt.

I aften- og natperioden samt i dagperioden på søn- og helligdage kan støjgrænserne overholdes ved boligerne på Bøstrup Strandvej 24 og 26 – men ikke ved Bøstrup Strandvej 21. Ved Sønderskovvej 5 overskrides støjgrænsen i aften- og natperioden, og på søn- og helligdage i dagperioden, når usikkerheden inddrages.

Det fremgår af beregningerne, at ved Bøstrup Strandvej 21 er de betydende støjklender omrøring af gylle og blæsere/redler i aftenperioden og blæsere/redler i natperioden. Det samme gør sig gældende for Sønderskovvej 5.

Da den orienterende støjberregning viser, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes ved enkelte af de omkringliggende boliger i aften/natperioden, skal der som udgangspunkt gennemføres en akkrediteret støjdokumentation for alle støjklender på husdyrbruget jf. Miljøstyrelsens vejledninger for støj samt bekendtgørelsen om kvalitetskrav til miljømålinger²¹

¹⁹ Dagperiode: 07.00-18.00, hverdage

²⁰ Lørdage: 07.00-14.00, midligngsperiode 7 timer

²¹ Bek. nr. 529 af 14. maj 2023. Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger

samt gældende retspraksis. Denne dokumentation vil fastlægge den reelle støjbelastning og behovet for støjdæmpende foranstaltninger.

Ansøger har ikke fremlagt en akkrediteret støjdokumentation i forbindelse med behandlingen af ansøgningen. Svendborg Kommune vurderer derfor, at hvis den orienterende støjberegning skal kunne indgå, som grundlag for godkendelsen af husdyrbruget, skal det undersøges, om driften af de væsentlige støjkilder kan ændres/tilpasses sådan, at det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, og at der dermed ikke er behov for en akkrediteret støjdokumentation. Da der fortsat vil være tale om en orienterende beregning inddrages usikkerheden som udgangspunkt i vurderingen af resultatet.

Støjdæmpning og resultat

Ansøger har oplyst, at der allerede er monteret blæserhus på én blæser, og at de tre øvrige blæsere også får påmonteret blæserhus. Der er samtidig fremsendt dokumentation for effekten på kildestyrken. Når blæserhusene monteres og der ikke anvendes redler/kopelevator i natperioden vil den fastsatte støjgrænse om natten kunne overholdes – se bilag 8. Der er i høringsperioden indgået hørings svar omkring brug af usikkerhed indenfor natperioden – denne bemærkning er imødekommet med tiltaget med blæserhus og det faktum, at støjgrænsen nu overholdes inklusive den anvendte skønnede usikkerhed.

Med blæserhus på alle 4 blæsere kan disse anvendes indenfor alle referenceperioder i dag, aften- og natperioden. Der fastsættes vilkår om de anvendte støjbegrænsende tiltag.

I perioden, hvor støjgrænsen er 45 dB(A), vil denne fortsat ikke kunne overholdes, og Svendborg Kommune har derfor gennemført orienterende støjberegninger af en række tiltag, der ændrer driften af de væsentlige støjkilder indenfor de kritiske referenceperioder – se bilag 8.

De anvendte tiltag og resultatet fremgår af nedenstående tabeller.

	Beregningspunkt Bøstrup Strandvej 21	Mandag- fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
	Resultat med blæserhus	44 (49)	47 (53)	30 (35)
	Resultater med tiltag			
2	Ingen aktivitet af redler og omrøring af gylle reduceres til 17% i referenceperioden med støjgrænsen 45 dB(A) (reduceret drift på 17% svarende til 10 min. pr. time i aftenperioden, 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00 og 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00).	44 (49)	40 (45)	30 (35)
3	Drift af redler/kopelevator, og ingen omrøring af gylle, påfyldning af gyllevogn indenfor samme referenceperiode med støjgrænsen 45dB(A)	44 (49)	42 (47)	30 (35)

	Beregningspunkt Sønderskovvej 5	Mandag- fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- helligdag og kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænse	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
	Resultat med blæserhus	40 (45)	43 (48)	29 (34)
	Resultat med tiltag			
2	Ingen aktivitet af redler og omrøring af gylle reduceres til 17% i referenceperioden med støjgrænsen 45 dB(A) (reduceret drift på 17% svarende til 10 min. pr. time i aftenperioden, 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00 og 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00).	40 (45)	37 (42)	29 (34)
3	Drift af redler/kopelevator, og ingen omrøring af gylle, påfyldning af gyllevogn indenfor samme referenceperiode med støjgrænsen 45dB(A)	40 (45)	37 (42)	29 (34)

Det fremgår af ovenstående, at støjgrænsen 45dB(A) kan overholdes, når redler/kopelevator ikke er i drift, og når driften af omrøring af gylle samtidig reduceres til 17%.

Når redler/kopelevator er i drift, og der ikke indenfor samme referenceperiode er drift af omrøring af gylle samt påfyldning af gyllevogn, kan støjgrænsen overholdes ved Sønderskovvej 5. Ved Bøstrup Strandvej 21 vil resultatet plus usikkerheden umiddelbart være større end støjgrænsen. Overskridelsen ligger dog indenfor den skønnede usikkerhed. Kildestyrken for redler/kopelevator indgår med udgangspunkt i en tom redler/kopelevator, og ansøger har oplyst, at støjen herfra er væsentligt overestimeret. Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at støjgrænsen med stor sandsynlighed også er overholdt i dette beregningspunkt.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at idet redler/kopelevator kun anvendes i meget begrænset perioden omkring høst, vil det være muligt at tilrettelægge driften sådan, at redler/kopelevator ikke anvendes samtidig med omrøring og påfyldning af gylle indenfor referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Ansøger har oplyst, at på sigt kan der opstå behov for at kunne afhente gylle med lastbil til biogasanlæg. Det er Svendborg Kommunes vurdering at denne aktivitet med stor sandsynlighed vil kunne erstatte aktiviteten "gyllepumpning med traktordrevet pumpe", og bidraget fra denne aktivitet sandsynligvis vil være lidt lavere, idet kildestyrken for en lastbilsdrevet gyllepumpe vil være ca. 99 dB(A) (- kildestyrke for traktordrevet pumpe er 103 dB(A). Når aktiviteten bliver aktuel, skal den anmeldes til Svendborg Kommune, som herefter vil foretage en konkret vurdering.

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når de tiltag, der begrænser støjbelastningen fra husdyrbruget, etableres. Ansøger har bekræftet og accepteret, at driften af disse støjkluder tilpasses som beskrevet, og dermed kan disse betragtes som en del af ansøgningen. Derfor kan en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" undlades, og der fastsættes vilkår i overensstemmelse med tilpasningen af støjkluderne. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at der kan søges om at ændre de fastsatte vilkår, der begrænser driften af de enkelte støjkluder, såfremt en Miljømåling – ekstern støj, kan dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Der fastsættes ikke vilkår i henhold til driftstidspunkt for indlevering af smågrise og udlevering af slagtesvin, idet støjbidraget fra disse kilder ikke er væsentligt pga. henholdsvis de eksisterende og fremtidige bygningers effektive afskærmning samt afstand og drift.

Da driftstiden for omrøring af gylle skal reduceres i bestemte perioder, og driften af redler/kopelevator begrænses, fastsættes der vilkår om egenkontrol for disse aktiviteter.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal fastsættes et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- Foderladen skal være lukket, når støjkilder (- kompressor, foderanlæg mv.) er i drift.
- Der skal monteres blæserhus på alle blæsere senest d. 1. februar 2024.
- Der skal senest d. 1. januar 2025 foretages en akkrediteret støjdokumentation af kildestyrken af en fyldt redler/kopelator. Dokumentationen skal udføres i henhold til Miljøstyrelsens støjvejledninger og gældende lovgivning på området.
- Omrøring af gylle må foregå indenfor nedenstående perioder og med følgende maksimale driftstider:
 - 90 min på hverdage fra kl. 07.00-18.00 og på lørdage fra kl. 07.00-14.00.
 - 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00
 - 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00
 - 10 min pr. time alle dage i perioden fra 18.00-22.00
- Påfyldning af gyllevogn må foregå alle dage fra kl. 07.00-22.00
- Drift af kopelevator/redler må ikke foregå:
 - i perioden fra 22.00-07.00 og
 - i perioderne 18.00-22.00 alle dage, 14.00-18.00 lørdage og 07.00-18.00 søn- og helligdage, når der indenfor disse perioder foregår omrøring af gylle eller påfyldning af gyllevogn.

- *Der skal føres journal for omrøring af gylle og drift af redler/kopelevator indenfor følgende perioder:*

- *Aften 18.00-22.00*
- *Lørdage 14.00-18.00*
- *Søn- og helligdage 07.00-18.00*

Journal for drift af redler/kopelevator skal vise dato og, at der ikke indenfor samme periode er drift af omrøring af gylle og påfyldning af gyllevogn.

Journal for omrøring af gylle skal indeholde en angivelse af dato samt start- og sluttidspunkt for aktiviteten.

Journalerne skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger beskriver, at mht. rystelser, at der ikke vil ske ændring ift. rystelser og vibrationer, dog vil der kunne være gener i forbindelse med byggeriet.

Den mest relevante påvirkning kunne være tung trafik til/fra anlægget. Der ligger ikke umiddelbart naboer tæt ved bedriftens udkørsler, det kan umiddelbart udelukkes at den øgede trafik kan medføre rystelser og vibrationer som kan mærkes i tilstødende nabobeboelser.

Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke umiddelbart vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, at transporterne vil stige fra cirka 393 til 1053 stk. om året, hvilket svarer til at transporterne stiger med en faktor 2,7. Ansøger har beskrevet hvornår og hvordan transporterne foregår, samt lavet en konsekvensvurdering.

288 af transporterne er jævnt fordelt hen over årets uger, med dyr og råvarer til og fra ejendommen, svarende til gennemsnitligt 5,5 transporter ugentligt eller 1 transport om hverdagen. Alle disse transporter er med lastvogn. Dette er cirka en fordobling i forhold til nudriften.

De resterende 765 transporter er sæsonbetonede, og drejer sig om 605 transporter med gylle og fiber til udspreddning på markerne forår og efterår, samt 160 transporter med korn i høsttiden. Disse transporter foregår enten med traktor eller lastvogn.

Ansøger har vist transportvejene via kort. Det er supplerende oplyst, at cirka halvdelen af alle transporter vil køre mod nord af Sønderskovvej og Bøstrup Strandvej til den nord-syd-gående landevej. Dette omfatter bl.a. de 288 transporter der er fordelt i hverdagene. Den anden halvdel af transporterne vil køre mod syd via Sønderskovvej til marker placeret i den retning. Transporterne kører til og fra bedriften / ind og ud ad indkørslen, hvor der er offentlige vej belagt med asfalt direkte foran gården. Der er ikke naboer direkte i tilknytning til indkørslen - den nærmeste nabo ligger 228 m fra indkørslen.

Svendborg Kommune vurderer, ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra bedriften. En tredjedel er fordelt ud over året, hvilket vil sige i gennemsnit cirka 1 transport pr. hverdag, svarende til 5,5 transporter om ugen. Gyllekørsel er koncentreret i perioder i forår/efterår og transporter med korn i høstmåned.

Den maksimale belastning ved transport af gylle vil variere mellem 32-64 transporter pr. dag, svarende til kørsel med gylle over ca. 9-18 dage fordelt i forår og efterår. Idet halvdelen af transporterne fordeler sig på transportvejene mod henholdsvis nord og syd vil antallet af gylletransporter, som de omkringboende kan opleve variere mellem 16-32 for hver transportvej. Transporterne vil forekomme i perioden fra 07.00-22.00 – og dermed ikke i den mest støjfølsomme periode.

Svendborg Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende, idet der lægges vægt på:

- placering af husdyrbruget og udkørselsvej i forhold til de omkringboende
- at der er et begrænset antal transporter i hverdagen
- at perioden med spidsbelastning af transporter er kort, og ikke foregår i den mest støjfølsomme periode.

Ifølge klagenævnsafgørelse NMK-132-00839 er det muligt at stille vilkår omkring anvendelse af bestemte interne veje, samt til- og frakørsel til virksomheden. Der kan desuden stilles vilkår om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej.

Svendborg Kommune vurderer, at det ikke er relevant at stille vilkår omkring færdsel på vejene i forbindelse med denne miljøgodkendelse, ud fra de givne forhold.

Der er kommet en række hørings svar omkring transporter i høringsperioden. Svendborg Kommune sender hørings svarene omkring veje og transporter videre til Langeland Kommune, der står for at vedligeholde og udbygge vejnettet, specielt forslaget omkring vigepladser på vejene.

Støv

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport samt håndtering af foder og korn.

Ansøger har beskrevet, at der eventuelt kan forekomme støv ved påfyldning af foder eller korn i kornsiloerne, samt ved transport til og fra ejendommen.

Svendborg Kommune vurderer, at det er sandsynligt, at den primære kilde til støv vil være påfyldning af korn i kornsiloerne, da vejen forbi ejendommen er en asfaltvej og ikke en grusvej. Svendborg Kommune vurderer, at det er korte intervaller og få perioder på året at der vil kunne forekomme støv, og at støvet primært vil kunne genere trafikanter på vejen, og ikke omkringliggende naboer (cirka 240 m til nærmeste nabo). Derfor vurderer Svendborg Kommune på baggrund af ansøgers oplysninger og ved tilsyn på bedriften, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener:

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støv reducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Ansøger har beskrevet, hvor udendørs lys er placeret, samt at lyset primært er arbejdslys.

Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de nærmeste naboer, p.g.a det bakkede terræn og de eksisterende bygninger, der vil skærme for arbejdslysene.

Skadedyr

Ansøger har beskrevet hvorledes der bekæmpes fluer, skadedyr og hvordan døde dyr opbevares i miljøkonsekvensrapporten:

Formålet med at bekæmpe skadedyr er, at der ved driften af husdyrbruget tages hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Opbevaring af døde dyr skal ske i henhold til gældende lovgivning. Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²², og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Med baggrund i dette stilles følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Medicin

Ansøger har oplyst, at der føres journal over medicinbehandling og at medicinen opbevares i et køleskab i forrummet.

Kommunen vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin idet det er styret af anden lovgivning.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bla. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

²² Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for såvidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har beskrevet at der planlægges opført en ny gyllebeholder på ejendommen og beregnet opbevaringskapaciteten. Dette sker med baggrund i, at forsuret (fra slagtesvinestalden) og ikke forsuret gylle (fra smågrisestalden) ikke må blandes, samt at MFKN har påpeget i hjemvisningen af tidligere godkendelse, at der skal være minimum 6 måneders opbevaringskapacitet.

Med normtal fra 2021 vil der i teorien være en gødningsproduktion på 21.000 m³ gylle. Med fradrag fra fiberfraktion (23 %), og fradrag fra regnvand i den nye gyllebeholder pga. overdækning vil der være en opbevaringskapacitet på ca. 9,2 måneder

Husdyrproduktionen har en samlet opbevaringskapacitet svarende til 9,2 måned. Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for den samlede husdyrproduktion.

Håndtering af gylle og fiberfraktion

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder eller til separations- og forsøringsanlæg, samt i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Svendborg Kommune vurderer, at i forhold til bedste anvendelige teknik for opbevaring af gylle skal der tages udgangspunkt i BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræproduktion. Kravene i BREF-dokumentet er følgende:

- En fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger,
- Bunden af siderne skal være tætte og korrosionsbeskyttede,
- Tanken skal tømmes jævnlige for inspektion og vedligehold
- Tanken skal overdækkes med fast låg, teltdug eller flydelag,
- Kun omrøring i forbindelse med tømning/udbringning af gylle.
- Sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet indtil gylle kan behandles yderligere eller udbringes på markerne.

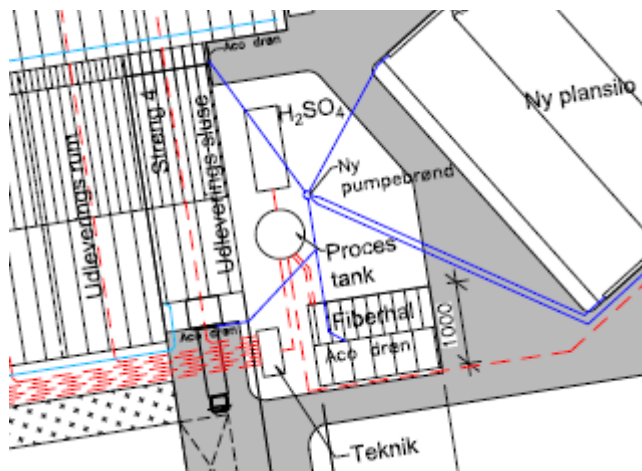
Ovenstående er i størstedelen omfattet af dansk lovgivning, som dermed vil sikre, at anlægget lever op til BAT for såvidt angår opbevaring af gylle

Den nye gyllebeholder er overdækket, og der er stillet krav til overdækningen i afsnittet om Drift af Staldanlæg.

Pumpning af gylle foregår i et lukket rørsystem.

Håndteringen af gylle i forbindelse med gylleforsuring og separationsbehandlingen er beskrevet i afsnittet om Drift af Staldanlæg. I de stillede vilkår er der beskrevet, at svovlsyretanken skal

være udstyret med et indbygget opsamlingskar, og være placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Der er desuden stillet vilkår til, at containeren som JH Smellfighter leveres i, skal stå på betonfundament. Den dannede fiberfraktion skal opbevares i fiberhuset med fast bund.



Figur 10. Detaljer vedr. bearbejdning af gylle

Der er beskrevet tiltag i beredskabsplanen over hvad der skal ske i forbindelse med et eventuelt gylleuheld ved gylletankene (se bilag 3).

Svendborg Kommune vurderer, for at forebygge spild af gylle stilles der vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller at der alternativt skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Fastsættelse af vilkår

- Gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller alternativt skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har beskrevet ovenstående i konsekvensrapporten.

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier.

Olie og olieholdige produkter

Ansøger har oplyst, at der ikke opbevares spildolie på ejendommen.

Ansøger har oplyst at der er en olietank til olie til varmekanoner, og at olien anvendes alene i forbindelse med udtørring af staldene.

Svendborg Kommune vurderer, at tanken dermed ikke er indeholdt i grundlaget for Langeland Kommunes retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes jf. "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg", idet tanken ikke bruges til opbevaring af diesellole til tankning af maskiner, og der ikke er en tankpistol.

Al spildolie fra landbrugsbedriften opbevares på driftherres hovedejendom på Korsvej 3, 5953 Tranekær, og der er ikke opbevaring af spildolie på ejendommen.

På baggrund af ansøgers oplysninger og tilsyn på bedriften, vurderer Svendborg Kommune, at det ikke er relevant at stille vilkår til indretningen af tanke og tankpladser samt håndtering og opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter.

Kemikalier

Ansøger har beskrevet at vedr. kemikalier, så er der opbevaring af svovlsyre til forsuringsanlægget i procestanken.

Der er i afsnittet om "Drift af Staldanlæg" stillet vilkår vedr. opbevaring af svovlsyre. I de stillede vilkår er der beskrevet, at svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar, og være placeret på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår omkring kemikalier.

Spildevand

Spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende bør føres til gyllebeholder, mens tagvand og vand fra befæstede arealer, hvor der ikke sker spild af husdyrgødning, ikke bør tilføres gyllebeholderen af hensyn til beholderkapaciteten. Svendborg Kommune gør opmærksom på at tag- og overfladevandet ikke må indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra tag- og befæstede arealer. Sanitært spildevand fra stuehus eller personaletoaletter/-bad må ikke afledes gyllebeholder.

Ansøger har beskrevet forhold omkring spildevand i miljøkonsekvensrapporten. Der er ikke en vaskeplads. Der er planlagt at tagvand fra den nye stald ledes via forsinkelsesbassin til minivådområde. Tagvand fra eksisterende stald påvirkes ikke af bygningsudvidelsen

Den nye slagtesvinestald, foderlade og udleveringsssluse vil resultere i cirka 4.400 m³ ekstra tagvand om året.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers beskrivelse af håndtering af vaskevand og spildevand er korrekt i henhold til den eksisterende lovgivning.

Svendborg Kommune vurderer, at der i forbindelse med ansøgning om byggetilladelsen skal indsendes en redegørelse for afledning af tagvand og overfladevand til Langeland Kommune.

Regnvand fra befæstede arealer og plansilo føres til gyllebeholder, og håndteres og udbringes i overensstemmelse med gældende regler. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt angår denne type af spildevand.

Egenkontrol og Overvågning

Ansøger har redegjort for egenkontrol i miljøkonsekvensrapporten. Svendborg kommune vurderer, at det er beskrevet fyldestgørende. Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrolvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Smellfighter
- Forsuring
- Overdækning af gyllebeholder
- Omrøring af gylle

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Sønderskovvej 2 godkendes efter husdyrbruglovens §16 a, stk. 2, og er dermed omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget foruden vilkår i denne godkendelse skal sikre, at de generelle regler for IE-husdyrbrug efterleves.

IE-direktivet og en række BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrreguleringen for fjerkræ- og svinebrug, der er omfattet af husdyrbruglovens §16 a, stk. 2.

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker indenfor ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg.

Der gøres opmærksom på, at ved vedtagelse af nye BAT-konklusioner, skal husdyrbruget lever op til disse krav indenfor 4 år fra offentliggørelse af BAT-konklusionen.

Følgende særregler er gældende for alle IE-husdyrbrug og fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17:

- Miljøledelsessystem – *miljøpolitik, mål, handleplan og oplæring af personale*
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab
- Hændelser og uheld
- Fordringskrav (hhv. kvælstof og fosfor)
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Overholdelse af vilkår og krav
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør af husdyrbrug

Foruden ovenstående særregler, skal kommunen desuden ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug varetage følgende regel:

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

1. der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
4. produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
5. affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages, og
6. der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

I det efterfølgende gennemgås, om IE-husdyrbruget er indrettet og drevet på en måde, som sikrer, at husdyrbruglovens krav til IE-husdyrbrug er opfyldt, udover de stillede krav i § 25 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. BAT krav til ammoniak, der er beskrevet i kapitlet "Drift af staldanlæg". Ansøger har beskrevet ovenstående i Miljøkonsekvensrapporten.

Energi- og Ressourceforbrug

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at de væsentligste anvendte materialer og naturressourcer er følgende:

- Energi
- Vand
- Foder

De væsentligste anvendte energiforbrugende kilder er oplyst til at være følgende:

- Lys
- Foderanlæg
- Ventilation

Med udgangspunkt i de anvendte mængder mv. er der i miljøkonsekvensrapporten foretaget en vurdering af, hvilken betydning energi- og ressourceforbruget har for påvirkningen af miljøet. I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes bemærkninger og vurderinger hertil.

Vandforbrug

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at det anvendte vandforbrug medfører et estimeret fremtidigt beregnet forbrug på cirka 23.000 m³, og vandet leveres fra offentligt vandværk.

I Miljøkonsekvensrapporten er de daglige vandforbrugende rutiner beskrevet. Der anvendes bl.a. de beskrevne BAT tiltag fra BREFF-dokumentet med iblødsætning af staldene ved rengøring og brug af højtryksrensere og drikkenipler. Ansøger beskriver desuden at vandforbruget aflæses månedligt.

Svendborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT mht vandforbruget

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 49 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skal udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. Punkt 3: forsyningssystem til vand og foder
2. Punkt 7: Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen

Det er Svendborg Kommunes vurdering at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring vandressource forbruget, og at vandressourcerne udnyttes effektivt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af vandforbruget, idet der anvendes vandværksvand, hvor der løbende vil blive aflæst og afregnet vandforbrug, foruden den årlige indberetning via regnskabet. Fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Energi

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at det anvendte energiforbrug medfører et estimeret fremtidigt beregnet forbrug på cirka 425.000 kWh/år, der som minimum fremgår af årsregnskabet.

I Miljøkonsekvensrapporten er der beskrevet, at strøm anvendes hovedsageligt til lys, foderanlæg og ventilation.

Mht anden energi anvendes der et oliefyr til varmekanon ved udtørring af staldene ved vask af staldene, samt strøm til gylleforsuringsanlæg samt fiberpressen.

I miljøkonsekvensrapporten er beskrevet hvorledes der er arbejdet med energioptimeringer indenfor:

1. Indendørsbelysning (LED belysning, udskiftning i den eksisterende stald, fra start af i den nye stald)
2. Frekvensregulerede ventilatorer
3. Dagligt tilsyn af driftsforstyrrelser ved ventilatorer
4. Løbende rengøring af ventilatorer
5. Halvårlig justering af ventilatorer til sommer/vinterindstilling
6. Temperatur- og fugtighedsregulerende styringssystem i ventilatorerne

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 49 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skal udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. Punkt 4: varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturløbere, herunder optimering og optimeret styring heraf
2. Punkt 6: luftrensningssystemer

Der er desuden krav til Energieffektiv belysning i § 52 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som IE-husdyrbruget skal leve op til.

Det er Svendborg Kommunes vurdering at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring energiressource forbruget, og at energiressourcerne udnyttes effektivt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af energiforbruget, idet der fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og dermed leveres der op til BAT-kravet jf. BREFF-dokumentet om aflæsning af elforbrug.

Substitution af skadelige stoffer

Det skal ved godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 2 sikres, at der fastsættes vilkår, der begrænser anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer med henblik på at undgå forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger, som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det skal samtidig sikres, at husdyrbruget har substitueret særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at der anvendes følgende farlige stoffer

- Medicin
- Desinfektion
- Spraydåser
- Gylle
- Dieselolie
- Svovlsyre

Der kan være en række ikke decideret farlige stoffer, men derimod skadelige stoffer på et husdyrbrug. Ansøger har beskrevet opbevaring af dieselolie og kemikalier, og at der ikke opbevares pesticider på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer, at disse stoffer opbevares efter gældende regler, og der er minimeret risiko for at de kan forurene jord og grundvand. Der er opbevaring af svovlsyre på bedriften, der kan være skadelig i store mængder for jord og grundvand. Ansøger beskriver, at svovlsyren leveres løbende til bedriften i den godkendte procestank, så der er ikke oplag af svovlsyre udenfor procestanken. Svovlsyren pumpes og flyttes i lukkede systemer til hhv. lagertank og tilbage i stalden. Der er stillet vilkår i afsnittet "Drift af staldanlæg" ud fra de fastsatte vilkår i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er ikke muligt at erstatte svovlsyre med en anden syre, jf. vilkårene.

Svendborg Kommune vurderer, at mulighederne for at substituere særligt skadelige stoffer eller betænkelige stoffer er udnyttet i den grad, det er relevant for staldafsnittene.

Optimering af produktionsprocesser

Det skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikres, at produktionsprocesserne er optimeret. Der er i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for at processerne omkring vand, foder og energiforbrug er optimerede, samt at aktiviteterne er samlet, så man kan få optimal udnyttelse af staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, -forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger har optimeret relevante processer ud fra det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten.

Affald

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at affaldshierakiet iagttages jf. miljøbeskyttelseslovens regler. Affaldshierakiet er karakteriseret ved følgende:

1. Affaldsforebyggelse

2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. Bortskaffelse.

Det er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at affaldshierakiet iagttages på husdyrbruget

Affald på ejendommen håndteres, sorteres og opbevares efter kommunens affaldsregulativ. Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papier, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²³. Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes erhvervsaffaldsregulativ, se https://langelandkommune.dk/Files/Files/Erhverv/Erhvervsaffald/Erhvervsaffaldregulativ_godkendt%20endelig%2013052019.pdf. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²⁴, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

Svendborg Kommune vurderer, at affaldshåndteringen sker i henhold til affaldshierakiet jf. miljøbeskyttelseslovens regler, og i overensstemmelse med Langeland Kommunes gældende regulativ for erhvervsaffald.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at der leves op til BAT indenfor energiforbrug, vandforbrug, management og foder i forhold til BREFF-dokumentet:

- BAT i forhold til vand- og energiforbrug er vurderet ovenstående.

²³ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²⁴ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

- Ansøger har beskrevet BAT for management, hvor der er fokus på bl. a. uddannelse af medarbejdere, løbende registreringer af ressourcer, indretning af produktionsanlægget, beredskabsplan, vedligehold og bortskaffelse af affald.
- Ansøger har beskrevet BAT for foder, hvor der er fokus på fasefodring, fodertilsætningsstoffer, foderplaner og justering af foderanlæg.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ovenstående tiltag lever op til relevante krav i BREFF-dokumentet der beskriver BAT tiltag i svinestalde.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af de nævnte tiltag, da det er en del af miljøledelse der indgår i de stillede krav til IE-bruget i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er deri bl.a. kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 omkring "Fodringskrav", hvor der stilles krav mht kvælstof (fasefodring/fodertilsætningsstoffer) og fosfor (fasefodring/fodertilsætningsstoffer) samt dokumentation deraf.

Forebyggelse af uheld

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget skal indrettes og drives sådan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne.

En del af det lovpligtige miljøledelsessystem er, at det skal sikres, at personalet er oplært indenfor relevant lovgivning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning mv. Der er samtidig krav om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan. Dette fremgår af § 49 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at der er udarbejdet en beredskabsplan, der er vedlagt som bilag 3 i denne godkendelse.

Svendborg Kommune vurderer, at de lovpligtige krav om oplæring og beredskabsplan sammenholdt med den allerede udarbejdede beredskabsplan sikrer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse uheld.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens §16a stk. 2 og er dermed omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens §55)

Information om det ansøgte projekt er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmesider i perioden 19/1 til 2/2 2022. Der var ingen personer har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt eller havde bemærkninger til ansøgningen. Materialet er dermed stillet til rådighed for offentligheden og berørte myndigheder.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg og Langeland hjemmeside i perioden fra 11. juli til 17. august 2023, og ansøger, parter og andre berørte er direkte orienteret om høringen. Parter er her defineret som værende ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 1.068 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler.

Der er i perioden indkommet 15 høringssvar. Emnerne fra de indkomne høringssvar, ansøgers bemærkninger samt Svendborg Kommunes bemærkninger hertil fremgår af bilag 10.

Høringssvarene vedrører følgende emner:

- *Sagsbehandling*
- *Lugt*

- *Støj*
- *Transporter*
- *Politik*
- *Samdrift og erhvervsmæssig nødvendighed*
- *Ammoniakpåvirkning af natur*
- *Sygdomme*
- *Forringelse af ejendomsværdien*

Høringssvarene er indarbejdet i godkendelsen hvor det har været relevant. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

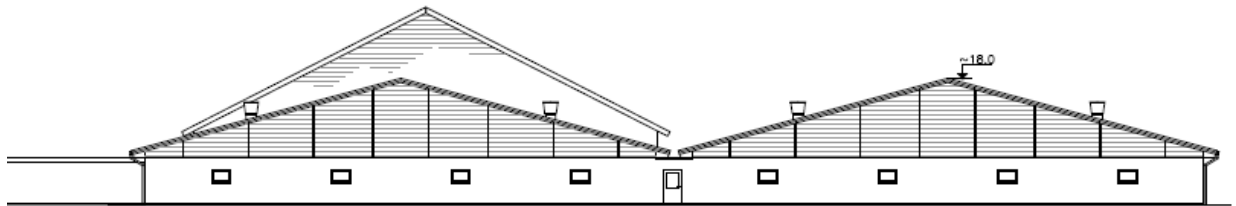
- Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 2. Oversigtskort og snitfladetegninger af ny stald
- Bilag 3. Beredskabsplan
- Bilag 4. Vurderingsskema til ammoniakfølsom skov – Sønderskovvej 2 (Sønderskov)
- Bilag 5. OML-beregning, Notat fra SWECO, juni 2023
- Bilag 6. Lugt – Vurdering af OML-beregning
- Bilag 7a. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis, tabelværdier
- Bilag 8. Støj
- Bilag 9. Notat – støjmåling fra BP Støjmåling, januar 2020
- Bilag 10. Svendborg Kommunes behandling af høringssvarene.

Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.

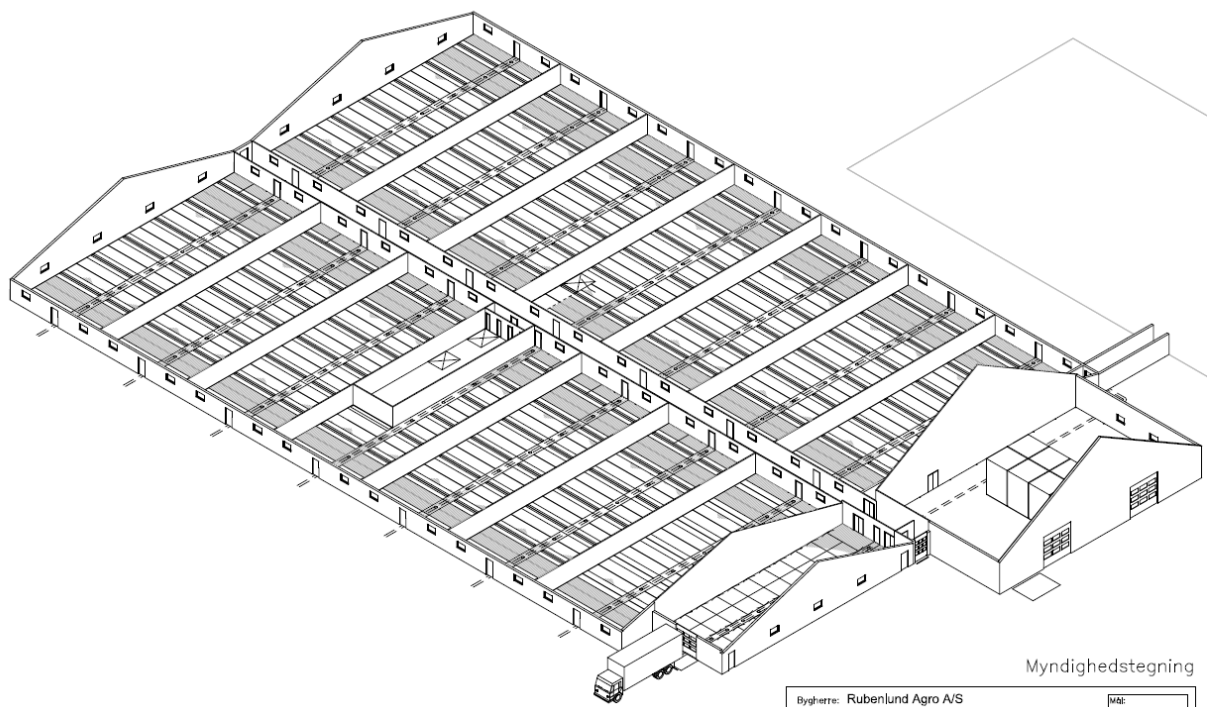
Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1 til godkendelsen.



Facade mod øst



Facade mod vest



Bygherre: Rubenlund Agro A/S
 Dato: 14.11.2014
 MÅL: 1:50

BEREDSKABSPLAN FOR SØNDRSKOVVEJ 2 5953 TRANEKÆR

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING
I SAMARBEJDE MED DRIFTSHERRE : RUBENLUND AGRO A/S V/ ULRIK BREMHOLM

SvineRådgivningen

Telefonliste

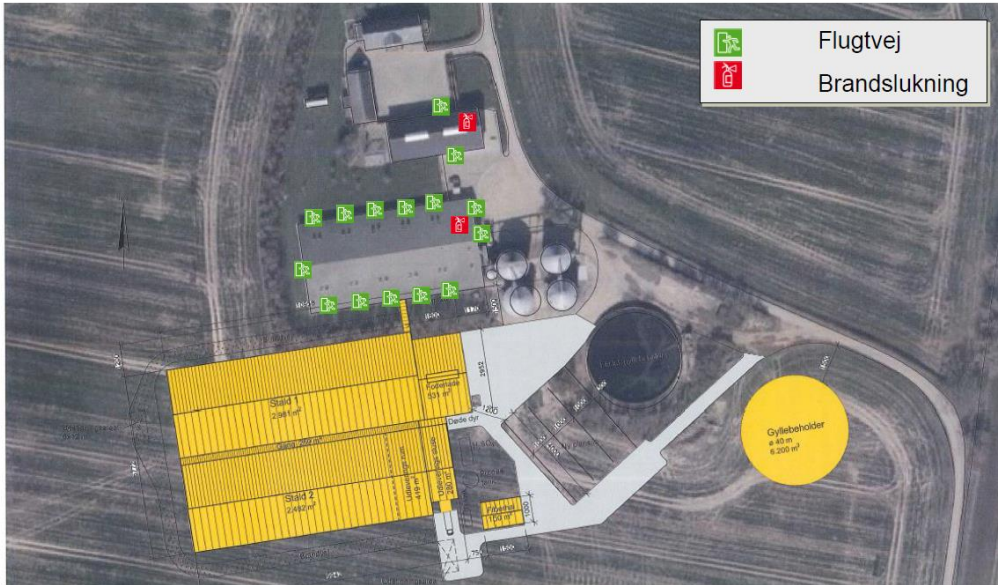
Ejer kontaktes på : 20 20 12 85

Miljømyndighed	62 23 30 00
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	40 51 51 62
Dyrlæge	21 40 40 08
Svinerådgivning	70 15 12 00
Foderstofforretning	33 68 60 00
Elektriker	30 71 80 53
VVS	20 28 49 47
Ventilationsfirma	72 17 55 58

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

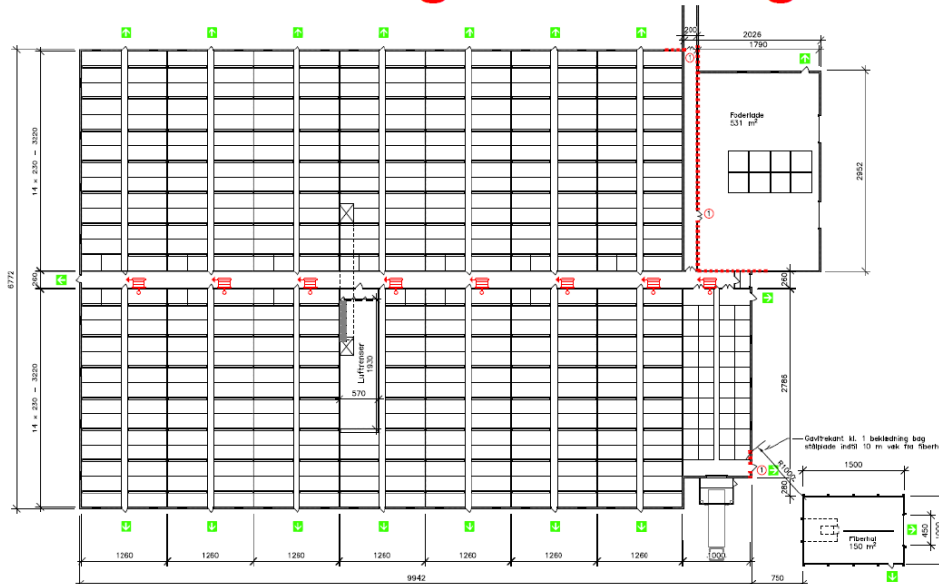
Brand og Evakuering



SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

105



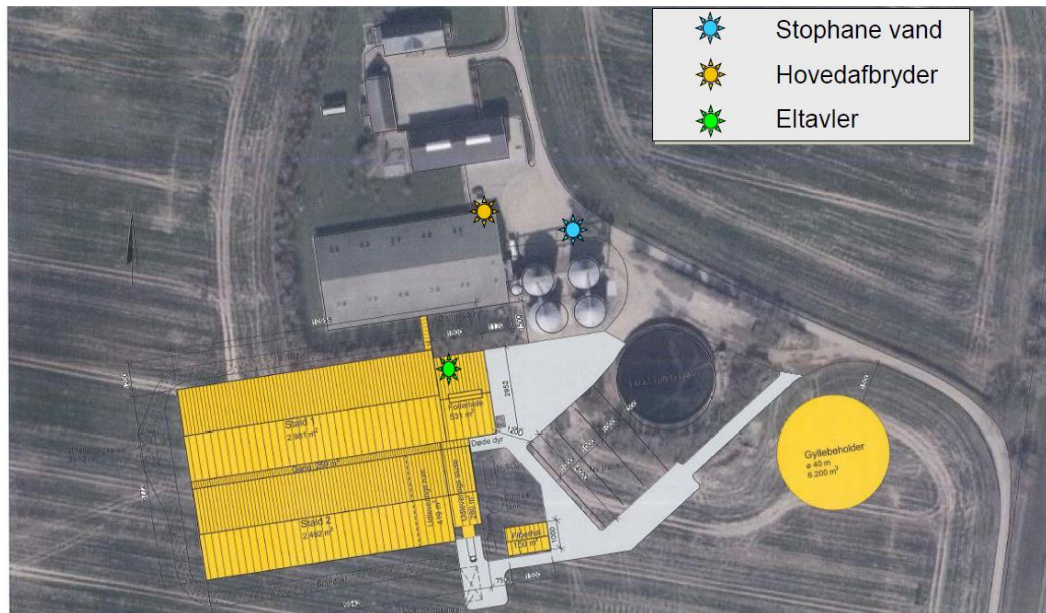
Signaturer:

- Brandsikringsrådgiver
2360/62-1-1-60 [80-besværgedel 60]
- ↳ Jættag højtryksanlæg med slange og løse
- Flugtvej
- Der er 60-0 [80-der 60]

Forprojekt

Bygherre: Rubenlund Agro A/S	Mål: 1:600
Projekt: Ny slagtegrisstald, Sønderskovgaard	Dato: 12.01.22
Tegning: Beredskabsplan	Sign.: S.JAWKEP
	Proj. nr.:

Stophaner / Hovedafbrydere



SvineRådgivningen

Bilag 4. Vurderingsskema til ammoniakfølsom skov - Sønderskovvej 2 (Sønderskov)

(baseret på flowdiagram fra Notat om Ammoniakfølsomme skove - kortlægning og vejledning - 2016 Kbh. Universitet")

1. Ammoniakfølsom skov kriterier	
a1.Skov på arealet mere end ca. 200 år, eller	X
Naturareal vokset i skov (udyrket i mere end ca. 200 år), eller	
Naturskovindikerende eller gammelskovsarter (§25 artslisten, skovloven)	
Merdeposition over 1 kg?:	Ja
2. Kvælstofdeposition	
a. Merdeposition (kgN/ha/år):	2,6
b. Totaldeposition (kgN/ha/år) fra det ansøgte anlæg (TDny):	3,9
c. Baggrundsbelast. Snit af 3 seneste målinger_2019-2021 (kgN/ha/år) (BDskov):	9,65
3. Undersøg status og udpegninger i kommunalplan m.m.	
a. Særlig værdifuld natur	Nej
b. Rekreative- / kulturmiljøinteresser	Nej
c. Fredninger	Nej
d. Kvælstofbidrag fra andre kilder (gødskes skoven)	Det vurderes at skoven ikke drives intensivt og dermed ikke gødskes
e. Handleplaner for naturpleje / anden indsats	Nej
4. Vurder naturområdets naturkvalitet	
a. Lokalviden om sjældne eller truede arter (arter.dk, naturdatabasen og naturbasen)	Ingen fund af sjældne eller truede arter
<i>1.Bilag IV-arter som kan forekomme i området (overordnet udbredelse i 10x10 km kvadrater - Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV)</i>	Spidssnudet frø, springfrø, stor vandsalamander og sydflagermus kan forekomme, der er dog ingen konkrete fund. Se bilag IV-vurdering.
b. Artsscore (HNV-skov kortlægningen) (Biodiversitet 2021 - Miljøgis)	Ingen
c. HNV Skov (Biodiversitet 2021 Miljøgis)	Lave ende (1-5 ud af 19 mulige)
d. Lokal prioritering (Bioscore) (Biodiversitet 2021 - Miljøgis)	Lavt (1-2 ud af 20 mulige) = lav sandsynlighed for sjældne eller truede arter i området

e. Beskrivelse fra besigtigelse	Skoven ligger på en bakke, der også rummer et mindre næringsrigt vandhul dækket af andemad. Skoven er domineret af højstammet bøg med indslag af eg, alm. røn, sølvpoppe, kristtjørn (kristtorn) og hyld. Skoven rummer en typisk flora for løvskov med arter som bl.a. dansk ingefær (dansk arum), skovmærke, enblomstret flitteraks, miliegræs, kaprifolie (almindelig gedeblad), skovstar, dunet steffensurt og knoldet brunrod. Dele af skovbunden var uden bevoksning på grund af skygge fra bøgene og andre dele var domineret af brombær. Skoven rummer ikke væsentlige arealer med fugtig bund og kun en lille mængde dødt ved. I skoven sås desuden skovrandøje, vinbjergsnegle og rådyr.
f. Skovlovens § 25 arter	Kristtorn, dansk ingefær
g. Wulf-gammelskovsarter	Almindelig gedeblad, enblomstret flitteraks, miliegræs, skovmærke og skovstar
h. Positivarter for skov	Dansk ingefær, eg, miliegræs, skovmærke og dunet steffensurt
i. Nøglebiotoper	Ingen
j. Vegetationens udbredelse og dominerende arter	De fundne arter nævnt under punkt f., g. og h., stod spredt i skovbunden, de var ikke dominerende. Skoven var domineret af højstammet bøg, dele af skoven var derfor uden bevoksning pga. skygge fra de høje træer. Dele af skoven var domineret af brombær.
k. Hydrologi	Mindre næringsrigt vandhul i skoven fyldt med andemad, ikke væsentlige arealer med fugtig bund. Skoven ligger på en bakke.
5. Tålegrænse	
a. Find tålegrænseintervallet (kgN/ha/år) for den pågældende skovtype i tabel 3	10-20 (Bøgeskov)

b. Undersøg relevansen af de modificerende faktorer i tabel 4 (grønt er positivt, rødt er negativt)	
1. Skovens størrelse	6,08 ha
2. Forekomst af sjældne eller truede arter	Nej
3. Høj artsscore (fra HNV-skovkort eller Biodiversitetskort)	Nej
4. Urørt skov, fredede områder	Nej
5. Rand eller småskov mod åbent land i retning vest og sydvest	Ja skoven ligger mod åbent land i retning vest og sydvest, og har således rand i denne retning. Skovens størrelse (6,08 ha) vurderes ikke at være småskov.
6. Lav artsscore	Ja
7. Skove med kontinuerlig skovdrift (tynding og hugst)	Skoven ser uændret ud på luftfotos fra 1945-2021 og har også skovsignatur på de historiske kort fra hhv. 1842 og 1928. Tynding i mindre omfang er dog sandsynligt.
8. Udpeget skov 'beskyttet' af anden skov i retning mod husdyrbruget	Nej, skoven er placeret lige mellem to husdyrbrug
9. Tilgroningsskov på morbund	Nej, sandblandet lerjord
10. Plantageareal med ikke hjemmehørende træer	Nej
c. Fastlæg den endelige tålegrænse (kgN/ha/år) for skovpolygon (TG)	Ud fra ovenstående gennemgang af skovens naturkvalitet, status i kommuneplanen og de forskellige modificerende faktorer vurderes det samlet, at skovens tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for bøgeskov dvs. 15-20 kgN/ha/år.
6. Beregning af Baggrundsdeposition (Bdskov) + Totaldeposition fra husdyrbrug (TD) i forhold til Skovens tålegrænse (TG)	
a. Beregn samlet belastning (baggrundsdeposition + totaldeposition) i kgN/ha/år	$9,65+3,9 = 13,55$
b. Beregn om skovens øvre tålegrænse er overskredet (øvre tålegrænse -samlet belastning) i kgN/ha/år	$20-13,55 = 6,45$
b. Beregn om skovens nedre tålegrænse er overskredet (nedre tålegrænse -samlet belastning) i kgN/ha/år	$15-13,55 = 1,45$
7. Samlet vurdering	

Samlet vurdering på basis af den indsamlede information

Da den samlede ammoniakbelastning til skoven er mindre end skovens konkrete vurderede nedre tålegrænse, vurderer Svendborg Kommune, at skovens tilstand ikke vil blive ændret som følge af det ansøgte projekt. Svendborg kommune vurderer på den baggrund, at der ikke skal stilles vilkår om den maksimale deposition til skoven.

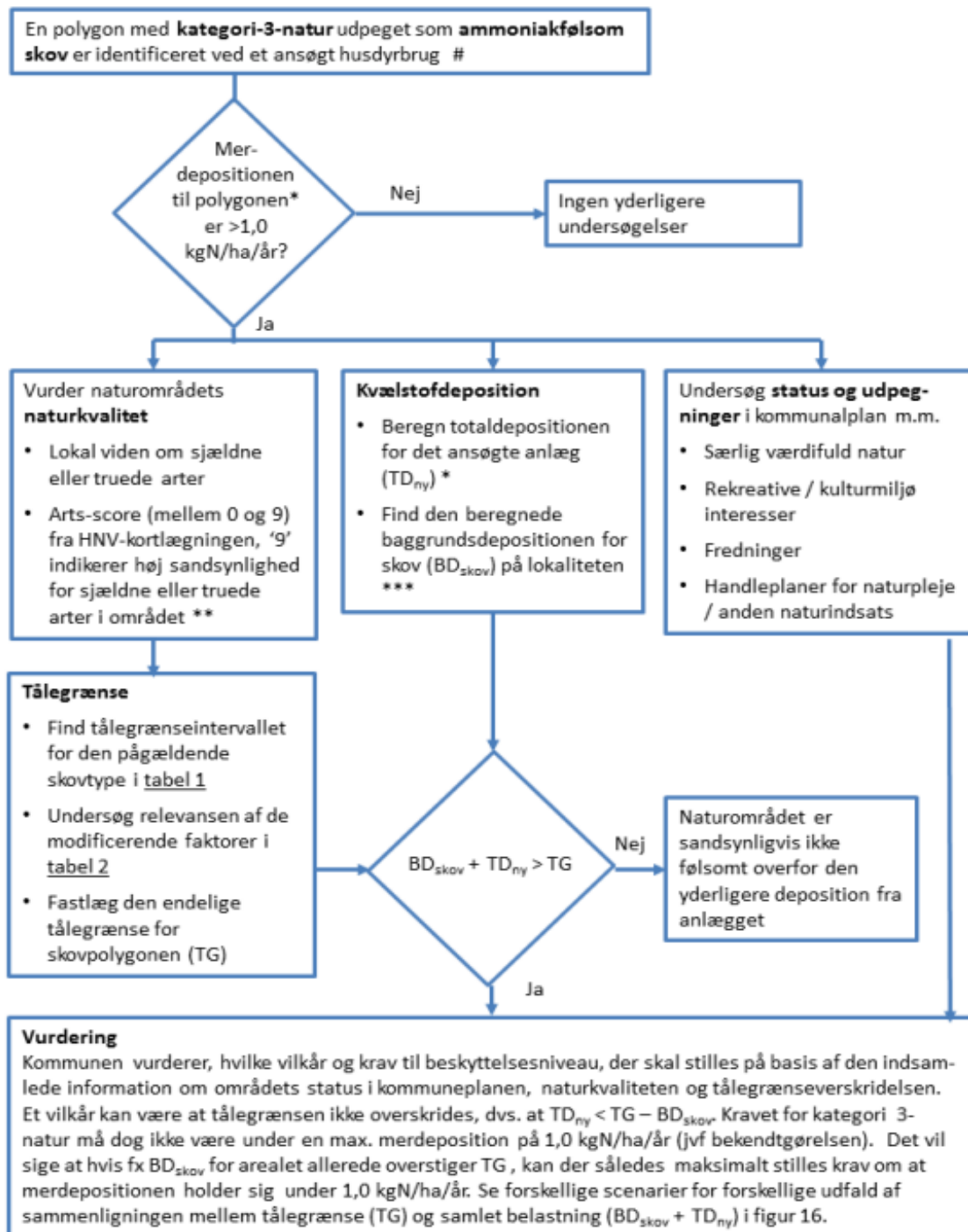
Tabel 3: Empiriske tålegrænser for skove (Bobbink m.fl., 2011, kapitel 9)

EUNIS-kode	Skovtype	Tålegrænse (kgN/ha/år)	Pålidelighed*
G1	Løvskov	10-20	##
G1.6	Bøgeskov	10-20	(#)
G1.8	Ege-domineret skov på sur bund	10-15	(#)
G1.A	Løvskov med eg på næringsrig bund	15-20	(#)
G3	Nåleskov	5-15	##

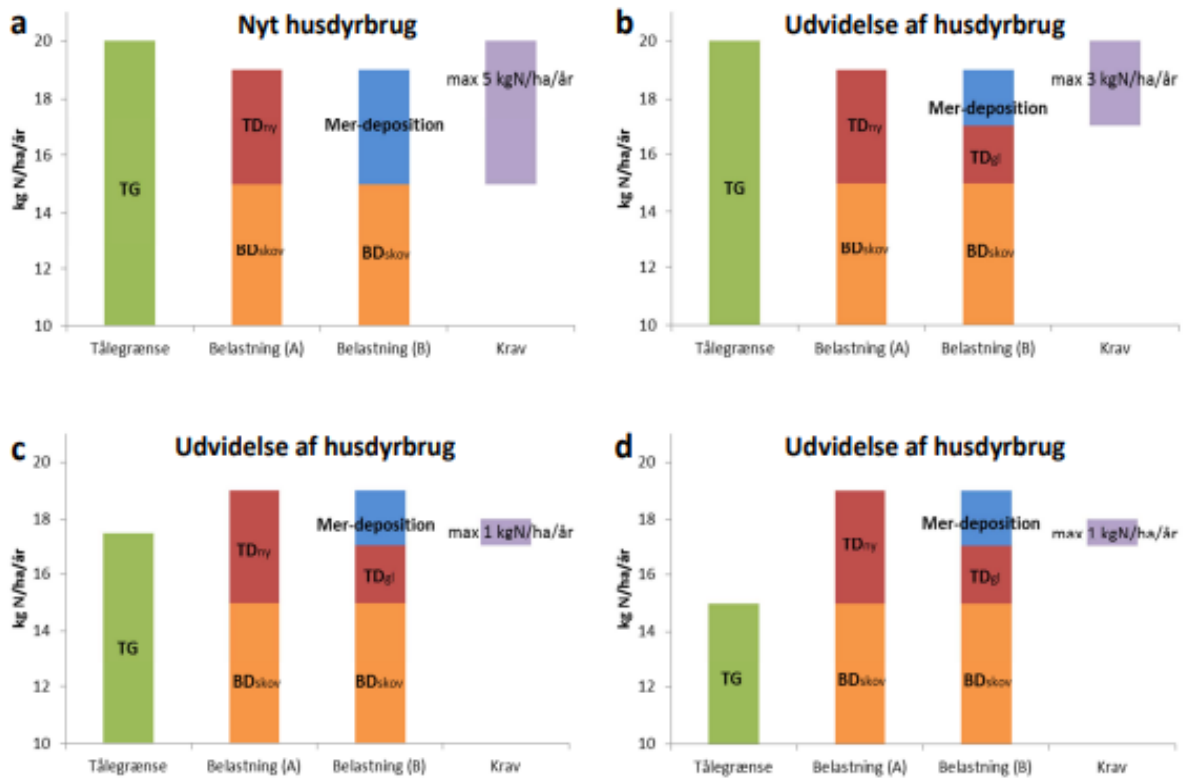
*: ## pålideligt estimat; (#) ekspert vurdering

Tabel 4: Forhold der kan påvirke kvælstoffølsomhed og dermed hvilken del af tålegrænseintervallet der er relevant.

Faktorer der indikerer højere N-følsomhed (brug laveste del af tålegrænseintervallet)	Faktorer der indikerer lavere N-følsomhed (brug højeste del af tålegrænseintervallet)
Forekomst af sjældne eller truede arter	
Høj arts-score (fra HNV-skovkort eller Biodiversitetskort)	Lav arts-score
Urørt skov, fredede områder	Skove med kontinuerlig skovdrift (tynding og hugst)
Rand eller småskov mod åbent land i retning vest og sydvest	Udpeget skov 'beskyttet' af anden skov i retning mod husdyrbruget
	Tilgroningsskov på morbund
	Plantageareal med ikke hjemmehørende træer



Figur 14: Flow-diagram for vurdering af beskyttelsesniveau for ammoniakfølsom skov (noter til diagrammet er på den følgende side).



Figur 15: Illustration af forskellige scenarier for forholdet mellem tålegrænsen (TG) og den samlede belastning. Belastningen er vist på to måder (A og B), hvor B-søjlen fremhæver mer-depositionen fra det ansøgte anlæg. Når tålegrænsen er højere end den samlede belastning (a og b), kan der tillades en højere mer-deposition end den ansøgte (violet søjle). Derimod hvis tålegrænsen er mindre end den samlede belastning (b, c), kan der ifølge bekendtgørelsen stilles et krav om at mer-depositionen holder sig under 1 kgN/ha/år (violet søjle).

Notat

Projekt: Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær - beregning af lugtemission
Projektnummer: 41004437
Projektleder: Marie Ambye-Jensen

Udfærdiget af: Marie Ambye-Jensen
Dato: 12-06-2023
Version: 6

1. Indledning

Der er i november 2020 foretaget beregninger af koncentrationen af lugt i omgivelserne for husdyrproduktionen på landbrugsejendommen Sønderskovgård beliggende Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær. Beregningerne skulle bruges som dokumentation for at vise, at den ønskede produktion kunne overholde lugtgenkravet til nærmeste enkelte bolig og samlet bebyggelse.

Siden da er der sket ændringer i den ønskede produktion, og det er derfor nødvendigt at lave nye beregninger - deraf dette notat.

Dette notat beskriver de produktionsforhold mv. der er indgået i beregningerne, resultaterne af beregningerne samt en konklusion på virkningen af de planlagte lugtreducerende tiltag.

Til beregningerne er anvendt den danske OML-multikildemodell (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller), version 7.00 med 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag, og det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte. Ved anvendelse af 10 års vejrdata skal der derfor som udgangspunkt anvendes en "skarp tolkning".

2. Baggrund

I forbindelse med indsendelse af ansøgning om § 16a miljøgodkendelse på ejendommen Sønderskovgård, Sønderskovvej 2, 5953 Tranekær, er lugt til nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone, ikke overholdt i husdyrgodkendelse.dk.

Ansøger ønsker derfor ved anvendelse af en konkret OML-beregning at dokumentere, at de vejledende grænseværdier for lugt er overholdt de forskellige steder.

3. Placering af stalde og afkast

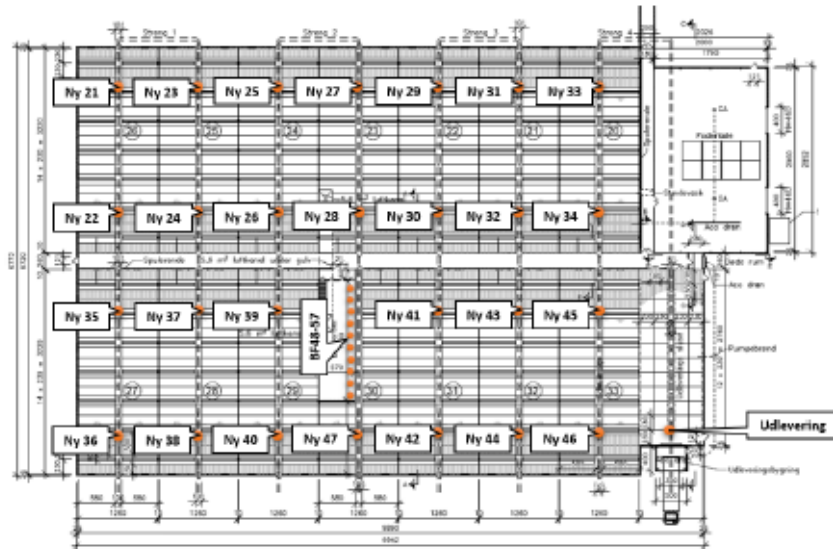
Placering af stalde – eksisterende som nye – er vist på figur 1. Placering af afkast kan ses på figur 2 og 3 samt i bilag 1.



Figur 1. Oversigt over nye staldanlæg. Den eksisterende stald er nord for det nye anlæg. Placering af beregningsteknisk lugtcenter er markeret med rødt.



Figur 2: Placering af afkast (nummererede) på eksisterende stald.



Figur 3: Placering af afkast på ny stald. Afkastene er markeret med orange prik.

4. Beskrivelse af produktion

Beregningen tager afsæt i et samlet produktionsareal på 6.208 m² fordelt på en eksisterende klimastald til smågrise med et produktionsareal på 1.631 m² og en ny stald til flex-gruppen Slagtesvin og Smågrise med et produktionsareal på 4.577 m².

I tabel 1 er fordelingen af produktionen angivet.

Stald	Dyretype og guldssystem	Produktionsareal m ²	Bygningshøjde, meter viktup	Afkasthøjde over terræn, m	Antal afkast	Diameter (Indre/dre), m	Evt. beskrivelse	Kapacitet m ³ /h
Ekstisterende stald								
Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.631	9	7	20	0,55/0,65		10.000
Ny stald								
Slagtesvin	Slagtesvin, delvis spaltegulv	4.577	8	8,5	26	1,085/1,191	13 sektioner a 2 stk.	23.600
					1	1,085/1,191	1 sektion a 1 stk.	28.200
					1	0,915/1,02	Bio Flex luftrenser	12.960
					9	0,915/1,02	Bio Flex luftrenser	13.000

Tabel 1: Fordeling af produktion og beskrivelse af afkast.

For det nye anlæg gælder det, at 20% af luften sendes til luftrenser (bioflex). Derfor antages det i det følgende, at lugten fordeler sig med 80% i de 27 afkast og 20% i de 10 afkast.

I tabel 2 er fordelingen af lugt fra det enkelte afkast angivet. De indledende beregninger i husdyrgodkendelse.dk har angivet netop disse værdier.

Stald	Dyretype	OU i alt	OU pr. afkast	Afkast nr.
<u>Eksisterende stald</u>				
Smågrise	Smågrise	34.251	1.713	1-20
<u>Ny stald</u>				
Slagtesvin	Slagtesvin	52.031	1.927	21-47
Luftrenser	Bioflex	13.008	1.301	48-57

Tabel 2: Fordeling af lugt pr. afkast.

Der er i forbindelse med ansøgning om § 16a miljøgodkendelse indtastet oplysninger om både den eksisterende og det nye anlæg. Der er for det eksisterende staldanlæg ikke tilføjet teknologi (effekt af teknologi er sat til 0 %), mens der for det nye anlæg er indtastet en effekt af teknologi på 51 %, i det her installeres forsuring med smell fighter.

5. Brug af miljøkryds

En forsøgsrapport fra SJF fastslår, at afgangshastigheden 4 meter over afkastet forøges med 40 % ved indsættelse af en ensretter/miljøkryds i afkastet. For at medtage miljøkrydssets effekt, skal den øgede afgangshastighed indtastes i OML-beregningen. Denne hastighed er afhængig af luftmængden i afkastet samt afkastets diameter. OML-programmet er ikke designet til, at hastighed er en variabel. Derfor beregnes i stedet den diameter, afkastet skulle have, svarende til brug af miljøkryds.

For de nye stalde – afkast 21-47 - gælder derfor følgende:

Ventilationskapaciteten er fastsat til 23.600 m³/h svarende til 6,56 m³/sek.

Nuværende diameter (indre) er 1,085 m svarende til en radius på 0,543 m og et areal på 0,925 m².

Den tilsvarende hastighed beregnes da til 7,09 m/s.

Ved brug af miljøkryds bliver hastigheden da 9,93 m/s, og den tilhørende diameter 0,92 m.

I beregningerne (afkast 21-47) er der derfor indtastet en indre diameter på netop de 0,92 m. for at korrigere for brug af miljøkryds.

For de nye stalde med bioflex (afkast 48-57) er der på tilsvarende vis beregnet en indre diameter på 0,77 m. for at korrigere for brug af miljøkryds.

For de eksisterende stalde (afkast 1-20) er der på tilsvarende vis beregnet en indre diameter på 0,46 m. for at korrigere for brug af miljøkryds.

Regneeksempel (eksisterende stald):

På de eksisterende afkast er kapaciteten 10.000 m³/h/3.600 sek./h = 2,78 m³/sek.

Indre diameter på afkastene er 55 cm, hvilket svarer til en radius af 27,5 cm.

Dette giver en afgangshastighed på: Afkastets radius² x π = M

Areal på afkast = $(A = \pi \times r^2) = (\pi \times 0,275^2) = 0,237$

$M = \text{Luft pr. } \frac{\text{sek}}{M} = \frac{2,78}{0,237} = 11,69 \text{ m/sek.}$

Ved 40 % øget afgangshastighed: 11,69 m/s x 1,40 = 16,37 m/sek. i alt.

Diameter ved brug af miljøkryds: $(\sqrt{((\frac{2,78}{16,37}) / \pi)}) \times 2 = 0,46 \text{ m.}$

6. Lovkrav

Der er specifikke lovkrav til lugtbidraget i omgivelserne omkring husdyrholdet. Den deraf følgende udvidelse af produktionen overholder, som nævnt, ikke lugtgenekravet beregnet i husdyrgodkendelse.dk til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Ved enkelt bolig er kravet 15 OU, til samlet bebyggelse er kravet 7 OU, og til byzone er kravet fastsat til 5 OU.

Det er nødvendigt med beregning af lugt i forskellige punkter svarende til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. I tabel 3 er de nødvendige undersøgelsespunkter, afstande og retninger samt lovkrav angivet. Afstandene og retningerne er målt fra det angivne lugtcentrum, der er brugt i beregningen.

Kategori	Vejledende lovkrav	Adresse	Afstand	Retning
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 26	280 m	340-350 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 17	303 m	0-10 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 19	330 m	0-20 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 21	335 m	40-50 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Sønderskovvej 5	414 m	140-160 grader
Samlet bebyggelse	7 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 22	665 m	280-300 grader
Byzone	5 OU/m ³	Lejbølle By, Bøstrup	1.143 m	240-250 grader

Tabel 3: Nødvendige undersøgelsespunkter.

Formålet med OML-beregningen er at vise, at genekriteriet for enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med de specifikke ventilationsforhold i kombination med den valgte teknologi.

Da lugten fra hver af anlæggene (eksisterende og nyt) bidrager til det samlede lugtbidrag, skal der udføres én samlet OML-beregning.

7. Data til OML-beregning

Ud over de allerede gennemgåede data til OML-beregningen, er der øvrige input data, der skal tages stilling til. De relevante forudsætninger herom er beskrevet i det følgende.

Ruhedslængden

Ved varierende ruhed i beregningsområdet (og med naboer i forskellige retninger fra kilden) kan følgende simple metode anvendes til at estimere en gennemsnitlig ruhed til OML-beregningen. Inden for en cirkel omkring kilden og med en radius svarende til afstanden fra kilden til de nærmeste 'kritiske'/dimensionerende naboer, opgøres arealandelen af de 5 kategorier.

Ruhedslængden er derfor beregnet på baggrund af det areal, hvori de nærmeste kritiske naboer er placeret. Størstedelen af dette område er karakteriseret ved landbrug med læhegn og åbne arealer med ringe vegetation. Arealet er fastsat til ca. 17 ha, hvor landbrug med læhegn vurderes at udgøre ca. 5%. De øvrige 95% er karakteriseret som opland med ringe vegetation.

Det vurderes, at ruhedslængden ikke behøves at blive justeret i forhold til de øvrige naboer og samlet bebyggelse, der ligger udenfor området med de nærmeste kritiske naboer, idet arealkategorien "ringe vegetation", vurderes som worst case. Hertil er arealerne uden for området med de kritiske naboer mere præget af et opland med landbrug med læhegn og blandet natur med middelhøj bevoksning.

Arealkategori (opland og naturtype)	Ruhed, z0 (m)
Skov (S) (>50 % træer)	1,0
Blandet natur middel høj bevoksning 0.5-2 m og bebyggelse (Mk)	0,3
Landbrug m. læhegn (L) eller blandet natur < 0.5 m (Bn)	0,1
Ringede vegetation (Rv), åbent land uden læhegn	0,05
Vand	0,001

Tabel 4. Arealkategori og ruhedslængde.



Figur 4. Område til beregning af ruhedsfaktor.

Med udgangspunkt i ruhedsfaktor på 0,1 for typen "Landbrug med læhegn" og 0,05 for typen "Ringede vegetation" fås en samlet ruhedsfaktor svarende til $Z_0 = 0,1$. Denne faktor er anvendt i OML-beregningen.

$$Z_0 = \exp(\ln(0,1) \times 0,05 + \ln(0,05) \times 0,95) = \underline{0,0518}$$

Bygningskorrektion

Bygningskorrektioner opdeles i to typer.

Den *generelle bygningskorrektion*, angivet ved en bygningshøjde, anvendes for en bygning placeret i umiddelbar nærhed af kilden, f.eks. for en kedelhusbygning placeret tæt op ad en skorsten.

Den *retningsafhængige bygningskorrektion* anvendes, såfremt der er tale om fjernere liggende bygninger, som formodes at have indflydelse på spredningsforholdene for kilden. Hvis en bygning ligger mere end to bygningshøjder fra skorstenen, kan den negligeres.

På baggrund af ovenstående, er der indsat bygningskorrektion på enkelte af afkastene, idet de hver især er vurderet i forhold til ovenstående. Bygningshøjder af relevans kan ses på figur 5. De afkast, hvori der skal bygningskorrigeres, er listet i tabel 5.



Figur 5. Relevante bygningshøjder.

Kildenr.	Retning [grader]	Højde [m]	Afstand [m]
19	90 - 110	12,0	17
20	90 - 110	12,0	15
31	80 - 130	12,5	20 - 32
32	30 - 90	12,5	20 - 30
33	60 - 160	12,5	7,5 - 26
34	10 - 110	12,5	7,5 - 23,5
43	20 - 80	12,5	20 - 36,5
45	0 - 60	12,5	8,5 - 32

Tabel 5. Afkast hvor der skal bygningskorrigeres.

Der er indtastet terrændata.

Alle input data kan aflæses i OML-beregningsudskriftet. Forklaring af kildeparametrene kan ses i tabel 6 og 7.

Forklaring OML-input data	
Nr.	Kildens nr. i OML-logfilen
Navn	Navn for kilden
X	X-koordinat i meter, hvor X er østlig retning
Y	Y-koordinat i meter hvor Y er vestlig retning
Z	Z-koordinat i meter, relativ kote for placering af skorsten
Hs	Skorstenens højde over terræn i meter
T	Temperatur i grader Kelvin (K) eller Celsius (°C)
V	Volumen flow fra afkast, m ³ /sek
Di	Indre diameter af afkast i meter
Dy	Ydre diameter af afkast i meter
HB	Generel bygningshøjde for skorstenens placering
HBD	Retningsafhængige bygninger
Q	Kildestyrken udtrykt i OU/sek.

Tabel 6. Forklaring af kildeparametrene i OML-beregningsudskriftet.

Parameter	Værdi(er)	Begrundelse
Receptornet	280-1.143	Receptornettet er valgt, således at maksimum for lugtbidraget ligger inden for intervallet, og afstanden mellem ringene er lagt således, at der ikke mellem ringene vil forekomme værdier, som i nogen betydende grad overskrider de fundne værdier.
Receptorhøjder	1,5 m	Der er regnet i standardhøjden 1,5 meter over terræn.

Tabel 7. Forklaring af kildeparametrene i OML-beregningsudskriftet.

8. Resultater og konklusion

Resultaterne af beregningerne er gengivet i tabel 8 og viser lugtkoncentrationsbidraget i omgivelserne. Beregningsudskriftet er vedlagt som bilag 2.

Der er anvendt et (x, y) - koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader). Hver kilde er i beregningerne angivet ift. det vurderede lugtcentrum (0,0). Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder (=skorstene). Som beregningsmæssigt centrum er valgt det vurderede lugtcentrum for den ansøgte produktion (se placering heraf på tegningsbilag).

I det Svendborg Kommune har efterspurgt samme beregning udført ved en temperatur på 20°C, er denne også udført, og resultaterne vises ligeledes i tabel 8. Beregningsudskrift er vedlagt som bilag 3. Der er ikke kommenteret nærmere på disse resultater.

Det ses, at for boligen beliggende Bøstrup Strandvej 26 er resultaterne listet i tabel 7 højere end den vejledende værdi. Her skal det bemærkes, at retningen er nærmere 350 grader (14,6 OU/m³) end 340 grader (17,7 OU/m³). Desuden er værdien 15,1 OU/m³ i retningen 360/0 grader. Det vurderes derfor, at beregningsresultaterne er acceptable. På figur 6 ses boligens præcise placering ift. de nævnte retninger.

Resultaterne viser i alle andre undersøgte punkter overholdelse af de vejledende grænseværdier ved skarp tolkning.

Resultat af lugtberegning					
Kategori	Adresse	Afstand (m)	Vejledende lovkraft	Lugtbidrag 24°C	Lugtbidrag 20°C
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 26	280	15 OU/m ³	14-17 OU/m ³	15-18 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 17	303	15 OU/m ³	13-14 OU/m ³	14-15 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 19	330	15 OU/m ³	12-13 OU/m ³	13-14 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 21	335	15 OU/m ³	14 OU/m ³	12-14 OU/m ³
Enkelt bolig	Sønderskovvej 5	414	15 OU/m ³	8 OU/m ³	8-9 OU/m ³
Samlet bebyggelse	Bøstrup Strandvej 22	665	7 OU/m ³	6 OU/m ³	6-7 OU/m ³
Byzone	Lejbølle by	1.143	5 OU/m ³	4 OU/m ³	4 OU/m ³

Tabel 7. Resultat af OML-beregning.



Figur 6. Placering og retning af Bøstrup Strandvej 26 i forhold til det beregningstekniske lugtcentrum.

Konklusion

Ud fra de beregnede resultater og antagelser i øvrigt, må det forventes at den ønskede produktion kan overholde de vejledende lugtgenekriterier ved de forskellige undersøgelses-punkter.

Baggrund for resultat

Ved anvendelse af OML-beregning og 10 års vejrdata (Aalborg), sikres et mere nøjagtigt resultat af lugtberegningen, end det anvendte i husdyrgodkendelse.dk, hvor der anvendes 1 års vejrdata (Kastrup 1976). Disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end Kastrup 1976. Det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte. Dertil indeholder 10 års vejrdata en bedre spredningsmodel, som gør, at genrænsen specielt i nordlig og sydlig retning kan halveres i forhold til husdyrgodkendelse.dk.

At lugtgenegrænsen i husdyrgodkendelse.dk er så anderledes end i OML-beregningen, skyldes også, at husdyrgodkendelse.dk ikke tager hensyn til afkastenes højde, placering og kapacitet.

Bilag

Bilag 1	Oversigt over afkast i ny stald
Bilag 2	OML-udskrift (24°C)
Bilag 3	OML-udskrift (20°C)

Bilag 1



Bilag 2

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 15:33
 Dato: 2023/03/16
 OML-Multi pc-version 20200730/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
 Licens til SWECO, Dagsager 12, 8200 Aarhus
 Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
 Slut på beregningen (incl.) = 851231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
 Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Orige kan fastlægges frit, f.eks. i
 skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.052 m

Største terrænhældning = 12 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 12 koncentriske cirkler
 med centrum x,y:
 og radierne (m):

0.	0.	330.	335.	414.
280.	303.	800.	900.	1000.
665.	700.			
1100.	1143.			

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er bygnar. = 2 (Her kun betydning ved VVM-deposition)

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 15:33
 Dato: 2023/03/16

OML-Multi PC-version 20200730/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Terrænhøjder [m]												
Retning (grader)	Afstand (m)											
	280	303	330	335	414	665	700	800	900	1000	1100	1143
0	11.9	11.4	10.8	10.8	10.4	6.0	6.0	6.7	10.2	15.9	20.5	15.4
10	10.5	11.5	11.2	11.2	10.5	6.2	6.0	7.3	10.3	12.9	14.5	0.0
20	11.5	13.1	13.7	13.7	13.0	12.0	12.1	13.1	13.3	12.8	11.7	14.9
30	13.4	14.8	15.4	15.3	15.1	13.5	14.3	17.9	18.2	15.0	8.9	10.3
40	12.8	13.9	15.4	15.4	14.3	11.3	11.5	15.9	11.4	5.1	3.4	6.6
50	9.5	8.6	11.1	11.1	11.5	6.6	5.6	6.8	6.2	6.3	11.3	6.2
60	8.7	8.1	8.5	8.5	9.5	4.6	5.8	5.8	3.5	3.7	9.2	12.5
70	8.3	7.6	7.3	7.2	6.6	4.9	5.3	4.6	5.3	3.3	4.2	8.8
80	6.4	6.1	6.3	6.3	6.2	7.1	6.9	4.7	6.4	5.3	0.0	0.0
90	7.6	7.3	6.8	6.7	8.3	4.0	4.4	4.4	4.1	0.0	0.0	0.0
100	8.5	9.4	11.3	11.3	11.5	4.9	4.9	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0
110	9.6	11.3	13.5	14.6	15.5	3.7	4.1	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0
120	8.7	10.3	14.9	14.9	14.8	2.2	1.5	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0
130	6.7	9.3	14.1	14.1	18.0	5.3	5.4	2.8	1.1	0.0	0.0	0.0
140	5.9	7.8	8.9	8.9	13.7	6.2	6.1	6.0	3.6	3.0	0.0	0.0
150	6.0	5.2	5.8	6.0	8.8	6.3	6.0	5.3	5.1	5.9	4.5	2.3
160	5.2	4.2	5.2	5.2	6.6	7.1	7.7	6.8	12.0	3.5	5.3	4.8
170	4.2	4.1	4.0	4.0	6.2	2.5	2.6	3.2	3.8	4.4	5.6	4.1
180	5.1	4.8	4.6	4.6	4.5	3.5	3.4	3.9	10.7	12.2	4.6	5.3
190	5.2	5.3	5.2	5.1	4.4	6.1	6.4	10.8	12.0	13.3	11.6	10.9
200	6.1	6.3	5.9	5.9	6.6	13.1	12.8	6.5	10.6	12.0	9.2	11.1
210	9.7	10.3	10.7	10.9	11.5	8.4	8.4	8.6	10.9	11.0	11.7	11.6
220	9.6	9.9	10.1	10.1	9.2	11.8	13.3	12.4	15.7	14.4	10.4	7.8
230	8.7	9.2	10.0	10.0	8.7	17.9	17.6	15.3	14.0	16.1	11.8	11.6
240	12.1	10.9	11.0	11.3	11.6	18.8	17.6	13.5	9.5	14.3	14.8	16.0
250	14.9	15.1	14.7	14.7	13.5	19.4	18.3	12.9	9.9	14.1	17.0	15.8
260	16.0	16.2	16.0	15.6	14.8	18.2	17.5	14.6	12.8	16.1	15.3	15.9
270	16.6	16.8	16.1	16.1	13.7	15.1	14.1	11.2	12.3	14.2	19.6	21.6
280	16.4	16.6	16.5	16.3	13.5	9.9	10.3	14.6	13.6	14.3	15.8	15.4
290	16.8	17.0	16.2	16.2	14.5	11.3	11.9	15.0	19.2	25.0	16.2	16.9
300	16.5	16.7	16.7	16.6	15.0	10.4	10.7	15.1	20.2	21.0	15.9	14.8
310	16.6	16.1	15.6	15.6	14.0	8.8	8.3	10.4	11.6	12.6	14.2	16.6
320	17.3	16.9	15.6	15.6	14.1	9.6	11.6	13.5	12.7	18.4	16.3	18.9
330	17.1	17.6	16.8	16.2	14.3	9.6	9.3	8.5	9.0	14.1	18.3	22.1
340	16.5	14.8	13.7	13.7	13.1	7.7	7.6	6.4	6.1	6.7	6.7	9.8
350	13.9	12.6	11.6	11.8	11.1	6.1	6.6	6.0	6.1	6.7	6.2	6.1

Forlertelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tæst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Tårnhøjde for skorstenstod [m]
 HS.....: Skorstenstøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumensgæde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 BS.....: Generel beregningsmæssig bygningstøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLT/sek] eller [MOJ/sek]

Funktkilder:

Kilddata:										Luft		Stof 2	Stof 3
Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	SB	Q1	Q2	Q3
1	Eks_1	-23.	74.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
2	Eks_2	-21.	74.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
3	Eks_3	-12.	75.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
4	Eks_4	-10.	76.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
5	Eks_5	-2.	77.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
6	Eks_6	1.	77.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
7	Eks_7	9.	79.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
8	Eks_8	12.	79.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
9	Eks_9	20.	80.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
10	Eks_10	23.	81.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
11	Eks_11	-21.	56.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
12	Eks_12	9.	56.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
13	Eks_13	-9.	57.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
14	Eks_14	-7.	58.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
15	Eks_15	1.	59.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
16	Eks_16	4.	59.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
17	Eks_17	12.	61.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
18	Eks_18	14.	61.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
19	Eks_19	23.	62.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
20	Eks_20	25.	63.	14.4	7.0	24.	2.38	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
21	Ny_21	-59.	26.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
22	Ny_22	-47.	28.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
23	Ny_23	-35.	30.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
24	Ny_24	-21.	32.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
25	Ny_25	-9.	34.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
26	Ny_26	4.	36.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
27	Ny_27	17.	38.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
28	Ny_28	-56.	5.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
29	Ny_29	-44.	7.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
30	Ny_30	-31.	9.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
31	Ny_31	-18.	11.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
32	Ny_32	-5.	13.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
33	Ny_33	8.	15.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
34	Ny_34	21.	17.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
35	Ny_35	-54.	-10.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
36	Ny_36	-42.	-8.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
37	Ny_37	-29.	-6.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
38	Ny_38	-3.	-3.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
39	Ny_39	10.	-1.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
40	Ny_40	23.	1.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
41	Ny_41	-51.	-25.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
42	Ny_42	-39.	-26.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
43	Ny_43	-26.	-26.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
44	Ny_44	0.	-22.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
45	Ny_45	13.	-20.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
46	Ny_46	26.	-17.	14.4	8.5	24.	6.03	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
47	Ny_47	-13.	-23.	14.4	8.5	24.	7.20	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
48	BF_48	-20.	0.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
49	BF_49	-18.	0.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
50	BF_50	-20.	-5.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
51	BF_51	-10.	-5.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
52	BF_52	-19.	-11.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
53	BF_53	-17.	-10.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	1.36E-03	0.0000	0.0000
54	BF_54+55	-19.	-15.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
55	BF_56+57	-18.	-20.	14.4	8.5	24.	3.31	0.77	1.02	8.0	2.60E-03	0.0000	0.0000

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 15:33
 Dato: 2023/03/16

CMB-Multi PC-version 20200730/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Punktkilder.

Kilddata:

Nr	ID	X	Y	Z	HE	T(C)	VOL	DSI	DSO	HE	Løft Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
----	----	---	---	---	----	------	-----	-----	-----	----	------------	--------------	--------------

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omrøretlig) m ⁴ /s ³
1	15.6	0.4
2	15.6	0.4
3	15.6	0.4
4	15.6	0.4
5	15.6	0.4
6	15.6	0.4
7	15.6	0.4
8	13.6	0.4
9	15.6	0.4
10	15.6	0.4
11	13.6	0.4
12	15.6	0.4
13	15.6	0.4
14	13.6	0.4
15	15.6	0.4
16	15.6	0.4
17	13.6	0.4
18	15.6	0.4
19	15.6	0.4
20	13.6	0.4
21	9.9	1.0
22	9.9	1.0
23	9.9	1.0
24	9.9	1.0
25	9.9	1.0
26	9.9	1.0
27	9.9	1.0
28	9.9	1.0
29	9.9	1.0
30	9.9	1.0
31	9.9	1.0
32	9.9	1.0
33	9.9	1.0
34	9.9	1.0
35	9.9	1.0
36	9.9	1.0
37	9.9	1.0
38	9.9	1.0
39	9.9	1.0
40	9.9	1.0
41	9.9	1.0
42	9.9	1.0
43	9.9	1.0
44	9.9	1.0
45	9.9	1.0
46	9.9	1.0
47	11.8	1.2
48	7.7	0.5
49	7.7	0.5
50	7.7	0.5
51	7.7	0.5
52	7.7	0.5
53	7.7	0.5
54	7.7	0.5
55	7.7	0.5

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 19:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	17.0
100	12.0	17.0
110	12.0	17.0

Kilde nr. 20:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	15.0
100	12.0	15.0
110	12.0	15.0

Kilde nr. 31:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.5	20.0
90	12.5	20.0
100	12.5	21.0
110	12.5	23.0
120	12.5	27.0
130	12.5	32.0

Kilde nr. 32:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
30	12.5	30.0
40	12.5	26.0
50	12.5	23.0
60	12.5	22.0
70	12.5	20.0
80	12.5	20.0
90	12.5	20.0

Kilde nr. 33:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
60	12.5	8.0
70	12.5	8.0
80	12.5	7.5
90	12.5	7.5
100	12.5	8.0
110	12.5	8.0
120	12.5	11.0
130	12.5	13.0
140	12.5	18.0
150	12.5	22.0
160	12.5	26.0

Kilde nr. 34:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	12.5	23.5
20	12.5	18.0
30	12.5	15.0
40	12.5	12.5
50	12.5	11.0
60	12.5	10.0
70	12.5	8.5
80	12.5	8.0
90	12.5	7.5
100	12.5	8.0
110	12.5	9.5

Kilde nr. 43:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
20	12.5	36.5
30	12.5	31.5
40	12.5	28.0
50	12.5	24.5
60	12.5	21.5
70	12.5	20.0
80	12.5	20.0

Kilde nr. 45:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	12.5	24.0
20	12.5	18.0
30	12.5	15.5
40	12.5	11.0
50	12.5	9.5
60	12.5	8.5
160	12.5	32.0

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 15:13
Dato: 2023/03/16

OHM-Multi FC-version 20200710/1.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

side 4

Side til advokater.

Lugt Periode: 740101-431231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OV/m³)

Retning (grader)	Afstand (m)											
	290	303	330	335	414	665	700	800	900	1000	1100	1143
0	13.9	12.9	13.5	11.4	9.2	6.1	5.7	5.1	4.5	4.4	4.2	3.7
10	14.9	13.7	12.6	12.4	10.0	6.4	6.1	5.3	4.7	4.2	3.8	3.6
20	15.3	13.9	12.5	12.3	10.0	6.4	6.1	5.3	4.7	4.2	3.8	3.7
30	14.5	14.5	14.3	13.9	11.0	6.4	6.0	6.0	5.3	4.3	3.7	3.6
40	13.7	13.1	13.7	13.5	10.0	6.3	6.0	5.7	4.6	4.1	3.7	3.4
50	12.8	11.9	11.1	11.0	9.0	5.9	5.6	4.9	4.3	3.9	3.5	3.4
60	12.8	12.3	11.5	11.3	9.4	6.1	5.8	5.1	4.5	4.0	3.6	3.5
70	13.6	12.2	11.4	11.2	9.6	6.3	6.0	5.2	4.7	4.2	3.8	3.6
80	12.8	12.2	11.6	11.5	9.9	6.6	6.1	5.3	4.7	4.2	3.8	3.6
90	12.2	11.7	11.1	11.0	9.6	6.4	6.1	5.4	4.7	4.2	3.8	3.6
100	11.2	10.6	10.1	10.0	9.0	6.1	5.8	5.1	4.5	4.0	3.6	3.5
110	11.1	10.5	9.3	10.1	9.4	5.8	5.5	4.9	4.4	4.0	3.6	3.4
120	11.1	10.6	10.4	10.8	9.4	6.0	5.7	5.0	4.4	4.0	3.6	3.4
130	10.6	10.0	9.4	9.3	9.4	5.4	5.2	4.6	4.1	3.7	3.4	3.2
140	10.6	10.1	9.3	9.5	8.2	5.7	5.4	4.8	4.3	3.8	3.5	3.2
150	10.4	9.8	9.3	9.2	7.9	5.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.3	3.2
160	10.2	9.6	9.4	8.9	7.7	5.3	5.1	4.5	4.1	3.7	3.4	3.2
170	10.4	9.9	9.3	9.2	8.0	5.5	5.3	4.7	4.1	3.7	3.4	3.2
180	11.5	10.9	10.2	10.1	8.7	5.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.6	3.4
190	10.5	9.8	9.1	8.9	7.5	5.3	5.1	4.5	4.1	3.7	3.4	3.2
200	11.4	10.4	9.3	9.4	8.0	5.8	5.4	4.8	4.3	3.8	3.5	3.3
210	10.2	9.5	8.9	8.8	7.7	5.4	5.2	4.6	4.1	3.7	3.4	3.2
220	11.1	10.4	9.7	9.6	8.2	5.6	5.4	4.7	4.6	3.8	3.4	3.2
230	11.7	10.8	10.1	10.1	8.4	6.7	6.4	5.5	4.4	4.3	3.6	3.4
240	12.1	11.4	10.7	10.6	9.0	7.1	6.6	5.9	4.5	4.0	3.7	3.4
250	13.4	12.9	11.4	11.3	9.3	7.3	6.8	5.2	4.7	4.2	4.0	3.4
260	15.0	14.3	13.4	12.9	10.3	7.2	6.8	5.5	4.6	4.4	4.1	3.6
270	15.4	14.5	13.1	13.0	9.4	6.7	6.0	5.3	4.7	4.2	4.2	4.1
280	14.4	13.8	12.6	11.6	9.6	6.0	5.7	5.1	4.4	4.0	3.9	3.7
290	15.3	14.7	13.3	13.2	9.7	6.4	6.1	5.5	5.2	4.8	4.0	3.9
300	16.2	15.3	14.3	14.1	10.6	6.4	6.1	5.6	5.4	4.7	4.0	3.7
310	15.9	14.7	13.3	13.1	9.5	6.2	5.9	5.2	4.6	4.1	3.7	3.9
320	15.2	14.2	12.5	12.4	9.1	6.1	5.8	5.1	4.6	4.6	4.0	3.9
330	16.2	15.5	14.2	13.6	9.8	6.5	6.2	5.4	4.8	4.3	4.2	4.1
340	16.9	13.5	12.1	11.9	9.9	6.2	5.9	5.1	4.5	4.1	3.7	3.5
350	13.8	12.7	11.3	11.3	8.9	5.9	5.6	4.9	4.4	3.9	3.5	3.4

Maksimum= 16.94 i afstand 280 m og retning 340 grader i 199209 (yyyymm)

Bilag 3

Udskrivet: 2023/03/16 kl. 16:12
 Date: 2023/03/16
 OMI-Multi PC-version 20200730/7.06
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
 Licens til SWECO, Husager 12, 8200 Aarhus
 Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
 Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-coordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
 Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origin kan fastlægges frit, fx. i
 skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Enhedsenhed, z0 = 0.052 m

største terrænældning = 12 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 12 koncentriske cirkler
 med centrum x,y: 0., 0.
 og radierne (m): 20., 30., 330., 335., 414.,
 665., 760., 800., 900., 1000.,
 1100., 1143.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Når kun betydning ved VVM-deposition)

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)												
	289	303	330	335	414	665	700	800	900	1000	1100	1143	
0	11.9	11.4	10.8	10.8	10.4	6.0	6.0	6.7	10.2	15.9	20.5	15.4	
10	10.5	11.5	11.2	11.2	10.5	6.2	6.0	7.3	10.3	12.9	14.5	0.0	
20	11.5	13.1	13.7	13.7	13.0	12.0	12.1	13.1	13.3	12.8	11.7	14.9	
30	13.4	14.8	15.4	15.3	15.1	13.5	14.3	17.9	18.2	15.0	8.9	10.3	
40	12.8	13.9	15.4	15.4	14.3	11.3	11.5	15.9	11.4	5.1	3.4	6.6	
50	9.5	8.6	11.1	11.1	11.5	6.6	5.6	6.8	6.2	6.3	11.3	6.2	
60	8.7	8.1	8.5	8.5	9.5	4.6	5.8	5.8	3.5	3.7	9.2	12.5	
70	8.3	7.6	7.3	7.2	6.6	4.9	5.3	4.6	5.3	3.3	4.2	8.8	
80	6.4	6.1	6.3	6.3	6.2	7.1	6.9	4.7	6.4	5.3	0.0	0.0	
90	7.6	7.3	6.8	6.7	8.3	4.0	4.4	4.4	4.1	0.0	0.0	0.0	
100	8.5	9.4	11.3	11.3	11.5	4.9	4.9	3.3	0.0	0.0	0.0	0.0	
110	9.6	11.3	13.5	14.6	15.5	3.7	4.1	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	
120	8.7	10.3	14.9	14.9	14.8	2.2	1.6	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	
130	6.7	9.3	14.1	14.1	18.0	5.3	5.4	2.8	1.1	0.0	0.0	0.0	
140	5.9	7.0	8.9	8.9	13.7	6.2	6.1	6.0	3.6	3.0	0.0	0.0	
150	6.0	5.2	5.8	6.0	8.0	6.3	6.0	5.3	5.1	5.9	4.5	2.3	
160	5.2	4.2	5.2	5.2	6.6	7.1	7.7	6.8	12.0	3.5	5.3	4.8	
170	4.2	4.1	4.0	4.0	6.2	2.5	2.6	3.2	3.8	4.4	5.6	4.1	
180	5.1	4.8	4.6	4.6	4.5	3.5	3.4	3.9	10.7	12.2	4.6	5.3	
190	5.2	5.3	5.2	5.1	4.4	6.1	6.4	10.8	12.0	13.3	11.6	10.9	
200	6.1	6.3	5.9	5.9	6.6	13.1	12.8	6.5	10.6	12.0	9.2	13.1	
210	9.7	10.3	10.7	10.9	11.5	8.4	8.4	8.6	10.9	11.0	11.7	11.6	
220	9.6	9.9	10.1	10.1	9.2	11.8	13.3	12.4	15.7	14.4	10.4	7.8	
230	8.7	9.2	10.0	10.0	8.7	17.9	17.6	15.3	14.0	16.1	11.8	11.6	
240	12.1	10.9	11.0	11.3	11.8	18.8	17.6	13.5	9.5	14.3	14.8	16.0	
250	14.9	15.1	14.7	14.7	13.5	19.4	18.3	12.9	9.9	14.1	17.0	15.8	
260	16.0	16.2	16.0	15.6	14.8	18.2	17.5	14.6	12.8	16.1	19.3	15.9	
270	16.6	16.8	16.1	16.1	13.7	15.1	14.1	11.2	12.3	14.2	19.6	21.6	
280	16.4	16.6	16.5	16.3	13.5	9.9	10.3	14.6	13.6	14.3	15.8	13.4	
290	16.8	17.0	16.2	16.2	14.5	11.3	11.9	15.0	19.2	25.0	16.2	16.9	
300	16.5	16.7	16.7	16.6	15.9	10.4	10.7	15.1	20.2	21.0	15.9	14.8	
310	16.6	16.1	15.6	15.6	14.9	8.8	8.3	10.4	11.6	12.6	14.2	16.6	
320	17.3	16.9	15.6	15.6	14.1	9.6	11.6	13.5	12.7	18.4	16.3	18.9	
330	17.1	17.6	16.8	16.2	14.3	9.6	9.5	8.5	9.0	14.1	18.3	22.7	
340	16.5	14.6	13.7	13.7	13.1	7.7	7.6	6.4	6.1	6.7	6.7	9.8	
350	13.9	12.6	11.6	11.8	11.1	6.1	6.6	6.0	6.1	6.7	6.2	6.1	

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kildenummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 E.....: Terrænkote for skorstenstod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 QI.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr	ID	X	Y	E	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Luft Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	Eks_1	-23.	74.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
2	Eks_2	-31.	74.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
3	Eks_3	-32.	75.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
4	Eks_4	-10.	76.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
5	Eks_5	-2.	77.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
6	Eks_6	1.	77.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
7	Eks_7	9.	79.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
8	Eks_8	12.	79.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
9	Eks_9	20.	80.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
10	Eks_10	23.	81.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
11	Eks_11	-21.	86.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
12	Eks_12	9.	86.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
13	Eks_13	-9.	87.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
14	Eks_14	-7.	88.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
15	Eks_15	1.	89.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
16	Eks_16	4.	89.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
17	Eks_17	32.	61.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
18	Eks_18	14.	61.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
19	Eks_19	23.	62.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
20	Eks_20	25.	63.	14.4	7.0	20.	1.86	0.46	0.65	9.0	1.71E-03	0.0000	0.0000
21	Ny_21	-59.	26.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
22	Ny_22	-47.	28.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
23	Ny_23	-33.	30.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
24	Ny_24	-21.	32.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
25	Ny_25	-9.	34.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
26	Ny_26	4.	36.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
27	Ny_27	17.	38.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
28	Ny_28	-56.	5.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
29	Ny_29	-44.	7.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
30	Ny_30	-31.	9.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
31	Ny_31	-10.	11.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
32	Ny_32	-5.	13.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
33	Ny_33	8.	15.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
34	Ny_34	21.	17.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
35	Ny_35	-54.	-10.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
36	Ny_36	-42.	-8.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
37	Ny_37	-29.	-6.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
38	Ny_38	-3.	-3.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
39	Ny_39	10.	-1.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
40	Ny_40	23.	1.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
41	Ny_41	-51.	-29.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
42	Ny_42	-39.	-28.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
43	Ny_43	-26.	-26.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
44	Ny_44	0.	-22.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
45	Ny_45	13.	-20.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
46	Ny_46	26.	-17.	14.4	8.5	20.	5.59	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
47	Ny_47	-13.	-23.	14.4	8.5	20.	6.52	0.92	1.19	8.0	1.93E-03	0.0000	0.0000
48	BF_48	-20.	0.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
49	BF_49	-10.	0.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
50	BF_50	-20.	-5.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
51	BF_51	-18.	-5.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
52	BF_52	-19.	-11.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
53	BF_53	-17.	-10.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	1.30E-03	0.0000	0.0000
54	BF_54+55	-19.	-15.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
55	BF_56+57	-18.	-20.	14.4	8.5	20.	2.80	0.77	1.02	8.0	2.60E-03	0.0000	0.0000

Punktkilder.

Kilddata:

Nr ID	X	Y	Z	Hs	T(C)	VCL	DSI	DSO	HB	Lugt Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
-------	---	---	---	----	------	-----	-----	-----	----	------------	--------------	--------------

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ³ /s
1	12.0	0.2
2	12.0	0.2
3	12.0	0.2
4	12.0	0.2
5	12.0	0.2
6	12.0	0.2
7	12.0	0.2
8	12.0	0.2
9	12.0	0.2
10	12.0	0.2
11	12.0	0.2
12	12.0	0.2
13	12.0	0.2
14	12.0	0.2
15	12.0	0.2
16	12.0	0.2
17	12.0	0.2
18	12.0	0.2
19	12.0	0.2
20	12.0	0.2
21	9.0	0.6
22	9.0	0.6
23	9.0	0.6
24	9.0	0.6
25	9.0	0.6
26	9.0	0.6
27	9.0	0.6
28	9.0	0.6
29	9.0	0.6
30	9.0	0.6
31	9.0	0.6
32	9.0	0.6
33	9.0	0.6
34	9.0	0.6
35	9.0	0.6
36	9.0	0.6
37	9.0	0.6
38	9.0	0.6
39	9.0	0.6
40	9.0	0.6
41	9.0	0.6
42	9.0	0.6
43	9.0	0.6
44	9.0	0.6
45	9.0	0.6
46	9.0	0.6
47	10.5	0.7
48	6.4	0.3
49	6.4	0.3
50	6.4	0.3
51	6.4	0.3
52	6.4	0.3
53	6.4	0.3
54	6.4	0.3
55	6.4	0.3

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 19:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	17.0
100	12.0	17.0
110	12.0	17.0

Kilde nr. 20:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
90	12.0	15.0
100	12.0	15.0
110	12.0	15.0

Kilde nr. 31:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
60	12.5	20.0
90	12.5	20.0
100	12.5	21.0
110	12.5	23.0
120	12.5	27.0
130	12.5	32.0

Kilde nr. 32:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
30	12.5	30.0
40	12.5	26.0
50	12.5	23.0
60	12.5	22.0
70	12.5	20.0
80	12.5	20.0
90	12.5	20.0

Kilde nr. 33:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
60	12.5	8.0
70	12.5	8.0
80	12.5	7.5
90	12.5	7.5
100	12.5	8.0
110	12.5	8.0
120	12.5	11.0
130	12.5	13.0
140	12.5	16.0
150	12.5	22.0
160	12.5	26.0

Kilde nr. 34:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	12.5	23.5
20	12.5	18.0
30	12.5	15.0
40	12.5	12.5
50	12.5	11.0
60	12.5	10.0
70	12.5	8.5
80	12.5	8.0
90	12.5	7.5
100	12.5	8.0
110	12.5	9.5

Kilde nr. 43:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
20	12.5	36.5
30	12.5	31.5
40	12.5	28.0
50	12.5	24.5
60	12.5	21.5
70	12.5	20.0
80	12.5	20.0

Kilde nr. 45:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
10	12.5	24.0
20	12.5	18.0
30	12.5	15.5
40	12.5	11.5
50	12.5	9.5
60	12.5	8.5
160	12.5	32.0

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 16:12
Dato: 2023/03/16

OML-Multi FC-version 20200730/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Side til advarsler.

Udskrevet: 2023/03/16 kl. 16:12
 Date: 2023/03/16

OML-Multi PC-version 20200730/7.00
 DCS - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

side 7

Luft Periode: 740101-931231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)												
	280	303	330	335	414	665	700	800	900	1000	1100	1143	
0	15.1	13.9	12.8	12.6	10.3	6.5	6.2	5.4	4.7	4.5	4.3	3.8	
10	16.0	14.7	13.4	13.2	10.8	6.7	6.3	5.5	4.8	4.3	3.9	3.7	
20	16.0	14.6	13.5	13.3	10.9	6.7	6.3	5.5	4.8	4.3	3.9	3.8	
30	15.6	15.3	14.7	14.4	11.0	6.7	6.4	6.2	5.5	4.5	3.9	3.7	
40	14.5	13.8	14.2	14.0	10.6	6.6	6.3	5.9	4.8	4.3	3.8	3.7	
50	13.6	12.7	11.8	11.6	9.5	6.2	5.9	5.2	4.6	4.1	3.7	3.5	
60	13.8	12.8	12.0	11.8	9.9	6.4	6.1	5.3	4.6	4.1	3.7	3.6	
70	13.9	13.1	12.2	12.1	10.1	6.5	6.2	5.4	4.8	4.3	3.8	3.7	
80	13.7	13.0	12.2	12.1	10.2	6.6	6.2	5.4	4.8	4.3	3.9	3.7	
90	12.9	12.4	11.7	11.6	9.9	6.5	6.2	5.4	4.8	4.3	3.8	3.7	
100	12.2	11.5	10.9	10.8	9.3	6.2	5.9	5.2	4.6	4.1	3.7	3.5	
110	11.8	11.1	10.5	10.7	10.0	6.1	5.8	5.1	4.5	4.1	3.7	3.5	
120	11.9	11.3	11.5	11.4	9.6	6.1	5.8	5.1	4.5	4.0	3.6	3.4	
130	11.3	10.7	10.1	9.9	10.5	5.8	5.5	4.9	4.4	3.9	3.6	3.4	
140	11.5	10.9	10.3	10.2	8.8	5.9	5.6	4.9	4.4	3.9	3.6	3.4	
150	11.1	10.5	9.9	9.8	8.4	5.6	5.4	4.8	4.3	3.8	3.5	3.3	
160	11.0	10.4	9.8	9.7	8.3	5.7	5.5	4.8	4.3	3.8	3.5	3.3	
170	11.3	10.8	10.1	10.0	8.6	5.8	5.5	4.8	4.3	3.8	3.5	3.3	
180	12.5	11.8	11.1	11.0	9.3	6.2	5.9	5.2	4.6	4.1	3.7	3.5	
190	11.7	10.9	10.3	10.2	8.8	5.9	5.7	5.0	4.5	4.0	3.6	3.5	
200	12.4	11.7	11.0	10.9	9.3	6.1	5.8	5.0	4.5	4.0	3.6	3.5	
210	11.0	10.3	9.7	9.6	8.3	5.7	5.4	4.8	4.3	3.8	3.5	3.3	
220	12.3	11.5	10.8	10.6	8.9	6.0	5.7	5.0	4.7	4.0	3.6	3.4	
230	12.8	11.9	11.0	10.9	9.3	7.0	6.6	5.5	4.5	4.4	3.7	3.5	
240	13.2	12.3	11.4	11.3	9.6	7.3	6.9	5.3	4.7	4.2	3.8	3.6	
250	14.3	13.7	12.2	12.0	9.8	7.3	6.9	5.3	4.7	4.2	4.1	3.8	
260	15.6	14.9	13.3	13.4	10.6	7.4	7.0	5.5	4.7	4.5	4.2	3.9	
270	16.5	15.5	14.1	13.9	10.2	7.0	6.2	5.5	4.8	4.3	4.3	4.1	
280	16.9	15.1	14.0	13.7	9.8	6.3	6.0	5.4	4.7	4.1	4.0	3.7	
290	16.4	15.4	13.9	13.8	10.3	6.6	6.2	5.6	5.3	4.8	4.0	3.9	
300	16.8	15.9	14.7	14.5	11.0	6.6	6.2	5.7	5.4	4.8	4.1	3.7	
310	16.7	15.4	13.9	13.7	10.1	6.4	6.1	5.3	4.7	4.2	3.8	3.9	
320	16.4	15.3	13.4	13.2	9.8	6.4	6.1	5.3	4.7	4.6	4.0	4.0	
330	17.2	16.4	15.0	14.8	10.4	6.7	6.4	5.5	4.9	4.3	4.2	4.1	
340	17.7	14.3	12.6	12.6	10.3	6.5	6.2	5.4	4.7	4.2	3.8	3.6	
350	14.6	13.5	12.3	12.3	10.1	6.3	6.0	5.2	4.6	4.1	3.7	3.5	

Maksimum= 17.69 i afstand 280 m og retning 340 grader i 19820 (yyyymm)

Bilag 6. Lugt – Vurdering af OML-beregning

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten og tilhørende notat fra SWECO, dateret d. juni 2023 2023 udarbejdet og redegjort gennemførelsen af en konkret OML-beregning, der fastlægger koncentrationen af lugt i omgivelserne omkring Sønderskovvej 2, Tranekær. Notat fra SWECO indeholder forudsætninger og resultater af den gennemførte beregning, og vedlægges denne godkendelse som bilag 5.

I det efterfølgende gennemfører Svendborg Kommune en vurdering af beregningsforudsætningerne og den konkrete OML-beregning.

Afkast

Placering

Alle afkast i den nye og eksisterende stald skal være placeret, som vist i bilag 5, og der stilles vilkår herom.

Antal, højde og diameter

Følgende data for ventilationsanlæggets afkast indgår i OML-beregningerne. Dataene er en del af grundlaget for den lugtbelastning, der opleves i omgivelserne, og der stilles derfor vilkår i henhold til disse data.

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m) ^{***}	Ydre diameter (m) ^{***}
Eksisterende stald	Smågrise, Drænet gulv og spalter*	20	1-20	7,0	0,55	0,65
Ny stald	Slagtesvin	37	21-47	8,5	1,085	1,191
	Delvist spaltegulv**		48-57	8,5	0,915	1,02

* 50/50% drænet gulv og spalter gulv. 25/49% fast gulv^{***} Diameter er angivet i top af afkastene.

Røggashastighed

En af forudsætningerne for om husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes er, at det i alle afkast er muligt at opnå den røggashastighed, der indgår i beregningerne. Røggashastigheden er afhængig af den indre diameter på afkastene og volumenmængden i afkastet.

Det tidligere Danmarks Miljøundersøger (DMU) har oplyst, at i IT-ansøgningssystemets beregninger er det forudsat, at lugtemissionen er proportionel med luftmængden i afkastene. Det vil sige, at hvis behovet for ventilation er lavt (- f.eks. ved lave temperaturer) vil lugtemissionen fra stalden tilsvarende være lav, og den lugtkoncentration, der efterfølgende opleves i omgivelserne, vil dermed også være lavere end det, der f.eks. opleves, når der er et stort ventilationsbehov. Husdyrbruglovens genekriterier vil i disse situationer med stor sandsynlighed også være overholdt uanset, at der ikke opnås maksimal røggashastighed. Det skal dog sikres, at den maksimale røggashastighed kan opnås i de perioder, hvor ventilationsbehovet er størst.

I bilag 7 og 7a redegøres der for, om den gennemførte OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold. I den sammenhæng er det væsentligt, at anlæggets ventilationskapacitet er sammenlignelig med en vejledende ventilationskapacitet eller ligger indenfor en 5% og 95%-fraktil for ventilationskapacitet²⁵. Er dette ikke tilfældet vil de anvendte standardlugtemissioner ikke være retvisende, og beregningsresultatet vil derfor ikke kunne opnås i praksis.

Det fremgår af bilag 7 og 7a, at i den nye stald er den anvendte maksimale ventilationskapacitet ca. 14% mindre og i den eksisterende stald ca. 8% mindre end den vejledende maksimale ventilationskapacitet. Ventilationskapaciteten i henholdsvis den eksisterende og den nye stald ligger indenfor 5% og 95%-fraktilen – og beregningsresultatet er dermed retvisende. Det konkluderes dermed også, at ventilationskapaciteten ikke anvendes som virkemiddel i OML-beregningen.

De to ovenfor beskrevne situationer indebærer, at der på den ene side skal sikres, at der kan opnås en maksimal røggashastighed i de perioder, hvor der er størst behov for ventilation, og på den anden side må røggashastigheden - og indirekte ventilationskapaciteten - ikke være større end, at standardlugtemissionerne fortsat kan anvendes.

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående kan imødekommes ved at fastsætte vilkår, om en maksimal ventilationskapacitet og indre diameter. Den ydre diameter har betydning for røgfanens nedsug, og der fastsættes derfor også vilkår herom.

Miljøkryds

Der er i alle afkast på både eksisterende og nye stalde indsat et miljøkryds. Miljøkrydset er anvendt, som virkemiddel til at sikre, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes.

Miljøkryds er ikke optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over godkendte virkemidler. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har dog i afgørelsen NMK-132-00750 og NMK-132-00756 udtalt følgende:

”Det er Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at det på baggrund af Højesteretsdommen U2003.573H, samt Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser NMK-132-00132 og NMK-132-00705 kan lægges til grund, at effekten af miljøkryds implementeres i OML-beregningen ved at reducere afkastenes diameter, så afkasthastigheden øges med 40%”

Det er dermed Svendborg Kommunes vurdering, at klagenævnet anerkender brugen af miljøkryds som virkemiddel til at reducere lugtbelastningen, og samtidig anviser en metode til, hvordan effekten af miljøkrydset skal indgå i OML-beregningen.

Ansøger har gennemført beregninger for reduktion af den indre afkast-diameter for alle afkast.

For alle afkast i OML-beregningen anvendes følgende indre korrigerede diameter:

Eksisterende stald (afkast 1-20) = 0,46m

Ny Stald (afkast 21-47) = 0,92m

Ny stald (afkast 48-57) = 0,77m

²⁵ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

Svendborg Kommune vurderer, at de gennemførte beregninger er korrekte, og at effekten af miljøkryds kan indgå i OML-beregningen, og anvendes til opfyldelse af husdyrbruglovens lugtkriterier. Der fastsættes vilkår om, at alle afkast skal indrettes med miljøkryds.

Århus Universitet har på forespørgsel fra Svendborg Kommune oplyst, at der kan være tvivl om miljøkrydssets effekt, hvis miljøkryds og ventilator placeres langt fra hinanden (f.eks. flere meter). Begrundelsen er, at det lange rør vil dæmpe rotationen af afkastluften, hvorved luftstrømmen er laminar og udvider sig sammen med konus og dermed vil have samme bredde. Svendborg Kommune har bedt Miljøstyrelsen om at redegøre for denne problematik – men har ikke på godkendelsestidspunktet modtaget svar herom.

Ansøger har oplyst, at miljøkryds er støbt og udviklet til montage i forlængelse af motoren i afkastet. Svendborg Kommune forstår denne oplysning sådan, at i det konkrete staldanlæg placeres ventilator (motor) og miljøkryds tæt sammen – og det vurderes derfor umiddelbart, at effekten af miljøkryds kan accepteres. Svendborg Kommune fastsætter vilkår om, at ventilator (motor) og miljøkryds skal placeres i forlængelse af hinanden. Vilkåret kan bortfalde, hvis Miljøstyrelsen eller retspraksis sidenhen skulle vise, at placeringen af miljøkrydset er uden betydning.

Lugtemission

Emissionen er fastlagt med udgangspunkt i produktionsareal, samt dyretype/flexgruppe. I den nye stald anvendes dyretype Slagtesvin, og i den eksisterende stald dyretype smågrise. For den eksisterende stald er anvendt emissionsfaktoren 21OU/m² svarende til smågrise på drænet gulv med spalter. I den nye stald er anvendt emissionsfaktoren 29 OU/m² svarende til slagtesvin, delvist spaltegulv 25-49% fast gulv. De anvendte emissionsfaktorer er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt B²⁶.

Lugtemissionen fra den eksisterende stald er i ansøgningssystemet beregnet til 34.251 OU/s fordelt på 20 afkast svarende til en emission på 1.713OU/s pr. afkast. Dette er i overensstemmelse med de data, der er anvendt i OML-beregningen.

Ansøger har redegjort for, at der i den nye stald anvendes forsurening med Smellfighter i den nye stald, og at der dermed opnås en lugtreducerende effekt på 51%. Derudover vil 20% af luften sendes gennem de 10 afkast, der er omfattet af luftrenser (bioflex) og de resterende 80% luften ledes til staldanlæggets 27 øvrige afkast. Der er ikke indregnet lugtreducerende effekt af luftrenser.

Lugtemissionen fra den nye stald er i ansøgningssystemet beregnet til 65.039 OU/s (– effekt af Smellfighter er indregnet). Med udgangspunkt i oplysningerne om fordelingen af luft, vil emissionen fra de 10 afkast i luftrenseren svare til 1.300 OU/s pr. afkast og i de resterende 27 afkast vil emissionen svare til 1.927OU/s pr. afkast. Dette er i overensstemmelse med de data, der er anvendt i OML-beregningen.

Svendborg Kommune vurderer, at den anvendte lugtemissioner er korrekte, og der stilles vilkår om tilladt produktionsareal og dyretype, samt vilkår til drift af Smellfighter i den nye stald. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at fordelingen af lugtemissionen i afkastene på den nye stald har betydning for, hvordan lugten spredes i omgivelserne, og der fastsættes derfor vilkår om, at 20% af luften skal sendes gennem de 10 afkast, der er omfattet af luftrenser.

²⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 443 af 26. april 2023.

Temperatur

Ansøger har oplyst, at staldanlæg ventileres og dimensioneres efter en udetemperatur på 20°C, og en overtemperatur på +4 grader i stalden. Det oplyses, at ved almindelig belægning i svinestaldene vil det ikke være muligt at sende afkastluft ud, der er nedkølet til 20 grader, og at det derfor vil være mest korrekt at anvende 24 grader i afkastluften fra staldene.

Svendborg Kommune kan konstatere, at ved fastlæggelse af de anvendte emissionsfaktorer²⁷ er målingerne gennemført ved en udetemperatur på 20 grader for at sikre en maksimal ventilationsydelse. Det fremgår desuden, at ventilationsanlæg, normalt vil køre med maksimal ventilationsydelse, når udetemperaturen er over 15-18 grader²⁸.

En højere temperatur i afkastluften vil øge det termiske løft, og vil dermed påvirke spredningen. Det betyder, at lugtkoncentrationen kan reduceres ved beregningspunkter tæt på kilden, mens koncentrationen kan forøges ved beregningspunkter, der ligger længere væk.

Svendborg Kommune kan konstatere, at OML-beregninger for husdyrbrug normalt gennemføres med en gennemsnitlig temperatur på 20 grader i afkastluften.

For at sikre, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes i situationer, hvor der ikke er et øget termisk løft – har Svendborg Kommune bedt ansøger om at gennemføre en OML-beregning, hvor temperaturen i afkastluften fastsættes til 20 grader. Begge beregninger fremgår af resultatet – og viser, at lugtbelastningen øges i de fleste af de kritiske beregningspunkter, når temperaturen reduceres til 20 grader. Det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at beregningen ved 20 grader skal indgå i den samlede vurdering af, om husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes.

Beregningskorrektio

Ruhedslængde

Jo lavere ruhedsfaktor, der anvendes jo mindre opblanding må der forventes, og dermed vil den laveste ruhedsfaktor svare til den lugtmæssigt værste situation. Svendborg Kommune vurderer desuden, at OML-beregningen skal gennemføres med en ruhedsfaktor, der er beregnet med udgangspunkt i de kritiske boliger, som ansøger har angivet.

Ansøger har i OML-beregningen anvendt en ruhedsfaktor på 0,052m

Ruhedsfaktoren er fastlagt ud fra området mellem anlæg og nærmeste kritiske naboer (Bøstrup Strandvej nr. 17, 19, 21, 22, 26). Ansøger har vurderet, at dette område svarer til ca. 17 ha, hvoraf *landbrug med læhegn* vurderes at udgøre ca. 5% og de øvrige 95% karakteriseres som område med *ringe vegetation*. Beregningsmæssigt svarer det til en vægtet ruhedsfaktor på 0,0518 for dette område. Ansøger har oplyst, at arealer udenfor dette område er præget af *landbrug med læhegn* og *blandet natur med middel bevoksning*. Ruhedsfaktoren for disse typer af områder er henholdsvis 0,1 og 0,3.

Svendborg Kommune vurderer, at beregningen af ruhedsfaktoren i forhold til de mest kritiske naboer er gennemført korrekt, og at OML-beregningen er gennemført med den korrekte ruhedsfaktor.

²⁷ https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

²⁸ https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

Terræn

Den konkrete OML-beregning er korrigeret for variation i terræn, og største hældning er angivet til 12 grader.

Svendborg Kommune kan konstatere, at Bøstrup Strandvej 26 og 21 er placeret i kote 15-16 og det nye staldanlæg placeres i kote 12-13. Den eksisterende stald ligger i kote 14. Det vil sige, at disse boliger, som udgangspunkt ligger højere end "skorstensfoden" for afkast, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at det er korrekt, at der skal anvendes terrænkorrektion i den gennemførte OML-beregning.

Bygningskorrektio

Påvirkningen fra bygninger skal medtages, hvis en række parametre er opfyldt²⁹. Der er i den konkrete OML-beregning anvendt bygningskorrektio for afkastene 19, 20, 31-34 samt 43 og 45.

Vurdering i forhold til $2 \cdot H_B$

Eksisterende stald - fodersiloer:

Det fremgår af notat fra SWECO, at fodersiloerne har en bygningshøjde på 12m, hvilket svarer til 24m for den dobbelte bygningshøjde ($2H_B$). Indenfor denne afstand er afkast nr. 19 og 20 placeret.

Svendborg Kommune skal bemærke, at fodersiloens højde er større end bredden (ca. 11m) – og at der dermed umiddelbart er tale om en smal bygning. Imidlertid ligger de to siloer tæt sammen, og det er derfor Svendborg Kommunes vurdering, at det vil være mere retvisende at betragte de to siloer, som en samlet bygning med en bredde på ca. 24m – og dermed er det korrekt ikke at korrigere den bygningsmæssige højde.

Eksisterende stald - stuehus

Den bygningsmæssige højde H_B for stuehuset er 9m, hvilket svarer til 18 m for den dobbelte bygningshøjde. Afstanden til de nærmeste afkast (7-10) er 25m. Stuehuset ligger dermed i større afstand end den dobbelte bygningshøjde, og der skal derfor ikke foretages bygningskorrektio for stuehuset.

Eksisterende stald – ny stald

Den bygningsmæssige højde H_B for den nye stald er oplyst til 8m, og den dobbelte bygningshøjde svarer dermed til 16m. Afstanden mellem den nye staldbygning og de nærmeste afkast på den eksisterende stald er 19m. Dermed ligger ingen afkast på den eksisterende stald indenfor 16m, og den nye staldbygning giver derfor ikke anledning til, at der skal foretages bygningskorrektio for afkast på den eksisterende stald.

Ny stald – foderlade

Det fremgår af notat fra SWECO, at foderladen har en bygningshøjde på 12,5m og den dobbelte bygningshøjde er dermed 25m. Indenfor denne afstand er det oplyst, at afkastene 31-34 samt 43 og 45 er placeret. Afstanden til de øvrige afkast er større end 25m, og skal derfor ikke bygningskorrigeres.

²⁹ Den nærmeste del af bygningen er nærmere end $2H_B$, og Bygningen (H_B) er højere end $1/3$ af skorstenshøjden (regnet fra jorden), og bygningen har set fra afkastet en vinkeludstrækning på mere end 5 grader. Alle tre parametre skal være opfyldt for at bygningen skal indgå i beregningerne.

Ny stald – eksisterende stald

Den bygningsmæssige højde H_B for den eksisterende stald er oplyst til 9m, og den dobbelte bygningshøjde svarer dermed til 18m. Afstanden mellem den eksisterende staldbygning og de nærmeste afkast på den nye stald er 18m. Dermed ligger ingen afkast på den nye stald indenfor 18m, og den eksisterende staldbygning giver derfor ikke anledning til, at der skal foretages bygningskorrektur for afkast på den nye stald.

Vurdering i forhold til afkasthøjder

Afkasthøjden på henholdsvis den eksisterende stald og den nye stald er oplyst til 7m og 8,5m – betragtes kun 1/3 af afkasthøjden vil denne variere mellem ca. 2,33m og 2,83m, hvilket betyder, at bygningshøjden H_b på fodersilo og foderlade er større end 1/3 af skorstenshøjden.

Vurdering i forhold til vinkeludstrækning.

Vinkeludstrækningen set fra afkast 19 og 20 i forhold til fodersiloerne er større end 5 grader. I forhold til foderladen er vinkeludstrækningen større end 5 grader for afkastene 31-34 samt 43 og 45.

Da alle tre kriterier dermed er opfyldt, skal der indregnes bygningskorrektur for disse afkast.

Vurdering af bygningskorrektur – generel/retningsafhængig

Der kan efterfølgende være tale om både en generel bygningseffekt og en retningsafhængig bygningseffekt. Bygningseffekten er generel, hvis bygningen er opført i tilslutning til kilden eller så tæt på kilden, at vinklen – set fra kilden er større end 90 grader.

Det fremgår af notat fra SWECO, at der er indregnet retningsafhængig effekt for alle afkast, der skal bygningskorrigeres. Det er samtidig oplyst, at der er foretaget en generel bygningskorrektur for afkast nr. 34, idet vinkeludstrækningen – set fra afkastet – er større end 90 grader.

Svendborg Kommune vurderer, at der er foretaget en korrekt korrektur for bygninger i den gennemførte OML-beregning.

Meteorologiske data

Ansøger har oplyst, at der i beregningerne er anvendt OML-multikildemodell, version 7,0 med 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan der derfor anvendes en skarp tolkning af resultaterne, hvilket betyder, at resultaterne aflæses specifikt i den retning og afstand, hvor de omkringliggende boliger og områder er placeret. Dette er samtidig i overensstemmelse med klagenævnets praksis jf.

”Miljø- og Fødevareklagenævnet finder endvidere, at lugtberegningerne skal gennemføres ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Aalborg), og at der bør anvendes en ”skarp tolkning”. Nævnet bemærker, at disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata (Kastrup 1976), og det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte, jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.”
(eksemplet er fra NMK-10-01240 9. maj 2018)

Kumulation

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt B, skal der i beregningen af lugt inddrages kumulation, hvis der inden for 100 m fra enkeltboliger findes andre husdyrbrug med en ammoniakemission større end 750 kg N/år. For en bolig i samlet bebyggelse, områder i landzone, der er udlagt til boligformål mv. jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §6 samt byzone/sommerhusområder skal der tilsvarende indregnes kumulation, hvis der indenfor 300m fra de pågældende områder/boliger findes andre husdyrbrug med en ammoniakemission større end 750 kg N/ha.

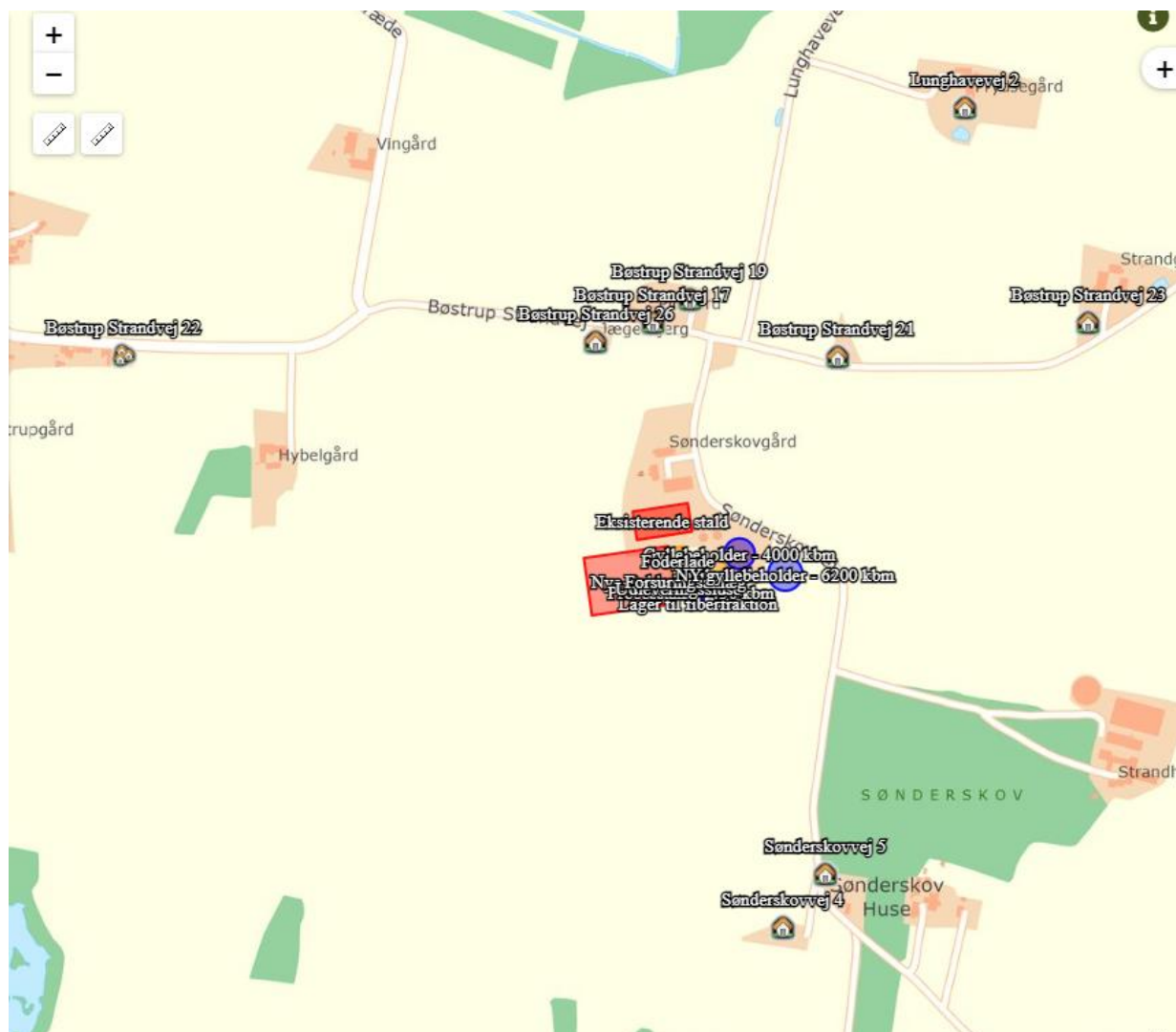
Det fremgår af ansøgningssystemet, at der ikke er andre husdyrbrug indenfor de nævnte afstande, og der er derfor ikke foretaget korrektion for kumulation.

Svendborg Kommune er enig i denne vurdering, idet nærmeste husdyrbrug med en ammoniakemission større end 750 kg N/år er placeret på Sønderskovvej 3, Tranekær. Ingen af de omkringliggende nærmeste boliger, der indgår i OML-beregningen har både husdyrbruget på Sønderskovvej 2 og 3 placeret indenfor 300m eksempelvis er afstanden mellem Sønderskovvej 5 og Sønderskovvej 3 mindst 350m.

I forhold til nærmeste byzone ved Lejbølle ligger nærmeste husdyrbrug på Emmerbøllevej 6 ca. 225m fra denne byzone. Afstanden til husdyrbruget på Sønderskovvej 2 er dog større end 1000m, og derfor skal der heller ikke indregnes kumulation i forhold til dette område.

Beregningspunkter

Der er i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk gennemført en lugtberegning til nedenstående enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.



Ansøgningssystemets beregninger har vist, at husdyrlovens lugtkriterier ikke kan overholdes ved Bøstrup Strandvej 17, 19, 22 og 26. Samme beregning viser, at lugtkriterierne er overholdt

ved Bøstrup Strandvej 21 og 23, Sønderskovvej 4 og 5, Lunghavevej 2 samt Dageløkke sommerhusområde.

Resultatet af OML-beregningen fremgår grafisk i ansøgers miljøkonsekvensrapport, og i OML-beregningens outputfil se bilag 5, *notat fra SWECO*. Specifikt fremgår resultatet for enkeltboligerne på Bøstrup Strandvej 17, 19, 21, 26 samt Sønderskovvej 5 og nærmeste samlede bebyggelse på Bøstrup Strandvej 22, samt nærmeste byzoneområde ved Lejbølle.

Alle kritiske beregningspunkter, hvor ansøgningssystemets beregninger har vist, at husdyrlovens lugtkriterier ikke kan overholdes, fremgår dermed af den konkrete OML-beregning. De øvrige udvalgte beregningspunkter svarer til de nærmeste boliger/områder, der er placeret i andre retninger end de kritisk placerede boliger.

Den konkrete OML-beregning erstatter fuldt ud ansøgningssystemets lugtberegning. Svendborg Kommune vurderer, at hvis det kan dokumenteres, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes i de nærmeste beregningspunkter, vil lugtkriterierne med stor sandsynlighed også kunne overholdes i punkter, der ligger længere væk.

Samlet accepterer Svendborg Kommune de valgte beregningspunkter.

OML-beregningens koordinatsystem og nulpunkt er placeret ved det nye staldanlægs midte – og mellem placeringen af den nordligste række afkast – se bilag 5, *figur 1 i notat fra SWECO*.

Fra dette nulpunkt er lugtbelastningen beregnet i afstande mellem 280m til 1143m, og i nedenstående retninger jf. bilag 5, *tabel 3 i Notat fra Sweco*:

Kategori	Vejledende lovkraft	Adresse	Afstand	Retning
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 26	280 m	340-350 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 17	303 m	0-10 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 19	330 m	0-20 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 21	335 m	40-50 grader
Enkelt bolig	15 OU/m ³	Sønderskovvej 5	414 m	140-160 grader
Samlet bebyggelse	7 OU/m ³	Bøstrup Strandvej 22	665 m	280-300 grader
Byzone	5 OU/m ³	Lejbølle By, Bøstrup	1.143 m	240-250 grader

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de valgte koncentriske cirkler samt retninger er retvisende for afstanden til de omkringliggende kritiske punkter (boliger og områder).

Receptor højden er 1,5m, hvilket er korrekt fastsat.

Opsummering og vurdering af samlet resultat

Ud fra de største månedlige 99%-fraktiler fås følgende resultat jf. tabel 7 fra bilag 5, *Notat fra SWECO*:

Resultat af lugtberegning					
Kategori	Adresse	Afstand (m)	Vejledende lovkraft	Lugtbidrag 24°C	Lugtbidrag 20°C
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 26	280	15 OU/m ³	14-17 OU/m ³	15-18 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 17	303	15 OU/m ³	13-14 OU/m ³	14-15 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 19	330	15 OU/m ³	12-13 OU/m ³	13-14 OU/m ³
Enkelt bolig	Bøstrup Strandvej 21	335	15 OU/m ³	14 OU/m ³	12-14 OU/m ³
Enkelt bolig	Sønderskovvej 5	414	15 OU/m ³	8 OU/m ³	8-9 OU/m ³
Samlet bebyggelse	Bøstrup Strandvej 22	665	7 OU/m ³	6 OU/m ³	6-7 OU/m ³
Byzone	Lejbølle by	1.143	5 OU/m ³	4 OU/m ³	4 OU/m ³

Det fremgår umiddelbart af ovenstående tabel, at lugtbelastningen ved Bøstrup Strandvej 26 i intervallet for lugtbelastningen indeholder værdier, der er større end husdyrbruglovens lugtkriterie på 15 OU/m³. Ansøger har redegjort for, at boligen mest præcist ligger i retning 350 grader – og i denne retning er lugtbelastningen henholdsvis 14OU/m³ ved 24 grader og 15OU/m³ ved 20 grader.

Svendborg Kommune vurderer, at Bøstrup Strandvej 26 er placeret i retningen 345-350grader, og er dermed enig i, at beregningsresultatet i retningen 350 grader er mest retvisende for lugtbelastningen.

Samlet konkluderes det, at husdyrbruglovens lugtkriterier er overholdt ved alle omkringliggende boliger og områder.

Det skal sluttelig undersøges, om resultatet af den gennemførte konkrete OML-beregning giver anledning til en kortere geneafstand end ansøgningssystemets beregning med FMK-modellen. Følgende fremgår af Miljøstyrelsens vejledning og retspraksis.

Hvis det er Miljøstyrelsens lugtmodel, der viser den længste geneafstand, kan ansøger således foretage en konkret OML-beregning. Geneafstanden kan dog som udgangspunkt ikke i en sådan sag blive kortere end den geneafstand, der er beregnet efter FMK-modellen. Dette skyldes, som beskrevet ovenfor, at FMK-modellens afskæringskriterie er videreført i lovgivningen af hensyn til ikke at stille naboer ringere, end de var før ændringen i husdyrbrugloven i 2007. Se også NMK-132-00783, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet præciserer:

”Det er således Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at FMK-modellen fastsætter beskyttelsesniveauet i tilfælde, hvor en konkret OML-beregning viser en kortere geneafstand end beregnet efter FMK-modellen, *medmindre* der er meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis. I sidstnævnte tilfælde, kan en konkret OML-beregning også erstatte FMK-modellen.”

30

I den efterfølgende tabel angives ansøgningssystemets beregnede geneafstand efter FMK-modellen. Det fremgår her, at husdyrbruglovens genekriterier kan overholdes i alle beregningspunkter, når FMK-modellen anvendes. Det vil sige, at selvom den konkrete OML-beregnings geneafstand er kortere end FMK-modellens, er det dokumenteret, at husdyrbruglovens genekriterier kan overholdes. Det er i denne situation ikke nødvendigt at redegøre for, om der er markant afvigende ventilationsforhold, idet FMK-modellen uden videre kan indtræde i stedet for den konkrete OML-beregning. Metoden til vurdering af ovenstående er ændret i forhold til det udkast til afgørelse, der har været i høring – idet den nu anvendte metode er mere simpel og direkte anvender de oplysninger, der er tilgængelige i ansøgningssystemet.

³⁰ [13. Generelle principper for godkendelser og tilladelser \(mst.dk\)](#)

Bolig	Vægtet gennemsnitsafstand FMK (m)	Beregnet geneafstand FMK (m)
Bøstrup Strandvej 17	277	226
Bøstrup Strandvej 19	308	226
Bøstrup Strandvej 21	328	226
Bøstrup Strandvej 22	653	401
Bøstrup Strandvej 23	590	226
Bøstrup Strandvej 26	260	226
Lunghavevej 2	648	226
Sønderskovevej 4	463	226
Sønderskovvej 5	430	226
Dageløkke Sommerhusområde	3193	714
Byzone, Lejbølle	1190	714

Med baggrund i dette vurderer Svendborg Kommune, at den gennemførte OML-beregning kan anvendes, og at de valgte teknologier Smellfighter, miljøkryds, afksthøjder mv. sikrer, at husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes.

Bilag 7. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis

Natur- og Miljøklagenævnet har i juni 2017 truffet afgørelse³¹ om miljøgodkendelse af et husdyrbrug i Svendborg Kommune, hvor opfyldelse af husdyrbruglovens lugtkriterier er baseret på en konkret OML-beregning.

Det fremgår af klagenævnets afgørelse, at "*kommunen skal vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis*". I relation hertil redegør klagenævnet for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner – som anvendes som kildestyrke i den gennemførte OML-beregning – kun er repræsentative for de forhold, hvorunder de er udtaget. Der redegøres for, at lugtemissionen er fastlagt som produktet af ventilationsydelse og lugtkoncentration, og at lugtkoncentrationen er afhængig af ventilationsydelsen, og derfor vil ændre sig sammen med ændringer i ventilationsydelsen. Der redegøres yderligere for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for svinebrug stammer fra en empirisk undersøgelse fra 2006, hvor målingerne er foretaget ved en udetemperatur på 20 grader³².

Klagenævnet har efterfølgende gennemført en sammenligning af den faktiske ventilationsydelse pr. stiplads og en vejledende maksimal ventilationsydelse³³. I de tilfælde, hvor der ikke er rimelig overensstemmelse mellem den faktiske og vejledende ventilationsydelse, er det undersøgt, hvorvidt den faktiske ventilationsydelse er større end 95%-fraktilen for ventilationsydelsen i undersøgelsen fra 2006. Ifølge klagenævnet og den nævnte undersøgelse angiver 5% og 95% fraktilerne det interval, hvor 90% af målingerne ligger, og intervallet anses for repræsentativt for målingerne (standardlugtemissionerne). Hvis den faktiske ventilationsydelse ligger udenfor de nævnte fraktiler har klagenævnet konkluderet, at de anvendte standardlugtemissioner ikke er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser, og at der derfor er usikkerhed om, hvorvidt den konkrete OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

I den konkrete OML-beregning for denne ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Sønderskovvej 2 har ansøger anvendt Miljøstyrelsens standardlugtemissioner, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der skal gennemføres en vurdering af, om disse emissioner er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser.

Den efterfølgende tabel angiver på baggrund af ansøgers oplysninger den maksimale anvendte ventilationsydelse³⁴/stiplads for alle staldafsnit sammenlignet med den vejledende maksimale ventilationsydelse. Ved afvigelser mellem anvendt og vejledende ventilationsydelse skal det vurderes, om de anvendte maksimale ventilationsydelser/stiplads, ligger indenfor intervallet for 5%- og 95%-fraktilerne af de målinger, der ligger til grund for standardlugtemissionerne. I

³¹ NMK-132-00750. Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune

³² Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

³³ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

³⁴ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/ansoegning-og-anmeldelse/oml-beregninger-efter-1-august-2017/>

vedlagte bilag 7a fremgår datagrundlaget for 5%- og 95%-fraktiler. Fraktilerne er tilsvarende indsat i den efterfølgende tabel.

Det skal bemærkes, at ansøger har oplyst, at i vurderingen af de anvendte og vejledende ventilationskapaciteter, skal der tages udgangspunkt i data for holddrift, vægtinterval 30-120kg. Ansøger har oplyst, at der er tale om holddrift indenfor sektionen, og at ventilation dimensioneres i overensstemmelse hermed.

Antallet af stipladser er bestemt ud fra det oplyste produktionsareal, og de gældende dyrevelfærdsmæssige krav til de to dyretyper jf. <https://husdyrvejledning.mst.dk/media/191263/tilsyn-med-gennemsnitlig-husdyrproduktion-inden-for-dyrevelfaerdskravene-rettet.pdf>

Stald	Dyretype og gulvsystem	Anvendt Maksimal Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Vejledende Maksimal Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Afvigelse (%)	5% og 95%-fraktil ³⁵ Ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)
Eksisterende stald	Smågrise, To-Klimastald, delvist spaltegulv*	37 ³⁶	40 ³⁷	8	28/70
Ny stald	Slagtesvin Delvist spaltegulv**	110 ³⁸	125 ³⁹	14	73/140

Der er i begge staldanlæg afvigelser mellem den maksimalt anvendte og vejledende maksimale ventilationskapacitet, svarende til, at de maksimale anvendte ventilationskapaciteter er mindre end de vejledende ventilationskapaciteter. De anvendte maksimale ventilationsydelse/stiplads ligger dog indenfor de angivne 5%-fraktiler og 95%-fraktiler, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at ventilationskapaciteten ikke indgår som virkemiddel i OML-beregningen, og at standardlugtemissionerne i OML-beregningen kan anvendes. OML-beregningen giver derfor et retvisende billede af de faktiske forhold, og det er dermed i praksis muligt at opnå de kortere geneafstande, som OML-beregningen angiver.

³⁵ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES

³⁶ Der er oplyst en samlet ventilationskapacitet for den eksisterende stald på 200.000m³/h jf. tabel 1 i notat fra SWECO. Ud fra et minimumskrav på 0,3m² pr. stiplads for smågrise – kan dette omsættes til et maksimalt antal stipladser på 5.437. Den anvendte – gennemsnitlige ventilationskapacitet pr. stiplads er da 200.000m³/h / 5.437stipladser = 37m³/h/stiplads.

³⁷ Smågrise 7-30 kg

³⁸ Der er oplyst en samlet ventilationskapacitet for den nye stald på 771.760m³/h jf. tabel 1 i notat fra SWECO. Ud fra et minimumskrav på 0,65m² pr. stiplads for slagtesvin – kan dette omsættes til et maksimalt antal stipladser på 7.041. Den anvendte – gennemsnitlige ventilationskapacitet pr. stiplads er da 771.760m³/h / 7.041 stipladser = 110m³/h/stiplads.

³⁹ Slagtesvin 30-120 kg, hold drift

Bilag 7a. Lugt – Vurdering af OML-beregning i praksis, tabelværdier

Vejledende ventilationsydelse⁴⁰:

Tabel 1. Krav til ventilationsydelsen

Staldtype		Vægtinterval kg	Min. Ventilation m ³ /time pr. stiplads	Max. ventilation m ³ /time pr. stiplads
Smågrise	Holddrift	7 - 20	3	25
	Holddrift	7 - 30	3	40
Ungsvin	Kontinuerlig	30 - 50	8	40
	Holddrift	30 - 50	6	50
Slagtesvin	Kontinuerlig	30 - 95	15	75
	Holddrift	30 - 95	8	100
	Kontinuerlig	30 - 120	15	100
	Holddrift	30 - 120	8	125
Søer	Drægtige	-	15	100
	Diegivende + 10 grise á 5 kg kontinuerlig	-	30	250
	Diegivende 5 ugers fravænnning holddrift			400

⁴⁰ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

Bilag 8. Støj

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation Stald 1	86 ⁴¹	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ⁴²
2	Ventilation Stald 2	89 ⁴³	Dataværdi fra støjmåling ved udmunding af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
3	Omrøring i gyllebeholder	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor ved svag acceleration svarende til worst case.
4	Fyldning af lastbil/traktor ved gyllekørsel	103	Der tages udgangspunkt i data for traktor ved svag acceleration svarende til worst case.
6	Indlevering af smågrise	86	Tomgang lastbil Rapport nr. 21- 3.udgave. Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger, DELTA
7	Afhentning af slagtesvin	86	Tomgang lastbil Rapport nr. 21- 3.udgave. Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger, DELTA

Ansøger har i januar 2020 fået udarbejdet en akkrediteret støjmåling, der er afrapporteret i notat fra BP-støjmåling⁴⁴, vedlagt som bilag 9. Der er målt for følgende scenarier:

- drift af 4 blæsere, redler og staldventilation (20% effekt) – driftssituation 1
- drift af 4 blæsere og staldventilation (20% effekt) – driftssituation 2
- Staldventilation – driftssituation 3

Det fremgår af notatet, at redleren er tom for foder, og derfor umiddelbart støjer mere end normalt, og at staldventilationen er skønnet til 20%. Målingen er foretaget i skel ved bredde- og længdegrad 55.038412 – 10.898274. Svendborg Kommune vurderer, at dette svarer til følgende målepunkt:

⁴¹ I alt 20 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5 \text{ dB(A)} + 12,9 \text{ dB(A)} = 85,9 \text{ dB(A)}$

⁴² Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90 dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73,5 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

⁴³ I alt 37 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73,5 \text{ dB(A)} + 15,6 \text{ dB(A)} = 89 \text{ dB(A)}$

⁴⁴ Støjmåling på adressen Sønderskovvej 2. Støj fra Amerikanersiloer. BP Støjmåling dateret d. 6. januar 2020



Resultatet af målingerne er følgende:

Driftssituation	Støjniveau i skel dB(A)	Støjniveau i 200m afstand dB(A)
1	63,7	45,7
2	58,3	40,3
3	39,3	21,3

Usikkerheden på de gennemførte målinger fremgår ikke af notatet. Målingen er desuden ikke gennemført for alle relevante støjkloder i drift.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at målingerne for så vidt angår redler og blæsere kan indgå i beregning og vurdering af den samlede støjbelastning. Svendborg Kommune vurderer, at støjbidraget fra ventilation ikke er retvisende, idet denne kilde kun indgår med 20% effekt – og derfor ikke vil være et udtryk for maksimal belastning. Derfor indgår bidraget fra ventilation som en særskilt støjkilde i den samlede beregning af støj fra husdyrbruget. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at bidraget fra ventilation ikke vil indgå med "dobbelt" effekt, idet støjbidraget fra ventilation i den gennemførte støjmåling helt åbenlyst ikke medfører et bidrag i målepunkterne (- bidraget fra ventilation er mindst 19dB(A) mindre end de to øvrige støjkloder).

Svendborg Kommune har omregnet støjniveauet i skel til en samlet kildestyrke for blæsere og redler svarende til 101dB(A)⁴⁵ – og for redler/kopelevator alene er bidraget beregnet til 99,7dB(A)⁴⁶

⁴⁵ $L_w = 63,7\text{dB(A)} + 10\log(2 \times \pi \times 30^2) = 101\text{dB(A)}$, hvor 30 svarer til måleafstanden i meter fra målepunkt i skel til et centralt beregningspunkt mellem de 4 siloer.

⁴⁶ $L_w = 62,2\text{dB(A)} + 10\log(2 \times \pi \times 30^2) = 99,7\text{dB(A)}$, hvor 30 svarer til måleafstanden i meter fra målepunkt i skel til et centralt beregningspunkt mellem de 4 siloer.

Driftstid

Ansøger har redegjort for driftstider i miljøkonsekvensrapporten og via supplerende oplysninger. De væsentlige støjkloder på husdyrbruget og tilhørende oplyste driftstider fremgår af nedenstående tabel:

Nr.	Støjkilde	Driftstid/døgn	Periode på år	Placering	Bemærkning
1+2	Ventilationsanlæg Stald 1 + 2	24 t	Dagligt	Tagflader	Frekvensstyret, hastighedsreguleret, Multistep sammenkobling Forventes at køre mindre i aften og nattimer grundet lavere udendørstemperatur
3	Omrøring af gylle i forbindelse med udbringning	Maks. 90 minutter i perioden 7-22.	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Området ved lagertankene	Der tages udgangspunkt i worst case betragtning, som indebærer, at omrøring drives af traktor. Aktivitet foregår forud for, at der pumpes gylle fra tank.
4	Påfyldning ved gylleudkørsel	12 minutter pr. time i perioden 7-22	2-3 uger i foråret og 1-2 uger i efteråret.	Området ved lagertankene	Pumpe (SAMSON PG-vogn) drives af traktor. Der er taget udgangspunkt i worst case svarende til, at der påfyldes en vogn 4 gange i timen af 3 minutters varighed pr. gang.
5	Indlevering af smågrise	30 min i perioden fra 06.00-18.00			Der leveres 2-3 læs pr. uge, hvor hvert læs varer ca. 10 min. Der vil maksimalt være tale om en driftstid på 30 min
6	Udlevering af slagtesvin	60 min i perioden fra 02.00-22.00			Der er angivet 1-2 læs per uge, hvor hvert læs tager 30 min. Der tages udgangspunkt i worst case svarende til, at der leveres 2 læs pr dag indenfor samme referenceperioder.
5	Korntørring, køling + redler/kopelevator	24 t	Korntørring august - oktober Nedkøling m. blæs november – marts Fyldning af kornsiloer med redler/kopelevator 1 gang årligt i høst.		Der tages udgangspunkt i, at blæsere og fyldning af kornsiloer vil foregå samtidigt – indenfor samme referenceperiode.

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkloder beregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer/7 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag, aften og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af de efterfølgende tabeller.

Driftstid 8 timer i dagperioden

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation Stald 1	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation Stald 2	89 dB(A)	100	100	100
K03	Omrøring gyllebeholder	103 dB(A)	19	# 100	
K04	Påfyldning ved gylleudbringning	103 dB(A)	20	20	
K05	indlevering af smågrise	86 dB(A)	6	3	100
K06	udlevering af slagtesvin	86 dB(A)	13	100	100
K07	Korntørreanlæg med 4 blæsere, redler	101 dB(A)	100	100	100

Driftstid 7 timer i dagperioden

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation Stald 1	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation Stald 2	89 dB(A)	100	100	100
K03	Omrøring gyllebeholder	103 dB(A)	21	# 100	
K04	Påfyldning ved gylleudbringning	103 dB(A)	20	20	
K05	indlevering af smågrise	86 dB(A)	7	3	100
K06	udlevering af slagtesvin	86 dB(A)	14	100	100
K07	Korntørreanlæg med 4 blæsere, redler	101 dB(A)	100	100	100

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning mv. Beregningsmodel kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hård eller blødt terræn og refleksion ved kilden.

Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

R1: Bøstrup Strandvej nr. 26:

Opmåling er foretaget 15m fra bolig ved opholdsareal.

Transmissionsvej		Referencepunkt R1				
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	217	Blød	Nej	
K02	Ja	Nej	263	Blød	Nej	
K03	Ja	Ja	326	Blød	Nej	
K04	Ja	Ja	326	Blød	Nej	
K05	Nej					
K06	Nej					
K07	Ja	Ja	245	Blød	Nej	

Ind- og udlevering af dyr er ikke medtaget som væsentlige støjkloder, idet effekten af staldbygningerne vil give en helt åbenlys og markant afskærmning af ramperne. Afskærmningen vurderes at være væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages), og det vil derfor ikke være relevant, at inddrage disse to støjkloder.

R3: Bøstrup Strandvej nr. 21.

Opmåling er foretaget 7 m fra bolig – svarende til matrikelskel.

Transmissionsvej		Referencepunkt R3				
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden	
K01	Ja	Nej	270	Blød	Nej	
K02	Ja	Nej	335	Blød	Nej	
K03	Ja	Nej	245	Blød	Nej	
K04	Ja	Nej	245	Blød	Nej	
K05	Nej					
K06	Nej					
K07	Ja	Nej	245	Blød	Nej	

Ind- og udlevering af dyr er ikke medtaget som væsentlige støjkloder, idet effekten af staldbygningerne vil give en helt åbenlys og markant afskærmning af ramperne. Afskærmningen vurderes at være væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages), og det vil derfor ikke være relevant, at inddrage disse to støjkloder.

R4: Sønderkovvej 5

Opmåling er foretaget ved bolig.

Transmissionsvej		Referencepunkt R4			
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	458	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	415	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	355	Blød	Nej
K04	Ja	Nej	355	Blød	Nej
K05	Nej				
K06	Ja	Nej	340	Blød	Nej
K07	Ja	Nej	430	Blød	Nej

Indlevering af dyr er ikke medtaget som en væsentlig støjkilde, idet effekten af den nye stald vil give en helt åbenlys og markant afskærmning af indleveringsrampen. Afskærmningen vurderes at være væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages), og det vil derfor ikke være relevant, at inddrage denne støjkilde.

R5: Bøstrup Strandvej nr. 24

Opmåling er foretaget 15m fra bolig ved opholdsareal.

Transmissionsvej		Referencepunkt R5			
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekerende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	440	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	436	Blød	Nej
K03	Nej				
K04	Nej				
K05	Ja	Nej	450	Blød	Nej
K06	Nej				
K07	Nej				

Støjkilder, der er placeret mere end 500m fra beregningspunkt vil på grund af afstanden med stor sandsynlighed ikke medføre et væsentligt støjbidrag i beregningspunktet. Derfor indgår støjkilder ved gyllebeholder samt udlevering af slagtesvin ikke i beregningen. Støjbidraget fra blæsere og redler indgår heller ikke i beregningen, dels pga. afstand (- ca. 500m), og dels fordi det vurderes, at den eksisterende staldbygning vil medføre en støjafskærmning, der er væsentlig større end 10dB(A) (- den effekt, der lægges ind i beregningsprogrammet, når afskærmning inddrages).

Resultat

Resultatet af den gennemførte beregning fremgår af det efterfølgende:

R1:Bøstrup Strandvej nr. 26:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	28	28	28
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	30	30	30
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		25	32	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		25	25	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korn tørreanlæg med 4 bles	101	Ja	100	100	100	32	32	32
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	37	35

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden om lørdagen, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

R3: Bøstrup Strandvej nr. 21

Resultat for referenceperioden 8 timer i dagperioden:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	28	28	28
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		37	44	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		37	37	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korttørreanlæg med 4 blæs	101	Ja	100	100	100	42	42	42
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							44	47	42

Resultat for referenceperioden 7 timer i dagperioden, lørdag:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	28	28	28
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	21	100		37	44	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		37	37	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	7		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	14	100	100			
K07	Korttørreanlæg med 4 blæs	101	Ja	100	100	100	42	42	42
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							45	47	42

R4: Sønderskovvej 5

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	22	22	22
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	26	26	26
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		34	41	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		34	34	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	6		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Ja	13	100	100	16	24	24
K07	Korttørreanlæg med 4 blæs	101	Ja	100	100	100	37	37	37
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							40	43	38

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden lørdage, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Bøstrup Strandvej nr. 24

Beregningsresultat									
Referencepunkt R5									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	22	22	22
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	25	25	25
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Nej	19	100				
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Nej	20	20				
K05	indlevering af smågrise	86	Ja	6		100	10		22
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	13	100	100			
K07	Korttørreanlæg med 4 blæs	101	Nej	100	100	100			
K08									
K09									
K10									
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							27	27	28

Resultat er det samme ved midlingstid på 7 timer i dagperioden lørdag, og i referenceperioderne med støjgrænsen 45 dB(A).

Forudsætninger og resultat for beregninger med støjdæmpende foranstaltninger

Den gennemførte støjberegning viser, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes i beregningspunkterne Bøstrup Strandvej 21 og Sønderskovvej 5.

Ansøger har oplyst, at i den gennemførte støjmåling fra 2020 er én blæser monteret med blæserhus. De resterende tre blæsere vil også blive etableret med blæserhus, og der er fremsendt dokumentation for den reducerede kildestyrke (leverandørdata). Det er oplyst, at der anvendes et SUKUP blæserhus til en 30kW blæser (- som svarer til ejendommens blæsere). Det fremgår at udgangsdata for en 30 kW blæser er 98dB(A) på motorside og 105 dB(A) på sugesiden – med blæserhus reduceres kildestyrken til henholdsvis 63dB(A) (motor) og 73 dB(A) (sug). Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derfor kan anvendes en kildestyrke for hver blæser på 73 dB(A) i én meters afstand – for 4 blæsere vil den samlede kildestyrke være 79 dB(A).

Det er efterfølgende nødvendigt at lægge driften af redler/kopelevator ind som en selvstændig kilde. Med udgangspunkt i den gennemførte støjmåling fra 2020 er det beregnet, at kildestyrken for redler/kopelevator i én meters afstand er 99,7 dB(A) (- i den efterfølgende beregning er denne kildestyrke rundet op til 100dB(A)). Med udgangspunkt i dette tiltag og at kopelevator/redler ikke er i drift i natperioden fremgår det af beregningerne, at støjgrænserne i dag og natperioden kan overholdes med stor margin. De anvendte kildedata og resultat fremgår af de efterfølgende tabeller:

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation Stald 1	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation Stald 2	89	Ja	100	100	100	28	28	28
K03	Omrøring gyllebeholder	103	Ja	19	100		37	44	
K04	Påfyldning ved gylleudbring	103	Ja	20	20		37	37	
K05	indlevering af smågrise	86	Nej	7		100			
K06	udlevering af slagtesvin	86	Nej	14	100	100			
K07	Blæsere 4 stk med bulderhu	79	Ja	100	100	100	20	20	20
K08	redler/kopelevator	100	Ja	100			41		

Referenceperiode for lørdag med midlingstid 7 timer i perioden 07.00-14.00 er vist. Resultatet er det samme for midlingstiden 8 timer i hverdagene. Forskellen i forhold til tidligere skyldes, at der ikke tages udgangspunkt i støjmåling fra 2020 for blæsere.

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Bøstrup Strandvej 26	35 (40)	37 (42)	32 (37)
R3	Bøstrup Strandvej 21	44(49)	47 (53)	30 (35)
R4	Sønderskovvej 5	40 (45)	43 (48)	29 (34)
R5	Bøstrup Strandvej 24	27 (32)	27 (32)	28 (33)

Resultat med påmonteret blæserhus på alle 4 blæsere og ingen aktivitet af redler/kopelevator i natperioden.
Resultat for perioden lørdag 14.00-18.00, samt søn- og helligdage er lavere eller lig med resultatet for aftenperioden 18.00-22.00, og derfor vises kun resultatet for aftenperioden.

Det fremgår af ovenstående, at støjgrænsen 45dB(A) fortsat ikke kan overholdes. Det er derfor yderligere undersøgt, om der kan iværksættes tiltag, der kan sikre, at støjgrænserne med stor sandsynlighed kan overholdes.

De efterfølgende to tabeller viser resultatet af forskellige tiltag, der reducerer støjbelastningen yderligere.

	Beregningspunkt Bøstrup Strandvej 21	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
	Resultat med blæserhus	44 (49)	47 (53)	30 (35)
	Resultater med tiltag			
1	Ingen aktivitet af redler/kopelevator i perioden med støjgrænsen 45 dB(A) eller natperioden	44 (49)	45(50)	30 (35)
2	Ingen aktivitet af redler/kopelevator og omrøring af gylle reduceres til 17% ⁴⁷ i referenceperioden med støjgrænsen 45 dB(A).	44 (49)	40 (45)	30 (35)
3	Drift af redler/kopelevator, og ingen omrøring af gylle, påfyldning af gyllevogn indenfor samme referenceperiode med støjgrænsen 45dB(A)	44 (49)	42 (47)	30 (35)

⁴⁷ (reduceret drift på 17% svarende til 10 min. pr. time i aftenperioden, 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00 og 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00).

	Beregningspunkt Sønderskovvej 5	Mandag- fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- helligdag og kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænse	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
	Resultat med blæserhus	40 (45)	43 (48)	29 (34)
	Resultat med tiltag			
1	Ingen aktivitet af redler/kopelevator i perioden med støjgrænsen 45 dB(A) eller natperioden	40 (45)	42 (47)	29 (34)
2	Ingen aktivitet af redler og omrøring af gylle reduceres til 17% i referenceperioden med støjgrænsen 45 dB(A) (reduceret drift på 17% svarende til 10 min. pr. time i aftenperioden, 41 min på lørdage fra kl. 14.00-18.00 og 82 min på søn- og helligdage fra kl. 07.00-18.00).	40 (45)	37 (42)	29 (34)
3	Drift af redler/kopelevator, og ingen omrøring af gylle, påfyldning af gyllevogn indenfor samme referenceperiode med støjgrænsen 45dB(A)	40 (45)	37 (42)	29 (34)

Bilag 9. Notat – støjmåling fra BP Støjmåling, januar 2020

BP STØJMÅLING

Rubenslund Agro A/S
Korsvej 3
Helletofte
5953 Tranekær
CVR. 28864353
Att. Ulrik Bremholm

06. januar 2020
Sag nr. 19118.1

Støjmåling på adressen Sønderskovvej 2. Støj fra Amerikanersiloer

Den 2. januar 2020 var undertegnede på adressen for at måle støj i skel. Støjen stammer primært fra Amerikanersiloer (blæsere og redlere) og et mindre bidrag fra staldventilationen.

Målingen er foretaget på vejen (skel), se foto 1 og 2, 1,5 m højde, 2 minutters måleperiode.



Foto 1

Støjkilderne drift:

- Blæsere kører, når der er mulighed for at køle foderet (et par timer), men kan i enkelte perioder køre hele døgnet.
- Redlerne kører når siloerne fyldes (en længere periode primært i høsten og i kortere perioder i forbindelse med fodring). I forbindelse med målingen er redlerne tomme for foder, som betyder, at de støjer mere iflg. Ulrik Bremholm.
- Staldventilation kører hele døgnet, men kan i forbindelse med varme dage øge kapaciteten.

Der er gennemført måling i følgende driftssituationer:

1. Alt i drift (4 blæsere, redlere og staldventilation)
2. 4 blæsere og staldventilation
3. Staldventilation

På måledagen har Ulrik Bremholm vurderet staldventilationens drifts til 20%.

1/3

BP Støjmåling ApS
Søndermarken 2
7400 Herning

tlf 27 63 85 03
bp@bpstoj.dk

Støjgrænser:

Tabel 1. Vejledende grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder målt udendørs.

Tidrum \ Områdetype (faktisk anv.)	Mandag - fredag kl. 07.00-18.00 lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag - fredag kl. 18.00-22.00 lørdag kl. 14.00-22.00 søn- og helligdag kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
1. Erhvervs- og industriområder	70	70	70
2. Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomheder	60	60	60
3. Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40
4. Etageboligområder	50	45	40
5. Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45	40	35
6. Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder	40	35	35
7. Kolonihaveområder	Se teksten i afsnit 2.2.3		
8. Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)	Se teksten i afsnit 2.2.3		

Tallene er angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) som funktion af tidsrum og områdetype.

Måleresultater

Driftssituation	Støjniveau dB(A) leq	Støjmålings detaljer i bilag 2 side	Støjniveau i 200 m afstand.
Alt i drift (4 blæsere, redlere og stalventilation)	63,7	1	45,7
4 blæsere og stalventilation	58,3	2	40,3
Stalventilation	39,3	3	21,3

skel

> 5,4

> 19

Konklusion

Der er ca. 200 m til nærmeste nabo. En overslagsberegning viser et støjniveau hos naboen på ca. 45,7 dB(A), når de målte støjkluder alle kører konstant.

Det vurderes, at virksomheden med alle støjkluder i drift kan overholde gældende støjgrænser ved naboerne i dag-/aftenperioden. Men med blæser og staldventilation overskrides støjgrænsen ikke signifikant i natperioden.

Skulle der opstå spørgsmål står jeg naturligvis forsat til rådighed.

usikkerhed

Venlig hilsen

Bjørn Petersen
BP Støjmåling ApS

Vedlagt: Bilag 1 Udstyrs liste
Bilag 2 Støjmåle detaljer

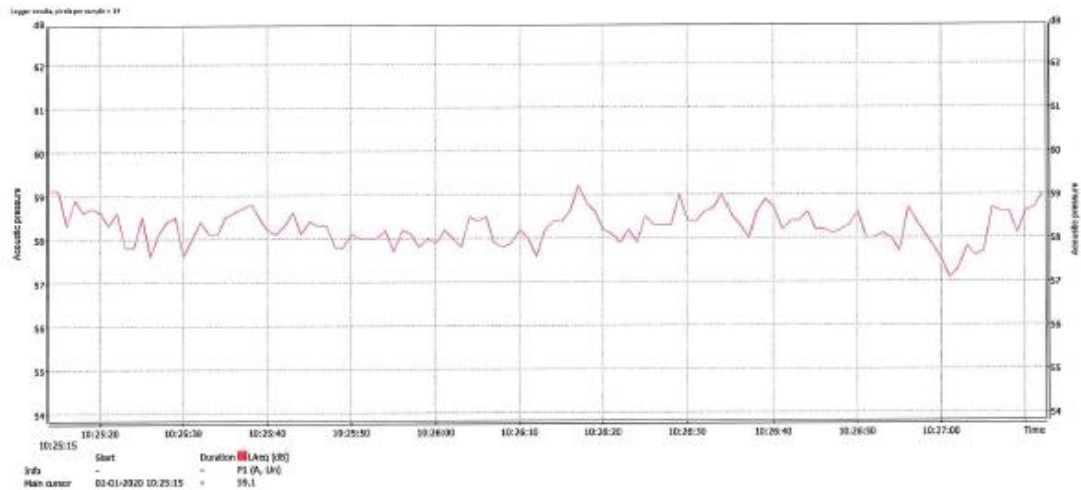
Sag nr. 19118.1							
Fortegnelse over støjmåleudstyr og software							
"X" angiver udstyr anvendt ved målinger, der er udført i forbindelse med udarbejdelse af denne rapport.							
Instrument	Fabrikat	Type	Serie/reg.nr.	Sidste kontrol	Næste kontrol	Laboratorium	X
Integr. Lydtrykmåler	Svantek	959	21228	27.08.2019	27.08.2021	Element Melech	X
Mikrofon	G.R.A.S	40AE	133152	27.08.2019	27.08.2021	Exova	X
Kalibrator	B&K	4231	2052830	31.07.2019	31.07.2020	Exova	X
Integr. Lydtrykmåler	Svantek	977	36412	Ikke krav	Kontrolleres med kalibrator 4231 løbende i måleperioden.		
Mikrofon	Svantek	7052E	56725	Ikke krav			
Vindmåleudstyr	Davis	Vantage Pro 6060EU	A21216A49	16.03.2018	16.03.2020	Teknologisk Institut	
Minidisc-recorder	HBB	MPD-500	13761	Kalibreres inden brug.			
Minidisc	HBB	MD74					
Støjovervågnings							
Station 1	Soundear	3-320		Ikke krav	Kontrolleres med kalibrator 4231 løbende i måleperioden.		
Station 2	Soundear	3-320		Ikke krav			
Station 3	Soundear	3-320	38383383	Ikke krav			
Støj kamera							
Soundcam	Soundcam	Soundcam	82	Ikke krav			
EDB programmer							
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 7.0	5044	Ikke krav			
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 7.1	5044	Ikke krav			
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 7.3	5044	Ikke krav			
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 7.4	5044	Ikke krav			
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 8.0	5044	Ikke krav			
Støjregningsprogram	SoundPLAN	Version 8.1	5044	Ikke krav			
Støjanalyse program	SvanPC			Ikke krav			X
Udstyr bygningakustik							
Forstærker	Norsonic	Nor280	2804211	Ikke krav			
Højtalere	Norsonic	276	2765830	Ikke krav			
Bankemaskine	BSWA	TM00	43031	Ikke krav			
Startpistol	Röhm	RG56	RL 15117387	Ikke krav			
Startpistol	Le Petit	RG 59N	760527	Ikke krav			
Vibration							
Accelerometer	PCB Piezotronic	352C34	80809	-			

Støjmåle detaljer

Drift situation: 2. 4 blæsere og stal ventilation, inkl. baggrundsstøj

Måleperiode 2 minutter

Måle højde 1,5 m over terræn



	1/1 Oktav Leq [dB]								
Filter	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	Total A
A	38,9	50,3	51,9	53,3	49,5	49,1	45,2	34,6	58,3

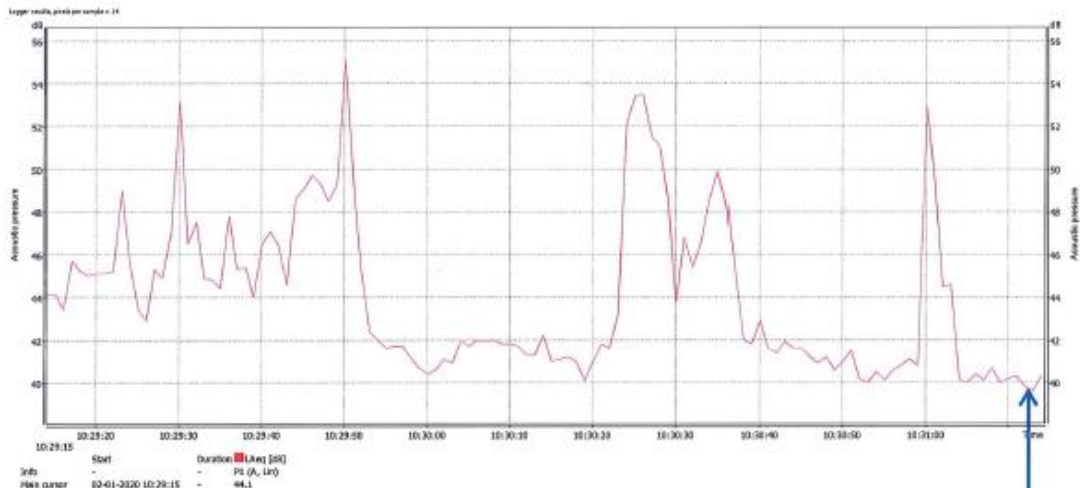
Støjen karakter:

Støj fra blæsere og stal ventilation, er stationær.

Baggrundsstøjen har ikke væsentlig indflydelse på måleresultatet.

Støjmåle detaljer

Drift situation: 3. Stal ventilation, inkl. baggrundsstøj
 Måleperiode 2 minutter
 Måle højde 1,5 m over terræn



Legge resultat, printet per sample = 14
 Info: Start - - - - - Duration: 1:00 [SR] P1 (A, Lr) 44,1
 File name: 10-01-2020 10:28:15

	1/1 Oktav Leq [dB]								
Filter	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	Total A
A	40,1	39,9	38	37,4	35,8	32,2	28	26,9	46

39,3 dB(A)

Støjen karakter:

Støj fra blæsere og stal ventilation, er stationær. Mens støjen fra redler er mere fluktuerende.

Det er redler som er skyld i udsving på kurven.

Baggrundsstøjen har betydelig indflydelse på måleresultatet. Baggrundsstøjen består primært af vind og fugle.

Da støjen fra Stal ventilation er konstant. Kan man antage at de lavest niveau på kurven repræsenterer støjen fra stal ventilation. Som er 39,6 dB(A)

Indes + Ud + Kører - farvel

Bilag 10. Svendborg Kommunes behandling af 15 hørings svar.

Der er indkommet 5 hørings svar fra omkringboende der omhandler bemærkninger til 3 produktioner under Rubenlund Agro, der er i høring på samme tid.

Der er indkommet 10 hørings svar møntet på ansøgningen og udkastet til miljøgodkendelsen til Sønderskovvej 2.


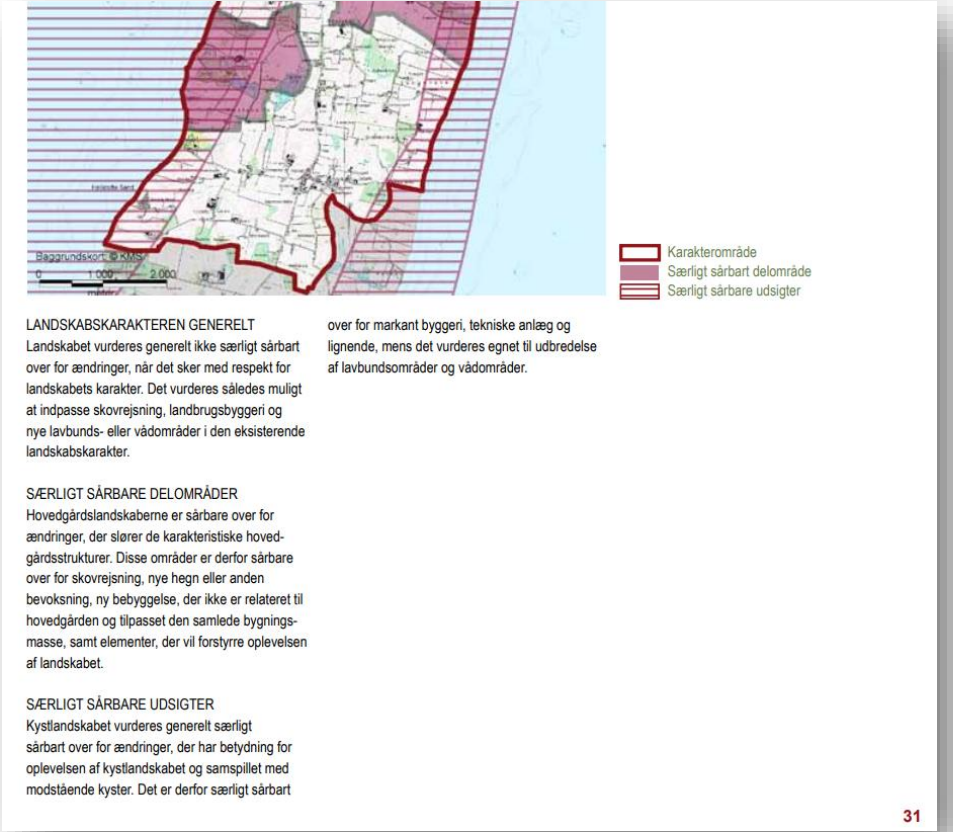
Nedenstående er de væsentligste emner mht miljøgodkendelse til husdyrbruget på Sønderskovvej 2 kommenteret af ansøger og Svendborg Kommune.


Emne	Ansøgers hørings svar	Svendborg Kommunes bemærkninger
<p>Generelt</p>	<p>På Sønderskovvej har man allerede i 2016 godkendt udvidelse af produktionen med slagtegrise – stalden er under opførelse i 2023.</p> <p>Den nærværende afgørelse indeholder en opdatering af de vilkår kommunen har stillet til den godkendt drift fra 2016 – herunder de virkemidler man skal implementere for at tilgodese skærpede krav til naboer og natur i det nyeste lovgrundlag fra 2018.</p> <p>Derudover er der tilføjet ekstra lagerkapacitet som også godkendes med denne afgørelse, afledt af krav fra Miljø- og Fødevareklagenævnet</p> <p>Der godkendes således IKKE ny eller større produktion – den eksisterende godkendelse opdateres med nye vilkår jf. gældende lov.</p>	<p>I husdyrbrugloven og bekendtgørelsen er der stillet en række krav, der skal leves op til for en miljøgodkendelse på et husdyrbrug. Det drejer sig bl.a. om grænser for lugt og udledning af ammoniak samt afstandskrav mht byggeri.</p> <p>I forhold til lugt, skal grænseværdier for enkeltliggende boliger, bolig i samlet bebyggelse og den nærmeste by (byzone)være overholdt.</p> <p>For ammoniak kigges der på, hvordan det udledte ammoniak påvirker naturområder, specielt natura 2000 områder.</p> <p>En ansøgning om at ændre dyreholdet (antal dyr og/eller stalde) skal indsendes til kommunen gennem et fælles ansøgningssystem staten har lavet (husdyrgodkendelse.dk), hvori der bl.a. beregnes lugt og ammoniak påvirkning. Ansøger skal vedlægge en miljøteknisk redegørelse fra en kvalificeret rådgiver, hvor en række forudbestemte emner skal beskrives og vurderes.</p> <p>Kommune skal derefter kvalitetssikre de indsendte data og foretage en selvstændig vurdering, samt informere offentligheden, inden en sag afgøres.</p>
<p>Produktionens historik</p>	<p>Produktionshistorik – Seneste tilføjelse til bygningsmassen på Sønderskovvej 2 er grisestalde fra 2000 og tilhørende lagertank som siden opførelse har været i brug.</p> <p>Der har altså en betragtelig årrække været produceret grise på ejendommen. Senest er der ansøgt og godkendt udvidelse til slagtegrise i 2016 og samme godkendelse nu ansøgt opdateret med nyeste viden om virkemidler og drift.</p> <p>Produktionsgodkendelser af denne type er offentlig tilgængelige og kan søges frem ved ejendomshandler.</p>	
<p>Partshøring</p> <p>Hvorfor er beboere i Lejbølle og Bøstrup ikke blevet hørt?</p>	<p>Der partshøres jf. lovens forudsætninger indenfor den beregnede konsekvenszone på 1068 m fra husdyrbruget.</p>	<p>Det er beskrevet i husdyrloven at parter er ejere og beboere indenfor lugtkonsekvenszonen samt ejere af tilstødende matrikler.</p> <p>Det er beskrevet i forvaltningsloven (§ 19), at borgere med væsentlig og individuel interesse skal høres. Dette kan i enkelte tilfælde række videre end lugtkonsekvenszonen.</p> <p>Mht høring af Lejbølle og Bøstrup vurderer kommunen at beboerne ikke har en individuel interesse idet det drejer sig om mere end 20 personer. Lugtkonsekvenszonen rækker ind i Bøstrup, og beboerne indenfor zonen er blevet hørt ud fra en eventuel miljømæssig påvirkning fra lugt. Mht en eventuel miljømæssig påvirkning fra transporter, så vil antallet af daglige transporter totalt stige fra cirka 0,5 til 1. Kommunen vurderer, at dette ikke vil have væsentlig betydning for transporterne gennem Lejbølle og Bøstrup. I høst og ved udkørsel af gylle vil der være op til 64 ekstra transporter om dagen i et kortere tidsrum med kørsel til og fra marker. En del af disse marker ligger på strækningen før landsbyerne, og dermed vil der ikke blive kørt gennem landsbyerne med disse transporter.</p>
<p>Lugt</p> <p>Lugtgener fra bedriften.</p> <p>Lugtgenegrænser er ikke realistiske og kan ikke udregnes præcist til 1068 m.</p>	<p>Lugt - Ansøger er meget bevidst om at produktionens påvirkning dækker et betragteligt område. Derfor er der i materialet også lavet beregninger og vurderinger af mulige gener til naboer, små bebyggelser, byer på afstande op til 3 km.</p>	<p>Lugtberegninger</p> <p>Der er i godkendelsens afsnit om "lugt" redegjort for at husdyrbruglovens lugtgrænser kan overholdes i omgivelserne omkring Sønderskovvej 2 ved hjælp af en række lugtreducerende tiltag. Der er fastsat vilkår, der fastholder de konkrete lugtreducerende tiltag.</p>

<p>Byområder og samlet bebyggelse er indenfor lugtkonsekvenszoner, f.eks. Bøstrup By og Kirke, Svalebølle og Sønderskovhuse.</p> <p>OML:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor er staldanlæggene dimensioneret efter en udetemperatur på 24 grader? - Hvorfor er data udarbejdet på grundlag af klimadata for de forløbne 10 års gennemsnit i den Nordjyske by Ålborg? <p>Når det fremover, målt over tre dage, vil overstige 28 °C?</p> <p>Vil miljøkryds virke?</p> <p>Der er ikke indregnet kumulation for husdyrbruget på Sønderskovvej 3?</p> <p>Der er ingen vilkår omkring lugt, kan der stilles et vilkår svarende til støjvilkåret?</p>	<p>Alle udvalgte punkter er beskrevet, beregnet og vurderet af ansøgers konsulent samt Svendborg Kommunes medarbejdere.</p> <p>Ansøgning og bilag følger de ved lov fastsatte kriterier for hvordan der skal beregnes og vurderes med de usikkerheder Miljøstyrelsen har indarbejdet i beregningsforudsætningerne.</p> <p>Der partshøres jf. lovens forudsætninger indenfor den beregnede konsekvenszone på 1068 m fra husdyrbruget.</p> <p>Lugtgener fra udbringning af husdyrgødning er ikke en del af husdyrbruglovens hjemmelgrundlag, og vil i øvrigt være uændret idet udspretningsarealet tildeles samme mængde gødning, uafhængig af produktionsomfang på Sønderskovvej 2.</p> <p>OML – basisoplysninger for hhv. vejrdata og anvendte temperaturdata i afkastluften er ligesom ovenfor fastlagt og administreret efter gældende regler i hhv. Husdyrbruglov samt Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse m. tilhørende bilag 3.</p> <p>Disse forudsætninger kan i myndighedsbehandlingen ikke tilsidesættes.</p>	<p>Beregningerne er baseret på, at staldene bliver holdt rene. Svendborg kommune stiller derfor i godkendelsen vilkår om, at staldene holdes rene.</p> <p>Husdyrloven fastsætter lugtgrænser, der skal overholdes, og også hvilken beregningsmetode, der skal anvendes til at dokumentere, at lugtgrænserne overholdes. Svendborg Kommune kan ikke fravige dette, og kan ikke meddele afslag på en ansøgning, hvis det er dokumenteret korrekt, at lugtgrænserne kan overholdes.</p> <p>OML</p> <p><i>Vejrdata</i></p> <p>OML-modellen kan udelukkende anvende enten 1-årige vejrdata <i>Kastrup, 1976</i> eller 10-årige vejrdata <i>Aalborg</i>. Det mest præcise resultat opnås ved at anvende de 10-årige vejrdata fra Ålborg. Miljø- og Fødevareklagenævnet oplyser, at lugtberegninger skal gennemføres ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Aalborg), og at disse data vurderes langt bedre til at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata (<i>Kastrup 1976</i>). Svendborg Kommune er forpligtet til at følge klagenævnets praksis.</p> <p><i>Temperatur</i></p> <p>Der henvises til godkendelsens bilag 6, hvor der er redegjort for den anvendte temperatur i beregningen.</p> <p><i>Miljøkryds</i></p> <p>Der henvises til godkendelsens bilag 6, hvor der er redegjort for effekten af miljøkryds. Det skal bemærkes, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har accepteret brugen af miljøkryds, som virkemiddel til at reducere lugt fra et husdyrbrug.</p> <p><i>Kumulation</i></p> <p>Der henvises til godkendelsens bilag 6, hvor der er redegjort for den kumulative påvirkning.</p> <p>Husdyrbruget på Sønderskovvej 3 inddrages ikke i en samlet (<i>kumulativ</i>) vurdering af lugt, fordi husdyrlovens krav til, hvornår der skal gennemføres en samlet vurdering af lugt ikke er opfyldt.</p> <p><i>Vilkår om lugtmålinger</i></p> <p>Klagenævnet har fastlagt, at når det i forbindelse med godkendelsen er dokumenteret ved beregninger, at husdyrbruglovens lugtkriterier er overholdt, er det overflødigt at fastsætte et generelt vilkår om, at myndigheden senere hen skal kunne kræve dokumentation for, at lugtkriterierne er overholdt jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets sag 18/04801 fra marts 2021.</p> <p>Svendborg Kommune kan som tilsynsmyndighed altid håndhæve overfor væsentlige gener.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Støj</p> <p>Kommunen skriver side 54 i udkastet, at støjberegningerne er behæftet med en usikkerhed på 5 dB(A). Samt at såfremt det med sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades – skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser.</p>	<p>-</p>	<p>Svendborg Kommune er enig med denne part i, at der i en orienterende støjmåling eller beregning ikke kan anvendes en usikkerhed på 2 dB(A). Afsnittet omkring vurdering af støj er derfor tilrettet – og har været i supplerende høring ved ansøger.</p> <p>Afsnittet omkring støj er tilrettet, og det er kommunens vurdering, at de fastsatte støjgrænser er overholdt.</p>

<p>Ved R3 (Bøstrup Strandvej 21) er resultatet plus usikkerhed større end grænseværdien for nattetimerne. Kommunen skriver at det er blæserne (fra korntræanlæg), der er årsag til denne "overskridelse". Kommunen finder dog, at usikkerheden med stor sandsynlighed ikke vil være større end 2 B(A) og dermed kan grænseværdien overholdes. Er dette i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder? Her er nævnt, at Miljøstyrelsen ikke opererer med ubestemtheder på mindre end 3 dB(A).</p>		
<p>Transporter</p> <p>Bekymringer for øget antal transporters.</p> <p>Bekymringer for større/tungere transporters.</p> <p>Bekymringer for meget smalle veje, hvor det ikke er muligt at mødes med store transporters enten i bil, på segway, cyklende eller gående.</p> <p>Ønske: lav vigepladser på vejene.</p> <p>Et øget antal tunge transporters vil medføre støj, støv og rystelser for huse langs vejene.</p>	<p>Trafik – der er beregnet og anslået samlet 1053 transporters. Heraf afvikles 753 over kortere perioder i forår/høst. Det svarer til at 300 transporters afvikles jævnt fordelt på året – eller omregnet 1 transport pr. hverdag i dagtimerne.</p> <p>Vejens beskaffenhed er ikke noget der kan håndteres eller reguleres med hjemmel i Husdyrbrugloven – Langeland Kommune er myndighed på dette område og vil tage sig af alle spørgsmål omkring udvidelse, forstærkninger eller vedligehold. Der er tale om offentlig vej som ansøger på lige fod med andre borgere har ret til at anvende.</p>	<p>I afgørelsens afsnit "Transport" er der beskrevet og vurderet det ansøgte mht transporters.</p> <p>Det totale antal transporters stiger med en faktor 2,7 fra 393 til 1053. 288 af disse er fordelt hen over året hvilket svarer til cirka 1 transport om hverdagen. De resterende 765 er sæsonbetonede.</p> <p>Det er vurderet, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende, idet der lægges vægt på placering af husdyrbruget og udkørselsvej i forhold til de omkringboende, at der er et begrænset antal transporters i hverdagen, og at perioden med spidsbelastning af transporters er kort, og ikke foregår i den mest støjfølsomme periode.</p> <p>Ifølge klagenævnsafgørelse NMK-132-00839 er det muligt at stille vilkår omkring anvendelse af bestemte interne veje, samt til- og frakørsel til virksomheden. Der kan desuden stilles vilkår om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporters på offentlig vej.</p> <p>Dette er behandlet i afgørelsen.</p> <p>Jf. klagenævnsafgørelse MFKN 21/12752 gælder det at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overordnet set, så er det kommunes ansvar at varetage vedligeholdelse og udbygning af offentlige veje. • Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. • Forhold omkring eventuelle skader på bygninger som følge af tung trafik på offentlig vej er et privatretligt spørgsmål om erstatningsansvar, der ikke kan afgøres af hverken kommunen eller nævnet. Spørgsmål herom må afgøres af domstolene efter de almindelige erstatningsretlige regler. <p>Kommunen kan derfor ikke stille vilkår omkring færdsel på vejene i forbindelse med miljøgodkendelser efter Husdyrbrugloven.</p> <p>Svendborg Kommune sender høringssvarene omkring veje og transporters videre til Langeland Kommune, der står for at vedligeholde og udbygge vejnettet, specielt forslaget omkring vigepladser på vejene.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Samdrift og Erhvervsmæssig nødvendighed er vurderet forkert – hvorfor er det ikke en miljøvurdering af Rubenlund Agro samlet?</p>	<p>Samdrift - er i husdyrbrugloven's definition fastlagt efter følgende og prioriterede rækkefølge;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknisk forbundet • Forureningsmæssigt forbundet • Driftsmæssigt forbundet <p>Driftskriteriet er en præcisering af de primære betingelser om teknisk og forureningsmæssigt forbundethed og er kun aktuel, hvis der er tale om husdyrbrug, der er teknisk og forureningsmæssigt forbundne. Dette skyldes i praksis, at husdyrbrug ikke vil være teknisk forbundne uden en vis driftsmæssig sammenhæng.</p>	<p>I afgørelsens afsnit "Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug" er der beskrevet og vurderet bedriften.</p> <p>Der er en fastlagt en præcis definition på samdrift jf. husdyrbrugloven (§ 16c) og MFKN klagenævnsafgørelse 20/11190 samt 21/12752, der siger at nedenstående 3 kriterier alle skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknisk forbundet • Forureningsmæssigt forbundet • Driftsmæssigt forbundet (hvis de 2 ovenstående kriterier er opfyldt) <p>Dette er uddybet i afgørelsen efter høringssvaret, og der vurderes, at der ikke er samdrift mellem Rubenlunds ejendomme.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>

	<p>Eftersom driften af de ansøgte husdyrbrug ikke er afhængige af tekniske anlæg fordelt mellem dem, og at den indbyrdes afstand er så stor at forureningskilderne kan og bør adskilles, vil de driftsmæssige forhold ikke være tilstrækkelig begrundelse for at kræve én samlet miljøvurdering.</p> <p>Lovens definition af samdrift kan og bør ikke fraviges hvilket understøttes af flere afgørelser truffet i Miljø- og Fødevareklagenævnet, senest december 2022. (https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/509a45a8-5a3f-4a25-bb4d-8994d9831a61)</p>	
<p>Ammoniakpåvirkninger af naturområder:</p> <p>Svalebølle Lung. Nedergård skove og søer. Sønderskov Kumulation med andre bedrifter? (Sønderskov – hvorfor er svineproduktionen på Sønderskovvej 3 ikke indregnet?) Påvirkning af dyrelivet i området – bl.a. flagermus Beregninger af ammoniak via tekniske løsninger er gamle data, hvorfor laves der ikke nye?</p>	<p>Lugt og ammoniak – Ansøger er meget bevidst om at produktionens påvirkning dækker et betragteligt område. Derfor er der i materialet også lavet beregninger og vurderinger af mulige gener til naboer, små bebyggelser, byer samt udvalgte naturområder på afstande op til 8 km.</p> <p>Alle udvalgte punkter er beskrevet, beregnet og vurderet af ansøgers konsulent samt Svendborg Kommunes medarbejdere. Der er ikke fundet hjemmel til at skærpe kravene til udledningen ud over det ved lov fastsatte BAT-niveau for driften.</p> <p>Kumulation med Sønderskovvej 3 – der er i udarbejdelsen af ansøgningen vurderet på kumulation for hhv. lugt og ammoniak for ejendommen Sønderskovvej 3.</p> <p>Ejendommen opfylder ikke kriterierne for en lugtmæssig kumulation til enkeltbeboelserne i landzone beliggende omkring Bøstrup Strandvej/Sønderskovvej.</p> <p>I forhold til ammoniak vil der til særligt kvælstoffølsomme områder også inddrages kumulative vurderinger. Der er ingen særligt kvælstoffølsomme områder i nærområdet til Sønderskovvej 2 og 3 – derfor heller ikke behov for kumulative vurderinger i hht. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav.</p>	<p><i>Vurdering af ammoniak til naturområder</i></p> <p>I afgørelsens afsnit "Ammoniakdeposition til naturområder" og "Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)" er der beskrevet og vurderet det ansøgte mht ammoniakpåvirkninger af omkringliggende naturområder.</p> <p>Vurderingerne er foretaget ud fra husdyrbruglovens krav til Kategori 1, 2 og 3 natur samt BAT-niveauet. Vurderingerne er tilrettet MFKN's bemærkninger fra den tidligere godkendelse af bedriften specielt omkring vurdering af tålegrænse i den nærvedliggende Sønderskov.</p> <p>Mht kumulation og ammoniakpåvirkning skal det indregnes indenfor bestemte afstandskrav når det drejer sig om Kategori 1 natur. Der er indregnet kumulation i 2 af kategori 1 naturområderne.</p> <p><i>Nyeste data</i></p> <p>Beregninger af ammoniak følger Miljøstyrelsens udmeldinger i ansøgningssystemet i husdyrgodkendelse.dk. Desuden følges reglerne for BAT, da husdyrbruget er et IE-brug.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
Foringelse af ejendomsværdien	-	Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at tage stilling til naboers eventuelle forringelse af huspriserne (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00559).
Hvorfor er det ansøgers materiale der henvises til, og hvorfor er der ikke en uvildig instans ind over?	Det er ansøger som bærer dokumentationspligten i forbindelse med en miljøgodkendelse af et husdyrbrug. Derfor også ansøger der leverer OML-beregninger udarbejdet af teknisk kvalificeret rådgiver. Den uvildige instans udgøres af kommunen som sagsbehandler, vurderer og godkender al materiale der indleveres.	Kommunen skal foretage sagsbehandling efter husdyrbrugloven, hvor det nævnes at ansøger skal indsende en miljøteknisk redegørelse fra et krediteret firma, der beskriver og vurderer en række fastsatte emner af en kompetent ekspert. I afgørelse i sag nr. 21/08399 og 21/08403 nævner Miljø og Fødevareklagenævnet, at idet der ikke knytter sig en certificeringsordning til loven, kan landbrugskonsulenter betragtes som kompetente eksperter på husdyrområdet. Kommune skal derefter kvalitetssikre de indsendte data og foretage en selvstændig vurdering, samt informere offentligheden, inden en sag afgøres. Bl.a. ansøgers beskrivelser af omkringliggende naturområder er gennemgået af kommunen og der er foretaget en konkret tålegrænse vurdering af Sønderskov.
Hvorfor er der kun opfølgning hvert 8. år?	Kontrol – der føres løbende miljøtilsyn på ejendomme af denne størrelse. Ejendommen har allerede i dag årlige miljøtilsyn udført af Svendborg Kommunes medarbejdere.	Der føres løbende kontrol med husdyrbesætninger. Kommunen kommer på tilsyn med 1-3 års intervaller afhængig af miljøstyrelsens vurdering, der baseres på en række faktorer såsom miljøledelse, regelefterlevelse, oplagre gødning, størrelse og sårbarhed. Ved tilsynet kontrolleres miljøgodkendelsens vilkår samt nyeste BAT-konklusioner samt generelle lovmæssigt bestemte regler.
Hvorfor er det ikke Langeland Kommune der træffer afgørelsen?		Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder, er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune. Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

<p>Der refereres til en forældet udgave af kommuneplanen på s. 15</p>	<p>Planforhold – under behørigt hensyn til sagens langvarige håndtering og genbehandling – er det korrekt at ansøgers konsulent i de tidligste udgaver af teksten har måttet henvise til 'Forslag til Kommuneplanen 2013-25'. Men som det også fremgår længere nede i samme afsnit, er denne formulering videreført til den nye og gældende Kommuneplan.</p>	<p>Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033's vurderinger af landskabet er bygget på Landskabsanalyse 2012. Baggrundsmaterialet her dermed ikke ændret sig. Høringssvaret er taget til efterretning, og miljøgodkendelsen er tilrettet med korrekte data og henvisninger til den nyeste kommuneplan.</p>
<p>Kystlandskabet Det anføres samme sted, at kommuneplanen udpeger området som "øvrigt åbent land udenfor større sammenhængende landskabsområder, geologiske beskyttelsesområder eller områder med værdifuldt landskab". Udover den forældede planreference skal opmærksomheden henledes på, at området i gældende version af Langeland Kommunes landskabsanalyse (side 31) beskrives således: "Kystlandskabet vurderes generelt særligt sårbart over for ændringer, der har betydning for oplevelsen af kystlandskabet og samspillet med modstående kyster. Det er derfor særligt sårbart over for markant byggeri, tekniske anlæg og lignende ...". Der er modstrid mellem disse formuleringer.</p>	<p>Kystlandskabet – kommentarer om kystlandskabets sårbarhed anerkendes fuldstændig. Af samme årsag er kystens landskab også særligt beskyttet og reguleret i en zone på 300 m langs alle Danmarks kyster.</p> <p>Ejendommen Sønderskovvej 2 ligger udenfor denne zone og derfor ikke omfattet af særreglerne.</p>  <p>Ejendommen ligger i Kystnærhedszonen, som strækker sig 3 km ind i landet – erhvervsmæssige nødvendige byggerier i denne zone vurderes som helhed med fokus på ikke at forstyrre terræn og landskab. Derfor har der også i arbejdet med projekteringen været fokus på bygningernes længde/bredde forhold, placering i terræn, sammenhæng til eksisterende bygninger og der er arbejdet meget bevidst med farver, materiale og overflader i den udstedte byggetilladelse.</p>	<p>S. 31 i Langeland kommunes landskabsanalyse viser:</p>  <p>LANDSKABSKARAKTEREN GENERELT Landskabet vurderes generelt ikke særligt sårbart over for ændringer, når det sker med respekt for landskabets karakter. Det vurderes således muligt at indpasse skovrejsning, landbrugsbyggeri og nye lavbunds- eller vådområder i den eksisterende landskabskarakter.</p> <p>SÆRLIGT SÅRBARE DELOMRÅDER Hovedgårdslandskaberne er sårbare over for ændringer, der slører de karakteristiske hovedgårdsstrukturer. Disse områder er derfor sårbare over for skovrejsning, nye hegn eller anden bevoksning, ny bebyggelse, der ikke er relateret til hovedgården og tilpasset den samlede bygningsmasse, samt elementer, der vil forstyrre oplevelsen af landskabet.</p> <p>SÆRLIGT SÅRBARE UDSIGTER Kystlandskabet vurderes generelt særligt sårbart over for ændringer, der har betydning for oplevelsen af kystlandskabet og samspillet med modstående kyster. Det er derfor særligt sårbart over for markant byggeri, tekniske anlæg og lignende, mens det vurderes egnet til udbredelse af lavbundsområder og vådområder.</p>
<p>Bekymringer om smitterisiko fra MRSA, bakterier, virus.</p>	<p>MRSA – Statens Seruminstitut skriver om smitteveje for MRSA ;</p> <p><i>MRSA smitter først og fremmest ved <u>kontakt</u> med mennesker eller dyr, der bærer MRSA. MRSA kan også smitte ved at man rører ved overflader fx dørhåndtag, tøj, håndklæder, mobiltelefoner, tastaturer mm., som en person med MRSA har været i berøring med, denne smittevej er dog ikke nær så hyppig som direkte tæt kontakt.</i></p> <p><i>Selvom man udsættes for MRSA, er det imidlertid langt fra hver gang, at man bliver bærer af bakterien. I praksis sker smitte oftest først ved <u>gentagen, tæt social kontakt</u> – som fx når man bor sammen med en person, der er MRSA positiv.</i></p>	<p>Ansøger har beskrevet, at der er foretaget beregninger på lugt og støj fra bedriften.</p> <p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at stille vilkår omkring sygdomme (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00705). Bedriften er desuden reguleret af andre ministerier som f.eks. fødevarestyrelsen, der kontrollerer forholdene omkring folkesundhed og virksomheder samt besætningens smittestatus.</p> <p>Det fremgår af svar fra Miljøministeren den 20. april 2020, at der er igangsat undersøgelser af helbredseffekt af luftforurening fra husdyrbrug. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der for nuværende ikke er hjemmel i husdyrbrugloven til at inddrage dette forhold i vurdering af, om der skal gives godkendelse efter husdyrbrugloven.</p>

<p>Tidligere set uoverdækkede døde svin.</p>	<p><i>Samfundserhvervet MRSA stammer i høj grad fra kontakt til mennesker i udlandet – hvor MRSA-forekomsten generelt er meget højere end i Danmark og de andre Nordiske lande.</i></p> <p>Der er således ingen risiko for at MRSA-bakterien skulle være at finde i afkastluften fra en husdyrproduktion eller udgøre en risiko for forbipasserende ved pladsen til opbevaring af døde dyr.</p> <p>Døde dyr – det fremgår af konsekvensrapportens side 25 – Billede med angivelse af Støv- og støjkilder's placering på bedriften at døde dyr lægges på en skyggefuld plads bag eksisterende beplantning v. gyllebeholderen. Se blå prik.</p>  <p>Placering af støjkilder</p> <p>Ejer opfordrer til at man kontakter ham direkte hvis man oplever uacceptable forhold omkring opbevaringen af de døde dyr.</p>	
<p>Bekymring om øget algevækst</p>		<p>Miljø- og Fødevareklagenævnet har beskrevet i afgørelse nr. 21/01851 at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, så er det en gene, der først og fremmest er af æstetisk karakter.</p> <p>Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den risiko for forøgede algebelægninger, som kan være en følge af naboskab til et husdyrbrug, ikke i almindelighed kan begrunde, at der fastsættes vilkår, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning, der skal fastsættes i overensstemmelse med gældende regler.</p>
<p>Miljøansvar Hvorfor kigges der ikke på udledning af CO2?</p>		<p>Behandlingen af en ansøgning om godkendelse til udvidelse på et husdyrbrug sker efter en række lovbestemte kriterier, som er fastsat i husdyrbrugloven.</p> <p>Der er i lovgivningen ikke fastsat krav til CO2-udledning fra husdyrbrug, og Svendborg Kommune har derfor valgt ikke at inddrage denne miljøfaktor i vurderingen af godkendelse.</p>
<p>Politik Projektet er imod Langelands bosætningspolitik og Nordlangelands udvikling</p>		<p>Det ansøgte er vurderet i forhold til den gældende Kommuneplan, hvilket er de overordnede politiske retningslinjer for kommunen.</p>